

Polisfrågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 214 motionsyrkanden som väckts under den allmänna motionstiden åren 2004 och 2005. De behandlade yrkandena tar i huvudsak upp olika frågor som rör polisen. Det handlar bl.a. om polisens organisation och arbetsmetoder, antagningen till polisutbildningen, ledarskap inom polisen och ordningsfrågor. Utskottet behandlar i betänkandet även ett antal yrkanden om åtgärder internationellt och i Sverige mot människohandel och prostitution.

Utskottet föreslår med anledning av ett motionsyrkande från Vänsterpartiet ett tillkännagivande till regeringen om åtgärder för att tillse att handledning för polisens personal blir en obligatorisk del av polisverksamheten. I övrigt föreslår utskottet att riksdagen avslår samtliga övriga motionsyrkanden.

I ärendet finns 54 reservationer och 4 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	5
Utskottets överväganden	12
Organisation av polisarbetet, m.m.	12
Polisens organisering av det brottsbekämpande arbetet, m.m.	12
Allmänt	12
Familjevåldsenheter	14
Användning av digitala bildregister	15
Renodling och effektivisering inom polisen	16
Renodling och effektivisering av polisens verksamhet	16
Polisens evenemangskostnader	18
Polisens samverkan med andra myndigheter, m.m.	19
Tullverkets och Kustbevakningens polisiära befogenheter m.m.	19
Polisens samverkan internt och med andra myndigheter	22
Polissamarbete inom EU m.m.	24
Polisutbildning, m.m.	24
Rekrytering till och innehållet i polisutbildningen, m.m.	25
Ledarskap inom polisen, m.m.	27
Tillsyn över polisen, m.m.	29
Ordningsfrågor	32
Polisens befogenheter vid demonstrationer m.m.	32
Omhändertagande av berusade personer	34
Kamphundar	36
Polisiära arbetsmetoder, m.m.	37
Polisens våldsanvändning, m.m.	37
Polisens utrustning, m.m.	39
Operativa polismetoder	40
Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut	40
Bortförande av barn	41
Eftersökning av försvunna personer	41
Åtgärder mot människohandel, m.m.	42
Åtgärder på internationell nivå mot människohandel	42
EU-insatser m.m.	42
Polisens internationella insatser mot människohandel	46
Nationella insatser mot prostitution och människohandel	47
Övriga frågor	49
Brott mot knivlagen	49
Psykosocialt stöd till poliser m.m.	49
Lagring av trafikdata	51
Förenkling och förtydligande av polisens föreskrifter	52
Nationella identitetskort	53
Reservationer	55
1. Metodutveckling för polisen, m.m., punkt 1 (m, fp, kd, c)	55
2. Underrättelsestyrd verksamhet m.m., punkt 2 (fp)	56
3. Brottsofferperspektiv i polisarbetet, punkt 3 (v)	57
4. Familjevåldsenheter, punkt 4 (m, fp, c)	57

5. Digitala bildregister, punkt 5 (m, fp, kd, c)	58
6. Renodling av polisens verksamhet, m.m., punkt 6 (fp, c)	58
7. Renodling av polisens verksamhet, m.m., punkt 6 (mp)	59
8. Renodling av polisrollen, punkt 7 (m, fp, c)	59
9. Effektivisering av polisens dokumentation, punkt 8 (m, fp, c)	60
10. Polisens kostnader för evenemangsbevakning, punkt 9 (fp)	61
11. Polisens kostnader för evenemangsbevakning, punkt 9 (kd)	61
12. Tullens geografiska jurisdiktion, punkt 10 (fp, c)	62
13. Tullens polisiära befogenheter, m.m., punkt 11 (fp, kd, c)	62
14. Tullens polisiära befogenheter, m.m., punkt 11 (mp)	63
15. Samordning av brottsbekämpande underrättelseverksamheter m.m., punkt 12 (fp)	64
16. Samverkan mellan lokal polis och andra myndigheter, punkt 13 (m, fp, c)	65
17. Sekretess mellan brottsbekämpande myndigheter, punkt 14 (m, fp, c)	65
18. Samverkan mellan tull och polis, m.m., punkt 15 (m)	66
19. Samverkan mellan tull och polis, m.m., punkt 15 (fp, kd, c)	66
20. Polisens samverkan med HBT-organisationer, punkt 16 (v, mp)	67
21. Polisiärt samarbete inom EU, punkt 17 (m, fp, kd)	68
22. Utveckling av Europol och Eurojust till operativa organisationer, punkt 18 (m, fp)	68
23. Breddad rekrytering till polisutbildningen, punkt 19 (m, fp, kd, c)	69
24. Rekrytering av specialister, m.m., punkt 20 (m, fp, kd, c)	70
25. Omvandling av polisutbildning till högskoleutbildning, m.m., punkt 21 (fp, kd, v, c)	71
26. Likabehandling på polisutbildningen, punkt 22 (v, c)	71
27. Innehållet i polisutbildningen, m.m., punkt 23 (m, c)	72
28. Vidareutbildning m.m., punkt 24 (m, fp, c)	72
29. Operativ ledning inom polisen, punkt 25 (fp)	73
30. Ledarskapsutbildning inom polisen, punkt 26 (m, fp, c)	74
31. Rekrytering av polischefer, punkt 28 (fp, c)	74
32. Uppsägning av dömda poliser, m.m., punkt 29 (kd)	75
33. Utredningsenhet avseende brottsmisstänkta poliser, punkt 30 (fp)	75
34. Tillsyn över polis- och åklagarväsendet, m.m., punkt 31 (fp, kd, c)	76
35. Legitimering av poliser, punkt 32 (kd)	77
36. Hantering av klagomål mot polisen, punkt 33 (m, fp, c)	77
37. Polisens befogenheter vid demonstrationer, m.m., punkt 34 (v)	78
38. Polisens befogenheter vid demonstrationer, m.m., punkt 34 (mp)	78
39. Omhändertagande av berusade personer, punkt 35 (m, fp, kd, c)	79
40. Polisens våldsanvändning, m.m., punkt 37 (v)	80
41. Polisens våldsanvändning, m.m., punkt 37 (mp)	80
42. Polisens utrustning, punkt 38 (m, fp, c)	81
43. Operativa polismetoder, punkt 39 (m, fp, c)	82

44. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 40 (mp)	82
45. Eftersökning av försvunna personer, punkt 42 (m)	83
46. Ökade internationella insatser mot människohandel, punkt 43 (m, fp, kd, c)	83
47. Jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel, punkt 44 (fp, c)	84
48. Jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel, punkt 44 (mp)	85
49. Polisens internationella samarbete mot människohandel, punkt 46 (fp, kd, c)	85
50. Människohandel som eget politikområde, m.m., punkt 48 (v)	86
51. Ökad myndighetssamverkan mot människohandel, punkt 49 (fp)	87
52. Information om rätten att söka asyl, punkt 50 (v, mp)	87
53. Gränskontroll och tullens befogenheter, m.m., punkt 51 (c)	88
54. Psykosocialt stöd till poliser, m.m., punkt 53 (m, fp, c)	88
Särskilda yttranden	90
1. Familjevåldsenheter, punkt 4 (v)	90
2. Omvandling av polisutbildning till högskoleutbildning, m.m., punkt 21 (mp)	90
3. Ökade internationella insatser mot människohandel, punkt 43 (mp)	90
4. Lagring av trafikdata, punkt 54 (m, v, c, mp)	91
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	92
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004	92
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	96

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Metodutveckling för polisen, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 6–8, 2005/06:Ju507 yrkande 1 och 2005/06:Ju514 yrkande 15.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Underrättelsestyrd verksamhet m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju451 yrkandena 1–6, 2005/06:Ju493 yrkandena 1 och 2, 2005/06:Ju514 yrkande 13 och 2005/06:Ju555.

Reservation 2 (fp)

3. Brottsofferperspektiv i polisarbetet

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju386 yrkande 4.

Reservation 3 (v)

4. Familjevåldsenheter

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkande 12 och 2005/06:Ju402 yrkande 2.

Reservation 4 (m, fp, c)

5. Digitala bildregister

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju294 och 2005/06:Ju487 yrkande 1.

Reservation 5 (m, fp, kd, c)

6. Renodling av polisens verksamhet, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju501 yrkande 21, 2005/06:Ju338, 2005/06:Ju384 yrkande 11 och 2005/06:Ju514 yrkandena 25–27.

Reservation 6 (fp, c)

Reservation 7 (mp)

7. Renodling av polisrollen

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju427 yrkande 1 och 2004/05:Ju474 yrkande 3.

Reservation 8 (m, fp, c)

8. Effektivisering av polisens dokumentation

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju427 yrkande 2, 2004/05:Ju501 yrkande 24 och 2005/06:Ju514 yrkande 29.

Reservation 9 (m, fp, c)

9. Polisens kostnader för evenemangsbevakning

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju273, 2004/05:Ju341 yrkandena 1–3, 2004/05:Ju501 yrkande 22, 2004/05:Kr365 yrkande 14, 2004/05:N409 yrkande 4, 2005/06:Ju417, 2005/06:Ju458, 2005/06:Ju514 yrkande 28, 2005/06:Kr375 yrkande 16 och 2005/06:N443 yrkande 6.

Reservation 10 (fp)

Reservation 11 (kd)

10. Tullens geografiska jurisdiktion

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju486 yrkande 2, 2004/05:Ju487 yrkande 2 och 2005/06:Sk372 yrkande 2.

Reservation 12 (fp, c)

11. Tullens polisiära befogenheter, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju487 yrkandena 1, 3–5 och 9, 2004/05:Ju489 yrkande 10, 2005/06:Sk372 yrkandena 3 och 8, 2005/06:Sk529 yrkande 5, 2005/06:Ju293, 2005/06:Ju379 yrkande 4, 2005/06:Ju527, 2005/06:Ju532 yrkande 7 och 2005/06:Kr305 yrkande 2.

Reservation 13 (fp, kd, c)

Reservation 14 (mp)

12. Samordning av brottsbekämpande underrättelseverksamheter m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju379 yrkande 7, 2005/06:Ju480 yrkandena 10 och 11 samt 2005/06:Ju514 yrkandena 14 och 34.

Reservation 15 (fp)

13. Samverkan mellan lokal polis och andra myndigheter

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju329 yrkande 2 och 2005/06:Ju358 yrkande 31.

Reservation 16 (m, fp, c)

14. Sekretess mellan brottsbekämpande myndigheter

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju379 yrkande 6.

Reservation 17 (m, fp, c)

15. Samverkan mellan tull och polis, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju486 yrkande 4, 2004/05:Ju487 yrkandena 6 och 7, 2005/06:Sk372 yrkandena 6 och 7, 2005/06:Sk529 yrkande 2 och 2005/06:Ju410 yrkande 16.

Reservation 18 (m)

Reservation 19 (fp, kd, c)

16. Polisens samverkan med HBT-organisationer

Riksdagen avslår motion 2005/06:L375 yrkande 19.

Reservation 20 (v, mp)

17. Polisiärt samarbete inom EU

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju480 yrkande 1, 2005/06:Ju358 yrkande 32, 2005/06:Ju463 yrkande 18 och 2005/06:U290 yrkande 23.

Reservation 21 (m, fp, kd)

18. Utveckling av Europol och Eurojust till operativa organisationer

Riksdagen avslår motion 2004/05:Ju501 yrkande 30.

Reservation 22 (m, fp)

19. Breddad rekrytering till polisutbildningen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju319 yrkande 2, 2005/06:Ju358 yrkande 15, 2005/06:Ju463 yrkande 11, 2005/06:Ju507 yrkande 9, 2005/06:Ju514 yrkandena 21–23, 2005/06:Sf336 yrkande 51 och 2005/06:Sf389 yrkande 21.

Reservation 23 (m, fp, kd, c)

20. Rekrytering av specialister, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju313, 2005/06:Ju320 yrkande 1 och 2005/06:Ju514 yrkande 20.

Reservation 24 (m, fp, kd, c)

21. Omvandling av polisutbildning till högskoleutbildning, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju368 yrkande 5, 2005/06:Ju463 yrkande 10, 2005/06:Ju507 yrkande 6, 2005/06:Ju514 yrkandena 17 och 19 samt 2005/06:Ju523 yrkandena 1 och 2.

Reservation 25 (fp, kd, v, c)

22. Likabehandling på polisutbildningen

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:L341 yrkande 5 och 2005/06:L375 yrkande 30.

Reservation 26 (v, c)

23. Innehållet i polisutbildningen, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 16, 17, 19, 23 och 24, 2005/06:Ju472 yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:A365 yrkandena 1 och 2.

Reservation 27 (m, c)

- 24. Vidareutbildning m.m.**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkande 18, 2005/06:Ju507 yrkande 4 och 2005/06:Ju514 yrkande 12.
Reservation 28 (m, fp, c)
- 25. Operativ ledning inom polisen**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 4 och 5 samt 2005/06:Ju514 yrkande 8.
Reservation 29 (fp)
- 26. Ledarskapsutbildning inom polisen**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 20–22, 2005/06:Ju507 yrkande 7 och 2005/06:Ju514 yrkande 11.
Reservation 30 (m, fp, c)
- 27.Handledning inom polisen**
Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i betänkandet om handledning inom polisen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju368 yrkande 6.
- 28. Rekrytering av polischefer**
Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju514 yrkandena 9 och 10.
Reservation 31 (fp, c)
- 29. Uppsägning av dömda poliser, m.m.**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju255, 2005/06:Ju306 yrkande 9 och 2005/06:Ju330.
Reservation 32 (kd)
- 30. Utredningsenhet avseende brottsmisstänkta poliser**
Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju514 yrkande 33.
Reservation 33 (fp)
- 31. Tillsyn över polis- och åklagarväsendet, m.m.**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju331, 2005/06:Ju376 yrkande 15, 2005/06:Ju416, 2005/06:Ju436 yrkande 4 och 2005/06:Ju463 yrkande 12.
Reservation 34 (fp, kd, c)
- 32. Legitimering av poliser**
Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju463 yrkande 13.
Reservation 35 (kd)
- 33. Hantering av klagomål mot polisen**
Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju358 yrkande 11.
Reservation 36 (m, fp, c)

34. Polisens befogenheter vid demonstrationer, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju246, 2004/05:Ju255, 2004/05:Ju256 yrkande 2, 2005/06:Ju367 yrkande 2, 2005/06:Ju384 yrkandena 12 och 13 samt 2005/06:Ju457.

Reservation 37 (v)

Reservation 38 (mp)

35. Omhändertagande av berusade personer

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju209, 2005/06:Ju239, 2005/06:Ju292 och 2005/06:Ju434.

Reservation 39 (m, fp, kd, c)

36. Förbud mot kamphundar

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju456.

37. Polisens våldsanvändning, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju329 yrkande 1, 2005/06:Ju349 yrkandena 1, 3 och 4, 2005/06:Ju368 yrkandena 9–11 och 2005/06:Ju465 yrkandena 1 och 2.

Reservation 40 (v)

Reservation 41 (mp)

38. Polisens utrustning

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju203, 2005/06:Ju276 och 2005/06:Ju514 yrkandena 30 och 31.

Reservation 42 (m, fp, c)

39. Operativa polismetoder

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju217 och 2005/06:Ju257.

Reservation 43 (m, fp, c)

40. Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju365 yrkandena 1–3 och 2005/06:Sf329 yrkande 2.

Reservation 44 (mp)

41. Förhindrande av att barn bortförs

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju351.

42. Eftersökning av försvunna personer

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju216 yrkandena 1–3 och 2005/06:Ju449 yrkandena 1–3.

Reservation 45 (m)

- 43. Ökade internationella insatser mot människohandel**
Riksdagen avslår motionerna 2004/05:K431 yrkande 15, 2004/05:Ju294 yrkandena 2 och 4, 2004/05:Ju485 yrkandena 7, 9 och 11, 2005/06:Ju326 yrkande 2, 2005/06:Ju383 yrkandena 3 och 11, 2005/06:U338 yrkande 16, 2005/06:U340 yrkandena 3 och 4 samt 2005/06:U379 yrkande 12.
- Reservation 46 (m, fp, kd, c)*
- 44. Jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju383 yrkande 8 och 2005/06:U340 yrkandena 1 och 2.
- Reservation 47 (fp, c)*
Reservation 48 (mp)
- 45. Transportörers ansvar för att motverka människohandel**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju519 och 2005/06:Ju525.
- 46. Polisens internationella samarbete mot människohandel**
Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju294 yrkande 3, 2005/06:Ju231 och 2005/06:U382 yrkande 11.
- Reservation 49 (fp, kd, c)*
- 47. Nationella åtgärder mot människohandel**
Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju294 yrkande 5, 2004/05:Ju304 yrkandena 1 och 2, 2005/06:Ju326 yrkande 1, 2005/06:Ju485 och 2005/06:Ju561.
- 48. Människohandel som eget politikområde, m.m.**
Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K341 yrkande 2 och 2005/06:So467 yrkande 3.
- Reservation 50 (v)*
- 49. Ökad myndighetssamverkan mot människohandel**
Riksdagen avslår motion 2005/06:So469 yrkande 9.
- Reservation 51 (fp)*
- 50. Information om rätten att söka asyl**
Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju313 och 2005/06:Ju402 yrkande 3.
- Reservation 52 (v, mp)*
- 51. Gränskontroll och tullens befogenheter, m.m.**
Riksdagen avslår motion 2005/06:A310 yrkande 11.
- Reservation 53 (c)*

52. Brott mot knivlagen

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju363.

53. Psykosocialt stöd till poliser, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 13 och 14 samt 2005/06:Ju471.

Reservation 54 (m, fp, c)

54. Lagring av trafikdata

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju419 yrkande 4.

55. Polisens föreskrifter

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju358 yrkande 30.

56. Nationella identitetskort

Riksdagen avslår motion 2005/06:Ju445.

Stockholm den 14 mars 2006

På justitieutskottets vägnar

Johan Pehrson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Johan Pehrson (fp), Britta Lejon (s), Rolf Olsson (v), Margareta Persson (s), Beatrice Ask (m), Lennart Nilsson (s), Helena Frisk (s), Peter Althin (kd), Elisebeht Markström (s), Jeppe Johnsson (m), Göran Norlander (s), Johan Linander (c), Joe Frans (s), Kerstin Andersson (s), Leif Björnlod (mp), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Utskottets överväganden

I detta betänkande behandlar utskottet ett stort antal motionsyrkanden som huvudsakligen rör polisen och som väckts under den allmänna motionstiden åren 2004 och 2005.

Organisation av polisarbetet, m.m.

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet ett antal motionsyrkanden rörande bl.a. polisens organisering av det brottsbekämpande arbetet, renodling och effektivisering av polisen, tullens polisiära befogenheter samt polisens samarbete med andra myndigheter. Utskottet föreslår, bl.a. med hänvisning till arbete som bedrivs inom polisen samt pågående beredning, att samtliga motionsyrkanden avslås. Jämför reservationerna 1–22 samt särskilt yttrande 1.

Polisens organisering av det brottsbekämpande arbetet, m.m.

Allmänt

I motion Ju358 (m) påtalas i mer allmänna ordalag ett behov av metodutveckling för den svenska polisen. I samma motion anförs vidare att polisen vid påringning på larmnumret 112 bör svara efter max en minut. I motion Ju507 (c) anförs också i mer allmänna ordalag att polisens arbete bör förbättras, bl.a. genom att polisen blir mer tillgänglig, professionell och tydlig. I motion Ju514 (fp) förespråkas att polisverksamheten blir mer underrättelsestyrd och att en utvärdering av polisens arbetstidsavtal genomförs i syfte att öka polisens effektivitet. I motionerna Ju451 (m) och Ju493 (kd) förespråkas effektivare polisiära metoder med förebild från bl.a. polisen i New York City. I motion Ju555 (kd) förespråkas att polisen tillämpar en arbetsmetod med nolltolerans mot alla brott. I motion Ju386 (v) förespråkas att ett brottsofferperspektiv i större utsträckning anläggs i polisarbetet.

Inom bl.a. New York-polisen används en arbetsmetod med s.k. nolltolerans som på senare år uppmärksammats i Sverige. Nolltolerans innebär i korthet att polisen med kraft bekämpar alla brott, hur bagatellartade de än är, liksom allt som kan betraktas som ordningsproblem. Grundtanken är att det finns ett samband mellan oordning och brottslighet samt att mindre brott föder grövre brott. Inom New York-polisen tillämpas också en metod

för att löpande och dagligen mäta brottsutvecklingen i olika polisdistrikt och med stöd av analyser av utvecklingen sätta in polisresurser där det mest behövs.

Utskottet har inhämtat från Rikspolisstyrelsen att ett arbete pågår för verksamhetsutveckling inom polisen bl.a. i syfte att använda polisens personalresurser mer effektivt och för att förbättra metoderna för utredning av brott. Tanken är härvid bl.a. att sätta uppgiften i centrum och utveckla bättre och tydligare metoder för det polisiära arbetet i syfte att lösa uppgifterna att förebygga och utreda brott. Ett mer underrättelsestyrkt arbetssätt eftersträvas härvid. På initiativ av Rikspolisstyrelsen genomförs bl.a. en nationell satsning i syfte att öka uppkläringen av brott. I ett strategiskt metodprojekt har två verktyg tagits fram. Det ena är Polisens nationella utredningskoncept (PNU) enligt vilket åtgärder rörande bl.a. arbetsmetodik, ledarskap, kompetensutveckling samt genomförande och utveckling skall vidtas. Beträffande arbetsmetodiken enligt PNU skall brottsutredningar ske i nära anslutning till brotten och fler brottsplats- och kriminaltekniska undersökningar genomförs. Vidtagna åtgärder i utredningarna skall följas upp och den enskilde polismannen erhålla en återkoppling från förundersökningsledningen. Vidare skall fler poliser arbeta på kvällar, nätter och helger eftersom det är då de flesta brotten begås. PNU har i första hand inriktats på mängdbrottsligheten men är tillämpbar även på utredning av andra typer av brott. Det andra verktyget är en särskild underrättelsemodell för ledning och styrning (benämnt PUM) som skall hjälpa chefer på olika nivåer att göra rätt prioriteringar, baserade på underrättelser och annan relevant kunskap. PNU skall vara införd i alla polismyndigheter vid utgången av år 2006 och PUM vid utgången av år 2007. Vidare kan nämnas att det inom Rikspolisstyrelsen bedrivs ett arbete med att införa ett nytt IT-stöd (benämnt Sannah) för att förenkla och snabba upp avrapportering av brott.

Här kan också nämnas att ett datorstöd för att visualisera händelser och brott på digitala kartor (benämnt Hobit) har driftsatts vid Polismyndigheten i Värmland. Genom systemet förbättras bl.a. möjligheterna att kunna genomföra operativ brottsanalys avseende mängdbrott. Systemet kommer att spridas till samtliga polismyndigheter under våren 2006.

Rikspolisstyrelsen berör i årsredovisningen för år 2005 det pågående verksamhetsutvecklingsarbetet och anför där. Flera polismyndigheter har konstaterat att de uppnått brottsförebyggande effekter till följd av genomförda underrättelseledda projekt och insatser som inriktats mot särskilda brottstyper, geografiska platser, tider och personkategorier. Några konkreta resultat av polisens nationella utredningskoncept har varit att antalet kvalificerade förundersökningsledare ökat, att fler utredningsåtgärder vidtagits i initialskedet samt att utredningsverksamheten under jourtid utökats. Intressant är det kraftigt förbättrade utredningsresultatet, bl.a. för våldsbrott, vid Polisen i Stockholm och i Södermanland. Detta resultat kan konkret kopplas till pågående utvecklingsarbete, dvs. att verksamheten alltmer bedrivits

enligt kriterierna som beskrivs i PNU. Vissa polismyndigheter har kommit relativt långt i arbetet med att införa underrättelseledd polisverksamhet medan andra ligger i en förberedelsefas. Det krävs således ett omfattande förändringsarbete på lokal nivå för att ta tillvara den utvecklingspotential som finns i PUM (Polisens årsredovisning 2005 s. 5).

I detta sammanhang kan också nämnas att det sedan år 2004 bedrivs en försöksverksamhet i Stockholm med syfte att effektivisera rättsväsendets handläggning av mängdbrott. Ambitionen i projektet, som kallas Snabbspåret, är att förkorta tiden från polisanmälan till dom. Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har fått i uppdrag att följa och utvärdera den försöksverksamheten. BRÅ avlämnade i maj 2005 en delrapport i vilken en beskrivning ges av hur rättsväsendet arbetar med Snabbspåret, hur ofta snabbförfarandet har tillämpats, vilka hinder som medför begränsningar i tillämpningen samt vad som kan göras för att komma förbi dem. BRÅ avser att lämna en slutrapport senast den 1 oktober 2006.

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden liknande de nu aktuella, bl.a. om nolltolerans. I samband med att utskottet behandlade regeringens budgetproposition för år 1998 anförde utskottet att det närmast är självklart att erfarenheterna från New York inte går att direkt överföra till Sverige. Där fanns emellertid en del intressanta tankegångar som säkerligen skulle komma att påverka polisarbetet också här. Utskottet ansåg dock att frågan knappast lämpade sig för generella uttalanden i den ena eller andra riktningen (bet. 1997/98:JuU1 s. 31). När utskottet senast behandlade denna fråga under våren 2005 vidhöll utskottet sin tidigare uttalade inställning, nämligen att frågan inte lämpar sig för generella uttalanden (bet. 2004/05:JuU19 s. 17 f.).

Utskottet kan konstatera att ett ambitiöst arbete bedrivs inom polisväsendet för att höja kvaliteten i polisens arbete och öka uppklaringen av brott. Rikspolisstyrelsen är drivande i metodutvecklingsarbetet. Utskottet ser mycket positivt på detta och har en stark förhoppning om att konkreta och mätbara resultat av detta arbete kommer att kunna uppnås. Som utskottet tidigare uttalat lämpar sig för övrigt dessa frågor inte för generella uttalanden av riksdagen. Utskottet avstyrker bifall till motion Ju555 samt till motionerna Ju358, Ju386, Ju451, Ju493, Ju507 och Ju514 i nu behandlade delar.

Familjevårdsenheter

I motionerna Ju358 (m) och Ju402 (v) förespråkas att familjevårdsenheter inrättas i hela landet.

Vissa åklagarkammare och polismyndigheter har inrättat s.k. familjevårdsenheter. Erfarenheter visar att ett sådant sätt att organisera verksamheten kan leda till en högre lagföringsandel. Dessa samarbetsformer kommer att utvecklas även fortsättningsvis.

Det finns i dag på flera håll i landet särskilda familjevårdsenheter i vilka åklagare och särskilt utbildade poliser ingår.

Åklagarmyndigheten anger i budgetunderlaget för åren 2007–2009 att myndigheten strävar efter att utbilda 35 nya specialister på familjevåld och sexualbrott i syfte att på samtliga åklagarkammare kunna ha minst en sådan specialist. Åklagarmyndigheten avser att med stöd av redan antagna planeringsramar för år 2007 redan under innevarande år rekrytera tio åklagare för bekämpningen av familjevåld och sexualbrott. Specialisterna skall enligt Åklagarmyndigheten kunna koncentrera sina insatser på bekämpningen av familjevåld och sexualbrott och ha möjlighet att stödja såväl andra åklagare inom kammaren som polisen. Specialiståklagarna för bekämpningen av familjevåld och sexualbrott kan enligt Åklagarmyndigheten med fördel arbeta tillsammans med andra åklagare och särskilt utbildade poliser i en familjevåldsgrupp.

Vidare kan nämnas att det i utredningen om kvinnofridsuppdragen föreslogs att samtliga myndigheter som omfattades av Kvinnofridspropositionen, bl.a. Rikspolisstyrelsen, skall inrätta permanenta specialenheter på myndigheterna mot mäns våld mot kvinnor och barn (SOU 2004:121 s. 227 f.).

Till det sagda kan fogas att regeringen våren 2005 gav Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Rättsmedicinalverket och Socialstyrelsen i uppdrag att medverka till etablering av flera försöksverksamheter med samverkan under gemensamt tak vid utredningar kring barn som misstänks vara utsatta för allvarliga brott som t.ex. sexuella övergrepp och misshandel (s.k. barnahus). Syftet med uppdraget är bl.a. att bättre anpassa de utredningar som görs i samband med att det uppstår misstanke om att ett barn har utsatts för brott. Uppdraget, som skall slutredovisas senast den 1 mars 2008, skall delredovisas senast den 31 december 2006 (dnr Ju2005/1181/KRIM).

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att polis och åklagares arbete mot våld i nära relationer bedrivs på ett så framgångsrikt sätt som möjligt. Utskottet kan med tillfredsställelse notera att det inom både polis- och åklagarväsendet bedrivs ett utvecklingsarbete vad gäller utredning av denna form av brottslighet. Inrättande av särskilda familjevåldsenheter där specialutbildade åklagare och poliser har ett nära samarbete framstår också som ett mycket bra sätt att möta denna brottslighet. Utskottet anser samtidigt att frågor om hur polis och åklagare närmare bör organisera sig för bekämpande av olika former av brott i första hand bör ankomma på myndigheterna själva att bestämma. Utskottet ser således inget behov av ett tillkännagivande från riksdagen i denna fråga. Motionerna Ju358 och Ju402 bär därför avslås i här behandlade delar.

Användning av digitala bildregister

I motionerna Ju294 (m) och Ju487 (s) anføres att digitala bildregister över misstänkta personer bör möjliggöras.

Utskottet har inhämtat från Justitiedepartementet att en proposition avseende olika polisregisterfrågor är planerad till hösten 2006. En av de frågor som behandlas i lagstiftningsärendet är polisens möjligheter att på olika sätt arbeta med digitala fotografier.

Utskottet vill inte föregripa det beredningsarbete som pågår kring polisens möjligheter att arbeta med digitala fotografier. Riksdagen bör avslå motion Ju294 och motion Ju487 i nu behandlad del.

Renodling och effektivisering inom polisen

Renodling och effektivisering av polisens verksamhet

I motionerna 2004/05:Ju501 och Ju514 (båda fp) anförts att polisverksamheten bör renodlas i större utsträckning och att polismyndigheterna bör avlastas uppgifter som inte är polisiära. I motion Ju514 (fp) anförts att polisen bör kunna avlastas genom inrättande av fler medborgarkontor ute i kommunerna. I motion Ju384 (mp, -) efterfrågas reformer för bl.a. renodling inom polisväsendet. I motion Ju514 (fp) anförts att polismäns stationering i vissa fall bör göras mer flexibel så att utryckning från hemmet blir möjlig. I motion Ju338 (m) föreslås att uppgiften att framställa passbilder bör upphandlas och läggas ut på privata entreprenörer för att på så sätt frigöra resurser till polisens primära uppgifter.

I motionerna 2004/05:Ju427 (m) och 2004/05:Ju474 (fp, m, kd, c) anförts att polismannarollen bör renodlas bättre så att polispersonal i större utsträckning sysslar med kvalificerat polisarbete. I motionerna 2004/05:Ju501 (fp), 2004/05:Ju427 (m) och Ju514 (fp) anförts att polisens dokumentation bör effektiviseras så att resurser frigörs.

Regeringen beslutade den 21 december 2000 (dir. 2000:105) att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av polisens arbetsuppgifter. Översynens omfattning utökades genom beslut om tilläggsdirektiv i februari 2002 (dir. 2002:23).

Utredningen, som antog namnet Polisverksamhetsutredningen, har avgett tre betänkanden, nämligen Mot ökad koncentration – förändring av polisens verksamhet (SOU 2001:87), Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:70) och Polisverksamhet i förändring – del 2 (SOU 2002:117). Av betänkandena framgår att polisen i dag utför en mängd uppgifter som i mycket liten, om ens någon, utsträckning utgör ett led i polisens funktion att upprätthålla den allmänna ordningen och säkerheten. Huvudsyftet med att renodla polisens verksamhet är enligt utredningen att en del av den befintliga personalen skall frigöras för att förstärka polisens kärnverksamhet. Utredningen vill också betona att en renodling bidrar till att skapa en tydlig polisidentitet. Enligt utredningen bör utgångspunkterna för vilka uppgifter som skall åligga polisen vara följande. Polisen skall endast belastas med uppgifter när ett ordnings- och säkerhetstänkande är av dominerande betydelse när uppgiften utförs. Vidare skall sådana uppgifter där det kan

antas att det krävs våld eller tvångsmedel för att utföra uppgiften åligga polisen. Polisen bör dessutom endast ha att utföra uppgifter som ligger inom ramen för polisens nuvarande utbildning och kompetens.

Enligt utredningen kan renodling ske på flera olika sätt; dels genom att uppgifter som inte har polisiär relevans förs över till annan huvudman, s.k. extern renodling, dels genom att arbetsuppgifter som inte fordrar poliskompetens förs över från den polisutbildade till den civilanställda personalen, s.k. intern renodling. Bland de uppgifter som skulle kunna övertas av andra myndigheter nämner utredningen bl.a. stämningmannaverksamheten som skulle kunna föras till kronofogdemyndigheterna, stängsling av gruvhål som skulle kunna föras till Bergsstaten, ansvaret för omhändertagande av djur och ett flertal tillståndsärenden som skulle kunna föras över till länsstyrelserna, ärenden om felparkeringsavgift samt huvudansvaret för förvaring av personer som omhändertagits med stöd av LOB som skulle kunna föras över till kommunerna. Vissa arbetsuppgifter bör enligt utredningen helt kunna upphöra, t.ex. verksamheten med förlustanmälningar. Betänkandena bereds för närvarande i Regeringskansliet. En lagrådsremiss rörande vissa av de frågor som behandlats av utredningen beräknas kunna beslutas under år 2006.

Av 1 § lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor följer att statliga myndigheter, en kommun eller ett landsting får ingå avtal att för varandras räkning lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda och i övrigt handlägga enklare förvaltningsärenden med de begränsningar som följer av lagen eller att använda varandras personal till att utföra sådan verksamhet.

Som berörts i avsnittet om polisens organisering av det brottsbekämpande arbetet bedrivs inom Rikspolisstyrelsen ett arbete med att införa ett nytt IT-stöd (benämnt Sannah) för att förenkla och snabba upp avrapportering av brott. Syftet med systemet är att minska administrationen och frigöra polisresurser.

Våren 2005 beslutade riksdagen om ändringar i passlagen som främst syftade till att höja säkerheten i passen (prop. 2004/05:119, bet. JuU27, rskr. 290). Lagändringarna trädde i kraft den 1 oktober 2005. Enligt lagändringarna skall passen bl.a. förses med s.k. biometrisk information. Den som ansöker om pass är därför skyldig att låta passmyndigheten ta en bild i digitalt format av hans eller hennes ansikte. Bilden sparas sedan på ett lagringsmedium i passet. I ärendet avstyrkte utskottet motionsyrkanden som gick ut på att även annan än passmyndigheten skall ges möjlighet att ta fram passbilder. Utskottet pekade på vikten av att öka säkerhetsnivån i svenska pass, och ansåg att en ordning innebärande att annan än passmyndighet fick ta sådana fotografier skulle innebära en större risk för att fel person avbildas i passet. Utskottet ansåg – i likhet med regeringen – att behovet av att öka säkerheten i pass väger tyngre än de men den nya ordningen kan medföra för näringslivet (bet. JuU27 s. 6 f.).

Utskottet kan konstatera att det inom Regeringskansliet pågår ett beredningsarbete rörande fortsatt renodling av polisens uppgifter. Detta arbete bör inte föregripas. När det gäller renodling av polismannarollen bedrivs ett arbete inom polisväsendet för att på olika sätt skapa bättre och mer effektiva rutiner, bl.a. genom att införa nya IT-stöd. Beträffande frågan om upphandling av framställning av passbilder har utskottet ingen annan uppfattning i dag än i samband med att förslagen till ändringar i passlagen antogs våren 2005. Riksdagen bör avslå motion Ju338 samt motionerna 2004/05:Ju427, 2004/05:Ju474, 2004/05:Ju501, Ju384 och Ju514 i nu behandlade delar.

Polisens evenemangskostnader

I motionerna 2004/05:Ju273 (s), 2004/05:Ju501 (fp), 2004/05:Kr365 (fp), 2004/05:N409 (fp), Ju514 (fp), Kr 375 (fp) och N443 (fp) anförs att kostnaderna för polisens evenemangsbevakning i större utsträckning bör läggas på arrangören. I motionerna Ju417 (kd) och Ju458 (m) efterfrågas en tydligare reglering av polisens debitering av evenemangskostnader. I motion 2004/05:Ju341 (kd) anförs bl.a. att s.k. motorträffar bör jämföras med idrottsvenemang vad gäller evenemangskostnader.

Enligt 2 kap. 16 § ordningslagen (1993:1617) skall den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning svara för att det råder god ordning vid sammankomsten eller tillställningen. Polismyndigheten får meddela de villkor som behövs för att upprätthålla ordning och säkerhet. Villkoren får innefatta skyldighet för anordnaren att anlita personal, exempelvis ordningsvakter.

Vidare gäller enligt 2 kap. 26 § samma lag att den som i vinstsyfte anordnar en offentlig tillställning som huvudregel skall ersätta polismyndighetens kostnader för att hålla ordning vid tillställningen. Ersättningsskyldigheten gäller dock inte sådana ideella föreningar som är skattebefriade enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

Utskottet har inhämtat från Rikspolisstyrelsen att ett arbete där bedrivs med att kartlägga tillämpningen av reglerna om debitering av kostnader för evenemangsbevakning. Rikspolisstyrelsen har i en enkät tillfrågat samtliga polismyndigheter hur reglerna om debitering av kostnader för evenemangsbevakning tillämpas. Enkätsvaren kommer att sammanställas under våren varefter Rikspolisstyrelsen kommer att ta ställning till om det finns ett behov av att genom styrning skapa mer enhetlighet i tillämpningen.

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motionsyrkanden som tagit sikte på polisens kostnader för bevakning av olika evenemang. Utskottet konstaterade i början av år 2001 att reglerna på området innebär att idrottsklubbar i princip inte behöver betala för ordningshållningen. Detta kan, anförde utskottet, naturligtvis ur vissa aspekter förefalla otillfredsställande. Å andra sidan kan det tänkas att frågan framöver kommer i ett annat läge om underhållningsidrotten bolagiseras. Utskottet var i varje fall inte då berett att ta något initiativ till en lagändring utan föreslog att den

då aktuella motionen skulle avslås (bet. 2000/01:JuU11 s. 5 f.). När liknande yrkanden senast behandlades i februari 2004 vidhöll utskottet sina tidigare uttalanden (bet. 2003/04:JuU15 s. 24 f.).

Utskottet vidhåller alltjämt i princip det tidigare ställningstagandet. Utskottet kan konstatera att ett kartläggningsarbete i frågan pågår vid Rikspolisstyrelsen. Detta arbete bör under alla förhållanden inte föregripas. Riksdagen bör avslå motionerna 2004/05:Ju273, Ju417 och Ju458 samt motionerna 2004/05:Ju341, 2004/05:Ju501, 2004/05:Kr365, 2004/05:N409, Ju514, Kr 375 och N443 i nu behandlade delar.

Polisens samverkan med andra myndigheter, m.m.

Tullverkets och Kustbevakningens polisiära befogenheter m.m.

I motionerna 2004/05:Ju486, 2004/05:Ju487 och Sk372 (alla fp) förespråkas att tullen på sitt verksamhetsområde ges polisiär jurisdiktion över hela Sverige. I motionerna 2004/05:Ju487 (fp), 2004/05:Ju489 (c), Sk372 (fp), Ju379 (fp), Ju532 (c) och Sk529 (kd) anförs att tullen bör ges polisiära befogenheter i större utsträckning. I motion Ju527 (s) anförs att tullen bör ges befogenhet att utföra alkoholtester vid gränsövergångar. I motion Kr305 (mp) anförs att tullen bör ges befogenhet att beslagta kulturföremål som misstänks vara stulna eller olagligt utförda från ursprungslandet. I motion Ju293 (m) förespråkas att räddningstjänsten ges vissa polisiära uppgifter.

I lagen (2000:1225) om straff för smuggling återfinns bestämmelser om Tullverkets befogenheter att i den brottsbekämpande verksamheten bedriva förundersökning och använda vissa tvångsmedel. I 19 § anges sålunda att Tullverket får fatta beslut om att inleda förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken angående brott enligt smugglingslagen samt vissa brott enligt narkotikastrafflagen (1968:64) och lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. De befogenheter och skyldigheter som undersökningsledaren har enligt rättegångsbalken gäller i sådant fall Tullverket. Tullverket skall förordna särskilda befattningshavare i verket att fullgöra verkets uppgifter. Är saken inte av enkel beskaffenhet, skall ledningen av förundersökningen övertas av åklagaren så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren skall även annars överta ledningen, när detta är påkallat av särskilda skäl. När en förundersökning leds av en åklagare, får åklagaren anlita biträde av Tullverket. Åklagaren får också uppdra åt tjänstemän vid verket att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet.

Innan förundersökning har hunnit inledas, får en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen i enlighet med vad som föreskrivs i 23 kap. 3 § tredje stycket i rättegångsbalken hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen. Vidtagna åtgärder skall så snart som möjligt anmälas för den som har rätt att leda förundersökning rörande brottet (20 §).

En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har beträffande sådana brott för vilka Tullverket får besluta om att inleda förundersökning samma befogenhet som en polisman att enligt 24 kap. 7 § första stycket rättegångsbalken gripa den som misstänks för brott. Vad som föreskrivs i rättegångsbalken om befogenheter och skyldigheter i förhållande till den som gripits gäller för tjänstemannen i samma utsträckning som för en polisman samt för Tullverket i samma utsträckning som för en polismyndighet (21 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har för dessa brott samma befogenhet som en polisman att enligt 27 kap. 4 § rättegångsbalken ta egendom i beslag (22 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har vidare samma befogenhet som en polisman att enligt 28 kap. 5 § rättegångsbalken göra husrannsakan utan förordnande från rätten eller åklagare (26 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har också vissa befogenheter att besluta om kroppsvisitation och kroppsbesiktning (27–28 §§).

Ytterligare bestämmelser om Tullverkets brottsbekämpande befogenheter finns i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen samt i tullagen (2000:1281).

Gränskontrollutredningen avlämnade i november 2004 betänkandet Gränskontrolllag – effektivare gränskontroll (SOU 2004:110). Utredningens uppgift var att utvärdera Sveriges medlemskap i Schengen, och därvid ur ett brottsförebyggande och brottsbekämpande perspektiv samt ett migrationsperspektiv se över och utvärdera nuvarande ordning med personkontroll vid våra gränser. Utredningen föreslår bl.a. att det i författning tydligt anges att polisen har huvudansvaret för personkontrollen, och att Kustbevakningen har ett självständigt ansvar för personkontrollen till sjöss. Vidare föreslår utredningen att Tullverket och Kustbevakningen i övrigt ges ett ökat ansvar för personkontrollen. Rikspolisstyrelsen såsom den ytterst ansvariga myndigheten, föreslås få behörighet att närmare bestämma om ansvarsfördelningen och samverkan i övrigt. Som en samlad beteckning för polisen, Tullverket och Kustbevakningen föreslår utredningen definitionen gränskontrollmyndighet. Tullverket och Kustbevakningen bör enligt utredningen, när de utgör gränskontrollmyndighet, få samma befogenheter som polisen. Personkontroll skall bedrivas på hela det svenska territoriet, dvs. både vid inre och yttre gräns och – såvitt avser den inre utlänningskontrollen – överallt i landet. Liksom för personkontroll i samband med passerande av gräns föreslår utredningen att polisen skall ha huvudansvaret för den inre utlänningskontrollen och att Kustbevakningen skall ha ett självständigt ansvar till sjöss. Kustbevakningen samt Tullverket och Migrationsverket skall i övrigt på ett mer tydligt sätt medverka i kontrollen. Syftet med personkontroll i form av en inre utlänningskontroll föreslås utvidgas, såtillvida att kontrollen skall inriktas på att förhindra och bekämpa alla överträdelser och brott mot utlänningslagens bestämmelser, och således omfatta även svenska medborgare. Härutöver bör också brottet människohandel omfattas av inre utlänningskontroll. Utred-

ningen föreslår också, för att skapa en mer effektiv informationsöverföring mellan olika myndigheter med ansvar för gränskontroll, att en nationell underrättelseverksamhet inom polisen och en för alla gränskontrollmyndigheter gemensam underrättelsefunktion bör inrättas. Vidare bör ett för hela Sverige gemensamt underrättelseregister samt brottsanmälnings- eller spaningsregister upprättas. Slutligen föreslås en författningsreglerad uppgiftsskyldighet inom och mellan gränskontrollmyndigheterna samt mellan dessa myndigheter och Migrationsverket. Härigenom bortfaller nuvarande främsta hinder i sekretesslagen och registerförfattningarna. Betänkandet bereds i Regeringskansliet.

I detta sammanhang kan även nämnas att riksdagen hösten 2005 behandlade propositionen Tullverkets brottsbekämpning – Effektivare uppgiftsbehandling (prop. 2004/05:164, bet. 2005/06:SkU3, rskr. 2005/06:12). Propositionen innehöll förslag till en ny lag om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet som ersätter lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Förslagen utgör en anpassning till den tekniska utvecklingen och de ökade kraven på effektivitet inom Tullverket. De från integritetssynpunkt yttre ramarna för behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet slås fast i lag, däribland ändamålen med behandlingen och de begränsningar som skall gälla för användningen av uppgifter. Förslagen innebär bl.a. att Tullverket får bättre möjligheter än i dag att i sin brottsbekämpande verksamhet använda sig av information som finns i tull databasen. Vidare skall andra brottsbekämpande myndigheter i större utsträckning kunna få ha åtkomst till Tullverkets register. Lagen skall gälla i stället för personuppgiftslagen (1998:204) och innehåller hänvisningar till de bestämmelser i personuppgiftslagen som skall vara tillämpliga på Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Lagändringarna trädde i kraft den 1 december 2005.

Regeringen beslutade den 15 december 2005 om tilläggsdirektiv till Rattfylleriutredningen att överväga om tjänstemän vid Tullverket och Kustbevakningen i samband med sin normala verksamhet skall ges samma befogenhet som polismän att ta alkoholutandningsprov och genomföra ögonundersökning samt s.k. primärutredningsåtgärder vid misstänkta rattfylleri- och drograttfylleribrott. Utredningen gavs vidare i uppgift att överväga om polismyndigheterna skall ges rätt att förordna bilinspektörer och andra civilanställda eller tillfälligt anlitade personer inom polisen att ta alkoholutandningsprov. Utredningsuppdraget i dessa delar skall redovisas senast den 31 mars 2006 (dir. 2005:145).

Utskottet har behandlat liknande yrkanden tidigare, senast i februari 2004. Utskottet hänvisade då till pågående utredningsarbete och beredning (bet. 2003/04:JuU15 s. 18 f.).

Utskottet kan konstatera att det pågår såväl berednings- som utredningsarbete i de i motionerna aktuella och näraliggande frågorna. Detta arbete bör inte föregripas. Riksdagen bör avslå motionerna Ju 293 (m) och Ju527 samt motionerna 2004/05:Ju486, 2004/05:Ju487, 2004/05:Ju489, Ju379, Ju532, Sk372, Sk529 och Kr305 i nu behandlade delar.

Polisens samverkan internt och med andra myndigheter

I motionerna Ju514 (fp) och Ju379 (fp) anförts att de brottsbekämpande myndigheternas olika underrättelseverksamheter bör samordnas. I motion Ju480 (fp) förespråkas inrättande av en nationell polisavdelning mot organiserad brottslighet och särskilda arbetsgrupper i utredningar om organiserad brottslighet.

I motion Ju358 (m) anförts att den lokala polisens förutsättningar att samverka med andra myndigheter bör förbättras. I motion Ju329 (c, m, fp, kd) påtalas också behovet av en bättre samverkan med andra myndigheter och förespråkas att en försöksverksamhet med handlingsplaner på området genomförs i Jönköpings län. I motion Ju379 (fp) förespråkas införande av sekretessbrytande regler mellan brottsbekämpande myndigheter. I motion 2004/05:Ju486, Sk372 och 2004/05:Ju487 (alla fp) anförts att samverkan mellan bl.a. tull och polis bör förbättras. I motion Sk529 (kd) anförts att polisen och tullen i större utsträckning bör samverka vid gränsövergångar. I motion Ju410 (m) anförts att polisens samverkan med militär och räddningstjänst bör utökas och förbättras.

Kriminalunderrättelseverksamhet bedrivs inom polisväsendet såväl på central nivå – vid Rikskriminalpolisen och Säkerhetspolisen – som ute på polismyndigheterna. Härutöver bedrivs kriminalunderrättelseverksamhet bl.a. inom Tullverket och Kustbevakningen.

Rikspolisstyrelsen har i regleringsbrevet för år 2006 ålagt ett återrapporteringskrav att tillsammans med Kustbevakningen och Tullverket redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att ytterligare utveckla samarbetet inom det brottsbekämpande området.

Beredningen för rättsväsendets utveckling (BRU) överlämnade den 2 februari 2006 sitt slutbetänkande, Ett effektivare brottmålsförfarande – några ytterligare åtgärder (SOU 2005:117) till regeringen. I betänkandet föreslår beredningen bl.a. att sekretess till skydd för enskilda i den brottsbekämpande verksamheten aldrig skall hindra att en uppgift lämnas från en brottsbekämpande myndighet till en annan sådan myndighet. De myndigheter som har sådana brottsbekämpande uppgifter är de olika polismyndigheterna, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Tullverket och Kustbevakningen. I utredningen anförts att sekretesslagen redan i dag ger stort utrymme för uppgiftsutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna, men det har visat sig att de bedömningar som måste göras skapar osäkerhet som innebär att myndigheterna avstår från viktigt uppgiftsutbyte. Den osäkerheten föreslås undanröjd genom ändringar i sekretesslagen. Betänkandet kommer att remissbehandlas under våren 2006.

Utskottet instämmer i mycket av vad motionärerna anför om betydelsen av ett bra och fungerande samarbete mellan olika brottsbekämpande myndigheter och en samordning av bl.a. underrättelsematerial. Utskottet kan konstatera att BRU lämnat förslag som går ut på att sekretessregler i mindre utsträckning än i dag bör förhindra utbyte av information mellan brottsbekämpande myndigheter. Beredningsarbetet beträffande utredningens förslag bör inte föregripas. Vidare har regeringen i regleringsbrev ålagt ett återrapporteringskrav rörande utvecklingen av samarbetet inom det brottsbekämpande området mellan polisen, Kustbevakningen och Tullverket. Utskottet anser mot bakgrund härav att det inte för närvarande finns något behov av ett tillkännagivande i dessa frågor. Utskottet avstyrker bifall till motionerna 2004/05:Ju486, 2004/05:Ju487, Ju329, Ju358, Ju379, Ju410, Ju480, Ju514, Sk372 och Sk529 i nu behandlade delar.

I motion L375 (v) förespråkas förbättrad samverkan mellan polis och HBT-organisationer.

I polisens årsredovisning för år 2005 redovisar Rikspolisstyrelsen olika åtgärder som vidtagits för att förebygga och utreda hatbrott mot bl.a. homo- och bisexuella samt transpersoner. Hälften av polismyndigheterna, däribland de tre storstadsmyndigheterna, har genomfört utbildningar för olika målgrupper, såväl internt som externt. Polismyndigheten i Stockholms län håller på att genomföra åtgärder i syfte att förbättra polisens bemötande av brottsoffer, förstahandsåtgärder, förundersökningsledning o.s.v. Polismyndigheternas kriminalunderrättelsearbete förbättras fortlöpande. Inhämtad information bearbetas och analyseras för att utgöra underlag för beslut om brottsförebyggande och brottsutredande aktiviteter. Rikspolisstyrelsen har gett ut en särskild handledning för att förbättra stödet till offer för homofobiska brott. Handledningen är i första hand skriven för poliser men kan även användas av andra myndigheter och organisationer. Under hösten 2005 genomförde Rikspolisstyrelsen tillsammans med Säkerhetspolisen, Polishögskolan och Åklagarmyndigheten en konferens för polisens kontaktpersoner och åklagare som arbetar med hatbrott (Polisens årsredovisning 2005 s. 55).

Utskottet har tidigare behandlat frågan om ökat samarbete mellan polisen och HBT-organisationer (bet. 2004/05:JuU19 s. 11). Utskottet anförde då att det för sin del var övertygat om att polisen i framtiden samverkar med HBT-organisationer i syfte att få till stånd ökat kunskapsutbyte och i förlängningen stärka förtroendet för polisen bland dessa grupper.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att polisen på olika sätt samverkar med bl.a. HBT-organisationer. Utskottet har inte anledning att ha någon annan uppfattning i denna fråga än vad som anfördes förra året. Som redovisas i polisens årsredovisning bedrivs ett arbete inom polisen för att bl.a. förbättra stödet till offer för homofobiska brott. Något behov av ett tillkännagivande från riksdagen i denna fråga föreligger inte. Motion L375 bör således avslås i nu behandlad del.

Polissamarbete inom EU m.m.

I motionerna 2004/05:Ju480 (kd), Ju463 (kd), och U290 (m) anfördes att det operativa polissamarbetet inom EU bör utvecklas. I motion Ju358 (m) anfördes att internationellt polissamarbete i allmänhet bör förbättras. I motion 2004/05:Ju501 (fp) anfördes att Europol och Eurojust bör utvecklas till operativa organisationer.

Utskottet har behandlat liknande yrkanden vid ett flertal tillfällen tidigare, senast i februari 2004. Utskottet pekade då på vikten av polisiärt och annat myndighetssamarbete såväl inom landet som internationellt för att kampen mot den organiserade brottsligheten skall kunna bedrivas framgångsrikt. Utskottet framhöll särskilt kampen mot bl.a. människohandel. Med hänsyn till redan genomförda åtgärder och till att man inom EU då ännu inte hade tagit ställning till förslagen från Europeiska konventet om EU:s framtid fann utskottet inte skäl föreligga för något uttalande från riksdagen i dessa frågor (bet. 2003/04:JuU15 s. 33 f.). Hösten 2005 behandlade utskottet dessutom ett yrkande om större befogenheter för Eurojust (bet. 2005/06:JuU1 s. 65 f.). Utskottet konstaterade då att den svenska regeringen mot bakgrund av resultaten av folkomröstningarna i Frankrike och Nederländerna valt att för närvarande inte gå vidare med en proposition om en svensk ratifikation av fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, i vilken det öppnas en möjlighet att i framtiden inrätta en europeisk åklagarmyndighet utifrån Eurojust. Utskottet vidhöll samtidigt en i tidigare betänkanden redovisad inställning som bl.a. gick ut på att utskottet inte kunde se något behov av en europeisk åklagare och att inrättande av ett sådant unionsorgan stred mot den grundläggande principen att unionen inte skall ha förvaltning på nationell eller lokal nivå.

Utskottet har inte ändrat sin uppfattning i dessa frågor. Motionerna 2004/05:Ju480, 2004/05:Ju501, Ju358, Ju463 och U290 bör avslås av riksdagen i nu behandlade delar.

Polisutbildning, m.m.

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet motionsyrkanden rörande bl.a. antagning till och innehållet i polisutbildningen, ledarskap inom polisen och om brottsmisstänkta poliser. Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen om åtgärder för tillse att handledning för polisens personal blir en obligatorisk del av polisverksamheten. Utskottet föreslår i övrigt, bl.a. med hänvisning till förestående utredningsarbete, att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden. Jämför reservationerna 23–36 och särskilt yttrande 2.

Rekrytering till och innehållet i polisutbildningen, m.m.

I ett stort antal motioner berörs olika rekryterings- och utbildningsfrågor inom polisen. Sålunda anförs i motionerna Ju319 (m), Ju463 (kd), Ju507 (c), Ju514 (fp), Sf336 (v) och Sf389 (kd) att fler med annan etnisk tillhörighet än svensk bör antas till polisutbildningen. I motion Ju514 (fp) förespråkas en ökad rekrytering av kvinnor till polisyrket. I motion Ju358 (m) anförs att antagningskraven till polisutbildningen bör ses över och att rekryteringen bör breddas. I motion Ju313 (fp) anförs att de lokala polismyndigheterna bör ges mer inflytande över rekryteringen till polisutbildningen, medan det i motion Ju320 (kd) förespråkas en förbättrad rekrytering av poliser till glesbygdsområden. I motion Ju514 (fp) förespråkas en ökad rekrytering av specialister till polisväsendet.

I motionerna Ju368 (v), Ju463 (kd), Ju507 (c) och Ju514 (fp) anförs att polisutbildningen bör omvandlas till en högskoleutbildning. I motion Ju523 (kd) anförs att polisutbildningen bör förlängas och att en särskild polisexamen bör införas. I motionerna L341 (c) och L375 (v) anförs att studenter vid bl.a. polishögskolan bör omfattas av lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan.

I motion Ju358 (m) förespråkas en utvärdering av polisutbildningen och anförs bl.a. att praktikinslaget i polisutbildningen bör komma in tidigare, att samarbetet med universitet och högskolor bör öka, att en obligatorisk vidareutbildning av poliser skall införas samt att inslagen av forskning och uppföljning och utvärdering bör ökas. I motion Ju507 (c) efterfrågas bättre karriärmöjligheter inom polisen, och anförs att polispersonalens kompetens bör tillvaratas bättre.

I motion Ju514 (fp) anförs att olika utbildningar för de brottsbekämpande myndigheterna bör samordnas. I motion Ju472 (kd) anförs att etik och värderingar samt religionskunskap bör vara obligatoriskt i polisutbildningen och att ett etiskt policydokument bör antas för hela polisväsendet. I motion A365 (s) anförs att utbildningsinslag rörande arbetsmiljöbrott bör förbättras i polisutbildningen.

Under år 2005 antogs totalt 1 032 studerande till polisutbildningen, varav 936 antogs i den ordinarie antagningen och 96 i ett program för omställning för officerare inom försvaret. Av de som antogs i den ordinarie antagningen var 42 % kvinnor (34 % år 2004) och hade 18 % en annan etnisk och kulturell bakgrund än svensk (15 % år 2004).

Regeringen beslutade den 26 januari 2006 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över frågor relaterade till polisutbildningen. Utredaren skall lämna förslag till hur polisutbildningen helt eller delvis kan omvandlas till en högskoleutbildning så att den anpassas till de bestämmelser som gäller för en högskoleutbildning enligt högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) och andra relevanta författningar. Syftet är enligt direktiven att utveckla polisutbildningen ytterligare för att möta samhällets ökade krav på polisen i form av effektivitet, legitimitet och rättssäkerhet. Utredaren skall belysa vilka konsekvenser en

övergång till en formell högskoleutbildning får för Rikspolisstyrelsens möjlighet att bestämma över utbildningens innehåll. Utredaren skall också lämna förslag på hur Rikspolisstyrelsens behov av att styra utbildningens innehåll kan tillgodoses, exempelvis genom att vissa moment bedrivs som fortbildning. Om det under utredningen framkommer behov av alternativa lösningar till att omvandla polisutbildningen till högskoleutbildning skall utredaren redovisa dessa.

Utredaren skall vidare överväga om polisutbildningen i sin helhet skall vara fullt ut densamma för alla eller om det skall vara möjligt att kombinera en gemensam grund med att i någon utsträckning välja mellan olika inriktningar. Utredaren skall även lämna förslag som innebär att utomstående experter ges möjlighet att bli poliser genom en för dem anpassad utbildning, alternativt vidga möjligheterna för specialister att fullgöra polisiära arbetsuppgifter utan att de för den skull ges polisiära befogenheter.

Utredaren skall överväga hur en övergång till en högskoleutbildning påverkar förutsättningarna att bestämma var polisutbildningen skall vara lokaliserad och på vilka orter polisutbildningen bör finnas i framtiden. Utredaren skall särskilt belysa om fler utbildningsorter kan underlätta rekryteringen av poliser till olika delar av landet. I detta skall hänsyn tas till att det framtida behovet av nya poliser kan variera, vilket kan få återverkningar på antalet utbildningsplatser. Utredaren skall undersöka förutsättningarna för att använda distansutbildning som ett instrument för att såväl underlätta rekrytering i glesbygd som öka jämställdheten och mångfalden.

Om utredaren föreslår att utbildningen anpassas till de regler som gäller för högskoleutbildning och bedömer att den bör leda till en yrkesexamen skall också utredaren lämna förslag till en examensbeskrivning som skall ingå i examensordningen.

Utredaren skall föreslå förändringar när det gäller antagning till grundutbildningen och rekrytering till polisen i syfte att anpassa organisationen till framtida krav. Särskilt bör man uppmärksamma betydelsen av att framtidens poliser bättre skall spegla det samhälle de skall verka i. Utredaren skall lämna förslag på hur en jämnare könsfördelning kan uppnås inom polisen och hur rekryteringen av personer med invandrarbakgrund kan ökas. Utredaren skall också överväga hur polisens förutsättningar att styra mot en ökad rekrytering av kvinnor och personer med invandrarbakgrund kan antas påverkas om polisutbildningen helt eller delvis blir en högskoleutbildning.

Utredaren skall även utreda på vilket sätt och vid vilken tidpunkt de krav som ställs på lämplighet för polisyrket skall kunna ställas. Utredaren skall överväga vilka krav som är möjliga och lämpliga att tillämpa vid antagning till en polisutbildning i högskolan.

Utredningsarbetet skall redovisas senast den 31 januari 2007 (dir. 2006:10).

I detta sammanhang kan även nämnas att en utredare under år 2003 fick i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med mångfaldsfrågor inom polisen. Arbetet resulterade bl.a. i en handlingsplan för mångfaldsfrågor inom polisen (Ju/2004/8969/PO). Av handlingsplanen framgår bl.a. att några redovisade faktorer har särskild betydelse för arbetet med dessa frågor. Här kan nämnas att ledningens ansvar behöver tydliggöras och att mångfaldsarbetet måste inordnas i en sammanhållen strategi. Vidare föreslås att man utarbetar kompetensprofiler för olika funktioner inom polisen och att rekryteringen till polisutbildningen skiljs från anställningsförfarandet som polis. Ansvaret för rekryteringen bör överflyttas till Polishögskolan och genomföras vid respektive utbildningsplats samt bör ske utifrån framtagna kompetensprofiler.

Utskottet ser det som mycket positivt att andelen antagna kvinnor till polisutbildningarna ökade ytterligare år 2005. Det är även positivt att andelen antagna med annan etnisk bakgrund än svensk ökade. Statistiken visar att det arbete som bedrivits under senare år för att locka kvinnor och personer med utländsk bakgrund till polisyrket ger resultat. Utskottet vill dock särskilt erinra om vikten av att fler personer med utomnordisk bakgrund rekryteras till polisyrket. Det är särskilt viktigt för att kunna öka förtroendet för polisen i många invandragrupper.

Utskottet kan vidare konstatera att regeringen nyligen beslutat om direktiv för en utredning med ett brett uppdrag att se över frågor såsom antagningen till polisutbildningen, innehållet i densamma, kopplingen till universitet och högskolor samt lokalisering av polisutbildningsverksamhet. Det kommande utredningsarbetet bör inte föregripas. Utskottet avstyrker bifall till motion Ju313 samt motionerna Ju319, Ju320, Ju358, Ju368, Ju463, Ju472, Ju507, Ju514, Ju523, L341, L375, Sf336, Sf389 och A365 i nu behandlade delar.

Ledarskap inom polisen, m.m.

I motion Ju358 (m) anförs att ledarskapet på operativ nivå bör förbättras inom polisen. I motion Ju514 (fp) efterfrågas en samordnad operativ och taktisk ledning inom polisen. I motion Ju358 (m), Ju507 (c) och Ju514 (fp) anförs att ledarskapsutbildningen inom polisen på olika sätt bör förbättras. I motion Ju368 (v) anförs att handledning bör vara obligatoriskt inom polisen. I motion Ju514 (fp) efterfrågas att regeringen redovisar kriterierna vid rekrytering av höga polischefer. I samma motion förespråkas ett större inflytande för lokala polisstyrelser över polischefsrekryteringen.

Utskottet har inhämtat från Rikspolisstyrelsen att styrelsen har tagit ett nytt och mer samlat grepp kring frågor om chefsutveckling inom polisväsendet. Ledarskapscentrum vid polishögskolan i Solna avvecklades den 31 december 2005. Inom Rikspolisstyrelsen har en projektgrupp lämnat vissa förslag till hur dessa frågor skall hanteras i framtiden. Gruppens förslag, som för närvarande bereds inom styrelsen, går bl.a. ut på att polismyndig-

heterna i Stockholm, Västra Götaland och Skåne skall ges i uppdrag att starta ett utvecklingscenter för chefsutveckling på tre nivåer. De tre nivåerna är första linjens chefer, mellanchefer och de högsta cheferna. Man kommer att dela upp landets polismyndigheter i tre regioner. Det sammanhållande ansvaret och beställarfunktionen för chefsutveckling har en nybildad avdelning för personal- och humankapitalfrågor (benämnd HR-avdelningen) inom Rikspolisstyrelsen. Verksamheten är under uppbyggnad, men den första utbildningen kommer att starta redan under våren 2006. Uppbyggnadsprojektet beräknas vara avslutat vid årets utgång.

I departementspromemorian Strukturella brister inom polisen (Ds 2004:34) berörs bl.a. frågan om ledarskap inom polisen. I promemorian anförts att det finns brister både i utbildningssystemet för poliser i allmänhet och i rekryterings- och utbildningssystemet för polischefer. Utredningen menar bl.a. att regeringen bör överväga att åter införa en för hela det svenska polisväsendet enhetlig och grundläggande polischefsutbildning. I utredningen framhålls vidare att det inte har varit möjligt att, inom ramen för detta relativt begränsade utredningsarbete, närmare gå in på frågorna om en sådan utbildnings utformning eller de ekonomiska konsekvenserna av en sådan ändring i utbildningssystemet. Utredningen föreslår därför att regeringen låter utreda den frågan i särskild ordning. Vidare anser utredningen att Rikspolisstyrelsen bör ta ett större ansvar och utöva en fastare styrning även när det gäller vidareutbildningen för samtliga poliser, dvs. också för polischefer. Även ledningen inom respektive polismyndighet har ett ansvar för frågor om vidareutbildning för poliser. Utvecklingen och vidmakthållandet av en enhetlig, välutbildad och mera samsynt poliskår, inte minst vad gäller dess chefer, är enligt utredningen i det närmaste avgörande för polisens framtida förmåga att lösa sina av statsmakterna ålagda uppgifter. Utredningen menar sålunda sammanfattningsvis att det finns anledning för Rikspolisstyrelsen att utöva en fastare styrning på flera områden som den förfogar över, exempelvis när det gäller utbildning (Ds 2004:34 s. 8 f.). Promemorian bereds inom Justitiedepartementet.

Behovet av att uppmärksamma ledarskapsfrågor inom polisen berörs i Rikspolisstyrelsens regleringsbrev för budgetåret 2006 på så sätt att regeringen gett Rikspolisstyrelsen i uppdrag att bl.a. ge en redovisning av vidtagna åtgärder för att utveckla polisens ledarskap och för att utveckla arbetsgivarrollen samt åtgärder som har vidtagits för att utveckla chefsförsörjningen för framtiden.

Inom polisväsendet bedrivs sedan år 2002 ett förändrings- och utvecklingsarbete i syfte att anlägga ett nationellt helhetsperspektiv på verksamheten. Grundtanken i detta arbete, som går under benämningen En nationell polis, är att polisens sammanlagda resurser och samlade kompetens skall ses som gemensamma. Det operativa polisarbetet skall även fortsättningsvis huvudsakligen bedrivas lokalt, men med ökat samarbete över geografiska och organisatoriska gränser. Exempel på frågor som ingår i En nationell polis och som har relevans i detta sammanhang är utbildning och

kompetensutveckling, gemensamma kommunikationscentraler, utredningsverksamhet, taktikutveckling och kriminalunderrättelsearbete. Rikspolisstyrelsen har det övergripande ansvaret för En nationell polis, men det egentliga utvecklings- och förändringsarbetet utförs vid de polismyndigheter och på de arbetsenheter som normalt har ansvaret.

Utskottet instämmer i vad motionärerna anför om betydelsen av ett bra och tydligt ledarskap inom polisen. Ett bra ledarskap på alla nivåer inom polisorganisationen är en förutsättning för att verksamheten skall kunna bedrivas effektivt och framgångsrikt. Utskottet kan konstatera att Rikspolisstyrelsen nyligen inlett en process för att förstärka ledarskapet ute i polismyndigheterna. Regeringen har vidare i regleringsbrev ålagt Rikspolisstyrelsen ett återrapporteringskrav rörande vidtagna åtgärder på detta område. Motionerna Ju358, Ju507 och Ju514 bör avslås av riksdagen i nu behandlade delar.

När det särskilt gäller frågan i motion Ju368 om handledning inom polisen vill utskottet anföra följande. Poliser möter dagligen människor i kris. Inom många andra yrkeskategorier som möter människor i kris vore det otänkbart att inte tillhandahålla handledning för att bearbeta personalens upplevelser. Inom polisen tillhandahålls huvudsakligen s.k. krishandledning i samband med större händelser. För att förbättra polisens arbetsmiljö är det enligt utskottets mening angeläget att personalhandledning blir en obligatorisk del i polisens verksamhet. Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser detta. Vad utskottet har anfört bör riksdagen ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Ju368 i nu behandlad del.

Tillsyn över polisen, m.m.

I motion Ju306 (kd) anförs att poliser och andra anställda inom rättsväsendet som döms för brott med fängelse i straffskalan bör skiljas från anställningen. I motion Ju255 (m) anförs att brottsmisstänkta poliser bör kunna avstängas från tjänstgöring under utredningstiden. I motion Ju330 (mp) efterfrågas ett förbud för dömda poliser och andra företrädare för rättsväsendet att handlägga ärenden rörande samma brottstyp som de dömts för. I motion Ju514 (fp) förespråkas inrättande av en fristående utredningsenhet beträffande brottsmisstänkta poliser. I motionerna Ju376 (fp), Ju436 (kd) och Ju463 (kd) föreslås att ett oberoende tillsynsorgan avseende polis- och åklagarväsendet inrättas. I motion Ju463 (kd) anförs att ett system med legitimering av poliser bör införas. I motion Ju358 (m) förespråkas inrättande av en strukturerad verksamhet för hantering av klagomål mot polisen. I motion Ju331 (fp) anförs att riksdagsledamöter i större utsträckning bör kunna följa polisens arbete i yttre tjänst. I motion Ju416 (kd) efterfrågas tydliga riktlinjer för att kunna förhindra annonsering på polisbilar.

Brottsutredningar mot anställda inom polis- och åklagarväsendena är i dag organiserade enligt följande. Av 22 § lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA) framgår att en arbetsgivare under vissa förutsättningar är skyldig att göra en åtalsanmälan mot en arbetstagare som är skäligen misstänkt för att i sin anställning ha begått brott. I LOA finns dessutom bestämmelser om tjänsteförseelser och disciplinpåföljder. Regleringen i LOA gäller även för arbetstagare inom polisen och åklagarväsendet. För dessa gäller dessutom särskilda bestämmelser om skyldighet att anmäla eller utreda fel som begåtts i tjänsten. I 5 kap. polisförordningen (1998:1558) finns särskilda bestämmelser om handläggningen av anmälningar mot anställda inom polisen. Huvudregeln är att en sådan anmälan omedelbart skall överlämnas till åklagare för prövning av om en förundersökning skall inledas eller inte. Detsamma gäller om en person har skadats, antingen genom något som en anställd inom polisen gjort i tjänsten eller under tid som personen vistats i polisarrest, under förutsättning att skadan är allvarlig. Själva utredningsarbetet, som leds av åklagare, utförs huvudsakligen vid polismyndigheternas internutredningsenheter. Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om handläggningen av anmälningar mot anställda inom polisen (RPSFS 2000:19, FAP 403-2). När det gäller handläggningen av anmälningar mot bl.a. åklagare har Åklagarmyndigheten utfärdat föreskrifter (ÅFS 2005:7).

Kommittén om tillsynen över polis och åklagare avlämnade i april 2003 betänkandet Förstärkt granskning av polis och åklagare (SOU 2003:41). I betänkandet lämnas förslag om bl.a. en förstärkt ordinär tillsyn över polisen och åklagarväsendet och en förbättring av nuvarande ordning för handläggningen av och organisationen för anmälningar mot polisanställda. I utredningen pekas på behovet av en ambitiös tillsyn över polisen och åklagarväsendet. Det övergripande syftet med tillsynen är att bidra till att verksamheterna drivs på ett ur alla synvinklar optimalt sätt och att de har medborgarnas förtroende. Utredningen föreslår en tydlig reglering av innehållet i tillsynen. I utredningen föreslås inte att något nytt oberoende tillsynsorgan skall inrättas; tvärtom anförs i utredningen att det finns betydande nackdelar med ett sådant organ. För att uppnå att tillsynen över Polisen säkerställer en demokratisk insyn och kontroll föreslås i betänkandet att de lokala polisstyrelserna skall ges ett tydligt tillsynsansvar. Såvitt avser Säkerhetspolisens och Rikskriminalpolisens verksamheter föreslås att Rikspolisstyrelsens styrelse anförtros ansvaret för tillsynen. Betänkandet bereds i Justitiedepartementet.

Regeringen beslutade härefter i december 2004 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att analysera regleringen, organisationen och handläggningsrutinerna för brottsanmälningar mot anställda inom polisen och mot åklagare, det s.k. internutredningsförfarandet. Utgångspunkten för arbetet skall vara att medborgarna skall ha största möjliga förtroende för brottsutredningar som bedrivs om anställda inom polisen och om åklagare. Utredaren skall presentera ett förslag till hur ett från polisen och åklagarvä-

sendet fristående och oberoende utredningsorgan för handläggning av brottsutredningar om anställda inom polisen och om åklagare skulle kunna vara utformat och organiserat, och är fri att föreslå den lösning som utredaren finner bäst. Utredaren skall identifiera och gå igenom de skäl som talar för respektive emot inrättandet av ett sådant organ. Uppdraget innefattar i denna del att lämna ett förslag till hur utredningsorganet i stället för allmän åklagare kan ges åtalsbefogenhet i de fall åklagare inom åklagarväsendet misstänks ha begått brott. Uppdraget skall redovisas senast den 31 december 2006 (dir. 2004:180, 2005:146).

Inom Rikspolisstyrelsen har det inrättats en arbetsgrupp med uppgift att verka som stöd för etikarbetet inom Polisen. Arbetsgruppen, som leds av överdirektören, skall ta fram förslag på hur Polisens etikarbete strategiskt och metodmässigt kan utvecklas. Arbetsgruppen ska föreslå aktiviteter som stimulerar en breddad diskussion inom Polisen om etikfrågorna. Kunskaper från tidigare arbete på etikområdet skall tas till vara och lyftas fram.

Utskottet har inhämtat från Rikspolisstyrelsen att den nyss nämnda etikarbetsgruppen har beslutat att bilda tre undergrupper, varav en undergrupp, under ledning av länspolismästaren i Skåne, skall genomföra en översyn av möjligheterna för arbetsgivaren att ingripa vid misskötsamhet från en arbetstagares sida. Gruppen skall med utgångspunkt från gällande regelverk belysa de åtgärder som kan vidtas med anledning av misskötsamhet från en arbetstagares sida, från den minst ingripande åtgärden tillsägelse och uppstramande samtal till avskedande. Gruppen skall särskilt överväga om dagens regelverk motsvarar de behov som finns inom polisen i fråga om möjligheterna att fatta beslut om interimistiska åtgärder i avvaktan på slutlig prövning respektive de sanktioner som dagens regelverk erbjuder. Gruppen skall vidare överväga om det finns behov av ändrade rutiner eller beslutsnivåer såvitt avser handläggning av dessa ärenden inom polisen. Om gruppen finner behov av ändringar i det befintliga regelverket skall gruppen lämna förslag till sådana ändringar. Enligt direktiven bör uppdraget redovisas vid utgången av år 2006.

Utskottet har vidare inhämtat att det i Finansdepartementet pågår ett arbete med ett utredningsdirektiv om avstängning av offentligt anställda från arbetsplatser.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är angeläget att förtroendet för rättsväsendet är mycket högt. Frågor om etik och moral inom polisen är synnerligen viktiga, och det är naturligtvis inte acceptabelt att poliser och andra företrädare för rättsväsendet begår brott. Utskottet kan konstatera att det finns en ordning såväl för utredningar mot poliser som begått brott som för avskedande till följd av brott. Ett utredningsarbete pågår rörande formerna för internutredningar mot poliser och åklagare. Detta arbete bör inte föregripas. När det gäller annonsering på polisbilar anser utskottet att det i första hand är en fråga för den lokala polisled-

ningen att hantera. Riksdagen bör avslå motionerna Ju255, Ju330, Ju331 och Ju416 samt motionerna Ju306, Ju358, Ju376, Ju436, Ju463 och Ju514 i nu behandlade delar.

Ordningsfrågor

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet ett antal motioner som på olika sätt rör polisens uppgifter att upprätthålla ordning. Motionerna berör bl.a. polisens befogenheter vid demonstrationer, omhändertagande av berusade personer och förbud mot s.k. kamphundar. Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Jämför reservationerna 37 (v), 38 (mp) och 39 (m, fp, kd, c).

Polisens befogenheter vid demonstrationer m.m.

I motionerna 2004/05:Ju246 och Ju457 (båda kd) anförs att polisen bör ges möjlighet att omhänderta deltagare i upplopp i mer än sex timmar. I motion Ju367 (v) begärs en översyn av reglerna om omhändertagande i samband med demonstrationer för att klargöra att det inte är tillåtet att i preventivt syfte omhänderta personer. I motion Ju384 (mp) begärs också en översyn av reglerna om omhändertagande i samband med demonstrationer. Motionärerna anför bl.a. att endast personer som begått brott under en demonstration bör kunna avlägsnas. I motionerna 2004/05:Ju255 och 2004/05:Ju256 (båda c) efterfrågas regler om en möjlighet att neka demonstrationstillstånd om demonstrationen skulle komma att störa enskildas hemfrid.

I 13 § polislagen (1984:387) regleras förutsättningarna för avvisande, avlägsnande och tillfälligt omhändertagande av personer som gör sig skyldiga till ordningsstörning eller betar sig på ett sådant sätt att det finns risk för att brott begås. Enligt bestämmelsen får en polisman då någon genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, när det är nödvändigt för att ordningen skall kunna upprätthållas, avvisa eller avlägsna honom från visst område eller utrymme. Det samma gäller om en sådan åtgärd behövs för att en straffbelagd handling skall kunna avvärjas. Om avvisande eller avlägsnande är otillräckligt för att det avsedda resultatet skall uppnås, får personen tillfälligt omhändertas.

Den som har omhändertagits enligt polislagens regler skall underrättas om anledningen till omhändertagandet så snart som möjligt. Den polisman som verkställt ett omhändertagande skall så skyndsamt som möjligt anmäla åtgärden till sin förman som har att omedelbart pröva om åtgärden skall bestå (15 § polislagen).

Den som har omhändertagits skall förhöras så snart som möjligt. Har omhändertagandet skett med stöd av 13 § polislagen skall den omhändertagne friges snarast möjligt efter förhöret. Den som är under 18 år får dock hållas kvar för att genom polisens försorg skyndsamt kunna överlämnas till sina föräldrar, annan vårdnadshavare, en tjänsteman enligt socialtjänsten eller någon annan lämplig person. Ingen får hållas kvar längre än sex timmar (16 § polislagen).

Vid ett omhändertagande skall polisen tillse att åtgärden inte orsakar den omhändertagne större olägenhet än som är oundvikligt med hänsyn till åtgärdens syfte eller väcker onödigt uppmärksamhet. Inte heller får den som omhändertagits underkastas annan inskränkning i sin frihet än som behövs med hänsyn till ändamålet med åtgärden, ordning eller säkerhet (17 § polislagen).

Om en polismyndighet med stöd av bestämmelser i ordningslagen (1993:1617) beslutat ställa in eller upplösa en allmän sammankomst eller en offentlig tillställning, får en polisman avvisa eller avlägsna deltagare och åskådare, om det behövs för att syftet med beslutet skall uppnås (13 b § polislagen).

Om en folksamling, som inte är en allmän sammankomst eller offentlig tillställning enligt ordningslagen (1993:1617), genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, får deltagarna i folksamlingen avvisas eller avlägsnas från det område eller utrymme där de befinner sig, om det är nödvändigt för att ordningen skall kunna upprätthållas (13 c § polislagen).

I 24 kap. rättegångsbalken finns bestämmelser om frihetsberövande i form av häktning, anhållan och gripande vid misstanke om brott.

Göteborgskommittén överlämnade sitt betänkande Göteborg 2001 (SOU 2002:122) till regeringen i januari 2003. I betänkandet föreslår kommittén en mängd förändringar för att polisen i framtiden skall vara bättre rustad att hantera bl.a. allvarliga ordningsstörningar. Kommittén hade i uppdrag att bl.a. överväga om polislagens bestämmelser om omhändertaganden vid allvarliga ordningsstörningar var ändamålsenligt utformade. I denna del konstaterade kommittén att Sverige är ett av få länder i Europa som tillåter polisen att i förebyggande syfte frihetsberöva personer som stör eller kan antas komma att störa ordningen. I många andra länder krävs en brottsmisstanke för ett sådant ingripande eller att frihetsberövandet underställs en domare. Sammanfattningsvis fann kommittén inte skäl föreligga att föreslå en utökad tidsfrist för tillfälliga omhändertaganden (SOU 2002:122 s. 760 f.).

Riksdagen antog den 1 december 2005 en ny lag om förbud mot maskering i vissa fall. Enligt lagen får den som deltar i en demonstration inte helt eller delvis täcka ansiktet på ett sätt som försvårar identifikation. Förbudet gäller dock endast om det uppkommer en störning av den allmänna ordningen eller om det föreligger en omedelbar fara för en sådan störning. Detsamma gäller den som på allmän plats deltar i en folksamling, som

inte utgör en demonstration eller annan allmän sammankomst eller offentlig tillställning enligt ordningslagen, om folksamlingen stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna. Förbudet gäller inte den som täcker ansiktet av religiösa skäl. Straffskalan för överträdelse av maskeringsförbudet är böter eller fängelse i högst sex månader. Det skall inte dömas till ansvar i ringa fall. Anordnaren av en allmän sammankomst som omfattas av maskeringsförbudet kan ansöka om tillstånd för deltagare i sammankomsten att helt eller delvis täcka ansiktet. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2006 (prop. 2005/06:11, bet. JuU3, rskr. 72).

Utskottet kan konstatera att riksdagen nyligen har antagit bestämmelser om förbud i vissa fall mot maskering i samband med demonstrationer. Lagändringarna kan enligt utskottets mening förväntas bidra till att ordningsstörningar i form av våld, skadegörelse och annan kriminalitet vid eller i anslutning till demonstrationer och manifestationer minskar och att medborgarna därigenom i högre grad vågar och vill utnyttja sin demonstrations- och mötesfrihet. Utskottet kan vidare konstatera att det relativt nyligen gjorts en översyn av reglerna om omhändertagande i samband med ordningsstörande demonstrationer och att utredningen inte funnit skäl att ändra de nu gällande reglerna. Utskottet kan för närvarande inte se att det föreligger skäl att genomföra ytterligare lagändringar på detta område. Utskottet avstyrker bifall till motionerna 2004/05:Ju246, 2004/05:Ju255 och Ju457 (kd) samt motionerna 2004/05:Ju256, Ju367, Ju384 och Ju457 i nu behandlade delar.

Omhändertagande av berusade personer

I motionerna Ju239 (fp), Ju292 (fp) och Ju434 (kd) anförs att personer som omhändertagits med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB) skall ha rätt till provtagning rörande berusningsgraden. I motion Ju209 (m) anförs att förmansprövning enligt LOB inte bör få ske per telefon.

Lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB) trädde i kraft den 1 januari 1977. Samtidigt avskaffades bestämmelserna i brottsbalken om straffansvar för fylleri. När reglerna i LOB infördes avsåg de att skapa en grundval för ett nytt förhållningssätt beträffande omhändertagande och behandling av personer som är berusade på allmän plats. Det var i första hand fråga om en social skyddslagstiftning där omsorgen om den enskilda individen skulle komma i förgrunden (prop. 1975/76:113, bet. 1975/76:JuU37).

Av 1 § LOB framgår att den som anträffas så berusad av alkohol-drycker eller annat berusningsmedel att han inte kan ta hand om sig själv eller annars utgör en fara för sig själv eller för någon annan får omhändertas av en polisman. Om det behövs med hänsyn till den omhändertagnes tillstånd skall han så snart det kan ske undersökas av läkare (3 §). En omhändertagen person som inte bereds vård på sjukhus eller annars kan

friges får hållas kvar. Den omhändertagne får i det sammanhanget tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning och säkerhet (4 §). Polisman som omhändertagit någon enligt LOB skall så skyndsamt som möjligt anmäla åtgärden till sin förman. Har omhändertagandet inte redan upphört, skall förmannen omedelbart pröva om åtgärden skall bestå (5 §). Den omhändertagne skall friges så snart det kan ske utan men för honom själv och anledning till omhändertagande inte längre föreligger. Frigivandet skall dock alltid äga rum senast inom åtta timmar efter omhändertagandet, om det inte är förenligt med den omhändertagnes eget intresse att han får kvarstanna kortare tid därutöver (7 §). I Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om omhändertagande av berusade personer (RPSFS 2000:57, FAP 023-1) ges anvisningar om hur LOB skall tillämpas. Enligt gällande bestämmelser finns det inte någon möjlighet för polisen att kontrollera promillehalten alkohol på en person som har omhändertagits enligt LOB.

I departementspromemorian Omhändertagande av berusade personer enligt LOB (Ds 2001:31) behandlas förutsättningarna för den s.k. förmansprovningen enligt 5 § LOB, förutsättningarna för att ta alkoholutandningsprov på omhändertagna personer och vem som skall ha ansvar för förvaring av personer som omhändertagits med stöd av LOB. När det gäller alkoholutandningsprov är det utredarens uppfattning att det i dag finns ett påtagligt behov av en reglering som gör det möjligt för polisen att ta alkoholutandningsprov på personer som omhändertagits enligt LOB. Det som framför allt gör det angeläget att införa regler om alkoholutandningsprov är de svårigheter polisen har vid bedömning av berusningsgrad och hälsotillstånd hos personer med t.ex. mycket hög alkoholkoncentration i blodet eller när det är fråga om blandmissbruk av alkohol, droger, tabletter och andra preparat. Utredningen pekar i sammanhanget på att några av de dödsfall som inträffat i polisarrester under de senaste åren varit sådana där den omhändertagne har haft en mycket hög alkoholkoncentration i blodet och drabbats av akut alkoholförgiftning eller intagit alkohol i kombination med droger och där polisen i samband med omhändertagandet inte uppmärksammat att den omhändertagnes tillstånd varit kritiskt. Ett alkoholutandningsprov bör även enligt utredningen kunna tas när det behövs för att avgöra om det över huvud taget föreligger grund för ett omhändertagande. Det finns flera sjukdomstillstånd, t.ex. diabetes och epilepsi, som kan medföra att en person ger intryck av att vara berusad trots att han inte har druckit alkohol. En möjlighet att ta alkoholutandningsprov kan också vara av värde från rättssäkerhetssynpunkt i sådana fall då det berättigade i ett omhändertagande ifrågasätts. När det gäller hänsynen till den enskildes integritet menar utredningen vidare att det bör beaktas om den berusade på grund av sitt tillstånd omhändertagits av polis och blivit förd till polisstation och redan därigenom fått utstå ett betydande intrång i integriteten. Det ytterligare integritetsintrång som följer av att den omhändertagne skall blåsa i en apparat för bestämmande av berusningsgraden får anses ringa i

jämförelse med det frihetsberövande som har skett. En viktig aspekt är vidare att det här är fråga om en åtgärd som inte syftar till bestraffning av den omhändertagne utan provtagningen i stället har till syfte att utvärdera om den omhändertagnes tillstånd är så kritiskt att han omgående behöver föras till sjukhus för läkarbehandling.

Promemorian har remissbehandlats och bereds inom Justitiedepartementet. Utskottet har inhämtat att frågan om en rättighet för den enskilde att begära alkoholutandningsprov i samband med omhändertagande kan belysas inom ramen för den beredning som pågår av departementspromemorian.

Utskottet anser att den pågående beredningen inte bör föregripas. Motionerna Ju209, Ju239, Ju292 och Ju434 bör därför avslås av riksdagen.

Kamphundar

I motion Ju456 (kd) efterfrågas en möjlighet att i de lokala ordningsstadgorna förbjuda s.k. kamphundar på allmän plats.

I 19 § djurskyddsförordningen (1988:539) finns bestämmelser som innebär att det är förbjudet att inneha eller genom avel frambringa hundar som har extremt stor kamplust, blir lätt retade och biter, bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar.

Hundägares ansvar regleras i lagen (1943:459) om tillsyn över hundar och katter. I lagen slås det bl.a. fast att hundar skall hållas under sådan tillsyn som behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter. Det är hundägarens ansvar att se till att hunden inte utgör en fara för andra, och hundägaren har ett strikt ansvar för de skador som hunden orsakar. Om tillsynen över en hund eftersätts får polisen meddela de beslut som omständigheterna kräver. Till exempel att hunden skall ha munkorg, vara bunden eller hållas instängd. Polisen kan också omhänderta en hund som visat benägenhet att bita om tillsynen brustit. Polisen får då besluta vad som ska ske med hunden, t.ex. att den skall omhändertas av någon annan person eller avlivas.

Enligt lagen (2000:537) om märkning och registrering av hundar skall alla hundar vara märkta och registrerade. Registret får användas för att fastställa vem som är ägare av en hund. Kravet på märkning och registrering syftar bl.a. till att underlätta för polisen att kunna ingripa mot hundar som utgör eller kan komma att utgöra en fara för människor eller andra djur eller som det annars finns särskilda skäl att ingripa mot (prop. 1999/2000:76, bet. MJU16).

Hundansvarsutredningen avlämnade betänkandet Hund i rätta händer – Om hundägarens ansvar (SOU 2003:46) i maj 2003. I utredningen anfördes att farliga hundar inte är ett enhetligt problem utan kan ha vitt skilda orsaker i olika fall. Det konstateras att det i dag ställs högre krav på hundägarens kontroll över sina hundar än tidigare. Vidare sägs att det har tillkommit vissa företeelser som skapar rädsla och osäkerhet i samhället,

t.ex. att hundar används som vapen. Mot bakgrund bl.a. härav blir slutsatsen att den nuvarande tillsynslagen inte är anpassad för dagens förhållanden vad gäller olika typer av problem med farliga hundar och hundägare. Utredaren föreslår därför en ny lag om tillsyn över hundar och katter. Hundar skall enligt den föreslagna tillsynslagen hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter krävs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter. Ägaren eller innehavaren av en hund skall precis som i dag ha ett strikt ansvar för skador som hunden orsakar. Om tillsynen över en hund brister får polismyndigheten meddela förelägganden och förbud. Polismyndigheten skall även få besluta om att omhänderta en hund om inte mindre ingripande åtgärder är tillräckliga. Efter utredning skall polismyndigheten få sälja, på annat sätt överlåta eller avliva hunden. För att förebygga framtida problem orsakade av personer som visat sig vara grovt olämpliga att hantera hundar skall polismyndigheten kunna förbjuda sådana personer att ha hand om hundar. Den föreslagna tillsynslagen ger polismyndigheten möjlighet att omhänderta en omärkt hund eller en hund utan någon ägare antecknad i det befintliga centrala hund- och ägarregistret.

Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet behandlade ett liknande yrkande våren 2005 (bet. 2004/05: JuU19 s. 30 f.). Utskottet, som inte ville föregripa den pågående beredningen inom Regeringskansliet, avstyrkte motionen.

Utskottet anser alltså att den pågående beredningen inte bör föregripas. Motion Ju456 bör avslås av riksdagen.

Polisiära arbetsmetoder, m.m.

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet ett antal motioner rörande polisens arbetsmetoder samt polisens våldsanvändning. Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Utskottet hänvisar härvid bl.a. till vidtagna åtgärder och pågående aktiviteter inom polisväsendet m.m. Jämför reservationerna 40 (v), 41 (mp), 42 (m, fp, c), 43 (m, fp, c), 44 (mp) och 45 (m).

Polisens våldsanvändning, m.m.

I några motioner påtalas behovet av att sträva efter en begränsning av polisens våldsanvändning. Sålunda anförs i motionerna Ju368 (v) och Ju465 (mp) att polisens vålds- och vapen användning bör begränsas i så stor utsträckning som möjligt. I motion Ju349 (c) anförs att allmänhetens förtroende för polisen på olika sätt måste förbättras, bl.a. genom en begränsad

våldsanvändning. I motion Ju329 (c, m, fp, kd) föreslås att en försöksverksamhet med arbetsmetoder för att minska polisens beväpning och våldsanvändning genomförs i Jönköpings län.

I 10 § polislagen (1984:387) anges att en polisman, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, får använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd. Möjligheten att använda våld är dock begränsad till ett antal i bestämmelsen uppräknade situationer, t.ex. om denne möts av våld eller hot om våld, om det behövs i samband med verkställighet av ett frihetsberövande eller det behövs för att avvärja en straffbelagd handling eller en fara för liv, hälsa eller värdefull egendom eller för omfattande skada i miljön. Närmare bestämmelser om våldsanvändning och särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning återfinns i ett flertal föreskrifter och allmänna råd beslutade av Rikspolisstyrelsen (bl.a. RPSFS 1999:3, FAP 200-7, RPSFS 2000:18, FAP 104-1, RPSFS 2000:70, FAP 104-3, RPSFS 2001:1, FAP 104-2, RPSFS 2004:6, FAP 104-4 och RPSFS 2004:9, FAP 933-1).

Regeringen inrättade hösten 2004 ett etiskt råd vid Rikspolisstyrelsen. Enligt 24 § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen får styrelsen använda rådet för etiska överväganden. Tanken är att rådet skall belysa principiella frågor där integritetsaspekten är viktig. Det kan handla om frågor som rör t.ex. polisens utrustning och arbetsmetoder inom polisen. Regeringen tillsätter rådets ordförande och ledamöter, medan det alltså är Rikspolisstyrelsen som avgör vilka frågor som rådet skall behandla.

I februari 2005 gav rikspolischefen det etiska rådet i uppdrag att överväga frågor om polisens utrustning och användning av särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning. Rådet överlämnade i augusti 2005 en rapport i ämnet. I rapporten går rådet igenom den våldsanvändning som förekommer inom polisen samt de hjälpmedel som används respektive föreslås få användas.

Rådet anför bl.a. att medborgarperspektivet och det demokratiska samhällets grundsyn bör styra våldsanvändningen och inställningen till nya våldstekniker. Inriktningen bör vara att våldsanvändningen hålls på så låg nivå som möjligt. Det demokratiska samhället måste dock kunna försvara sig mot påtagliga hot, men detta får inte ske på ett sådant sätt att det skadar själva grunden för det som skall försvaras. Rättsstaten skall garantera medborgarnas rättstrygghet genom att bekämpa brott men också skapa förutsättningar för deras rättssäkerhet genom att skydda deras mänskliga rättigheter. Det måste således finnas en balans mellan den restriktivitet i våldsanvändningen som bör gälla och den typ av hjälpmedel polisen skall ha tillgång till. Polisverksamheten måste också framstå som legitim i allmänhetens ögon. Den vägledande principen i polisverksamheten bör vara att konflikter skall lösas utan våld. För att detta skall vara möjligt måste polisarbetet utgå från en helhetssyn. Tydliga, klara och överskådliga regler måste finnas för polisens våldsanvändning. Etiska rådet anser att detta

krav inte är uppfyllt i dag och att reglerna därför bör ses över. Det gäller både lagregler och de föreskrifter som beslutats av regeringen och Rikspolisstyrelsen.

Etiska rådet anför i rapporten bl.a. följande beträffande några olika särskilda hjälpmedel för våldsanvändning. Elpistol bör inte ingå i beväpningen för svensk polis. Behovsbilden har inte analyserats tillräckligt, och frågan om elpistolen kan orsaka bestående skador är inte heller helt klar. Distraktionsgranater bör få användas av Nationella insatsstyrkan samt av storstädernas piketenheter under förutsättning att det utfärdas tydliga regler om bl.a. beslutsnivåer, användningsområden och dokumentation. Distanstonger bör inte ingå i beväpningen för svensk polis. Såväl syfte som behov av detta hjälpmedel är oklart. Polisman bör även i fortsättningen ha pistol som tjänstevapen. Men reglerna om användning av skjutvapen bör revideras. Vad gäller Polisens nya expanderande ammunition anser rådet att Rikspolisstyrelsen bör studera erfarenheterna från Danmark, där man använder en annan typ av ammunition, och sedan överväga frågan på nytt. Endast nationella insatsstyrkan bör ha tillgång till prickskyttevapen. Styrkan skall kunna biträda med sådana vapen vid t.ex. gisslansituationer i olika delar av landet. Rikspolisstyrelsen har nyligen fattat beslut som överensstämmer med etiska rådets syn på prickskyttevapen. Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd beträffande pepparspray bör förtydligas.

Utskottet instämmer i vad motionärerna anför om betydelsen av att polisen i samband med ingripanden inte använder mer våld än vad situationen kräver. Det är också innebörden av regleringen i polislagen och innehållet i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd i ämnet. Ett arbete med översyn av frågor kring vapen- och våldsanvändning har också genomförts och pågår alltjämt inom Rikspolisstyrelsen. Utskottet ser inget behov av ett tillkännagivande från riksdagen. Motionerna Ju329, Ju349, Ju368 och Ju465 bör avslås av riksdagen i nu behandlade delar.

Polisens utrustning, m.m.

I tre motioner påtalas behovet av förbättringar av polisens tekniska och personliga utrustning. I motion Ju514 (fp) anför bl.a. att det planerade nya kommunikationssystemet Rakel bör vara fullt funktionellt även i glesbygd. I motion Ju276 (kd) anför bl.a. att olika polismyndigheters IT- och kommunikationssystem bör samordnas bättre. I motion Ju203 (m) anför att alla polismän i yttre tjänst bör vara utrustade med mobiltelefon.

Utskottet har behandlat liknande yrkanden tidigare, senast i juni 2005 (bet. 2004/05:JuU19 s. 24). Utskottet vidhöll då tidigare uttalanden om teknikstöd innebärande att specifika frågor om polisens utrustning är frågeställningar som det i första hand åligger polisen att bedöma.

Utskottet har inte någon annan uppfattning i dag och avstyrker bifall till motionerna Ju203, Ju276 och Ju514 i här behandlade delar.

Operativa polismetoder

I motion Ju217 (m) begärs att polisen får rätt att byta registreringsskyltar på omålade polisfordon bl.a. för att undgå upptäckt i samband med spaning. I motion Ju257 (m) förespråkas att polisen skall få möjlighet att störa ut mobiltelefontrafik under pågående brott.

Beredningen för rättsväsendets utveckling (BRU) överlämnade den 2 februari 2006 sitt slutbetänkande Ett effektivare brottmålsförfarande – några ytterligare åtgärder (SOU 2005:117) till regeringen. I betänkandet föreslås ett tillägg i lagen (2001:558) om vägtrafikregister innebärande att regeringen får medge att fiktiva uppgifter förs in i vägtrafikregistret för fordon som används av brottsbekämpande myndigheter i spaningsverksamhet (s. 245 f.). Betänkandet remissbehandlas under våren 2006.

Beträffande frågan om utstörning av mobiltelefontrafik kan följande nämnas. Av 14 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation följer i princip ett förbud mot att inneha elektriska eller elektroniska anläggningar som kan användas för att störa elektronisk kommunikation, t.ex. mobiltelefonssignaler. Kriminalvården kan dock för viss anstalt eller visst häkte få tillstånd av Post- och telestyrelsen att genom användande av sådan utrustning hindra otillåten mobiltelefonkommunikation, om anläggningen kan användas utan att skadlig störning uppstår utanför anstalten eller häktet. Något uttryckligt författningsstöd för polisen att i samband med en insats störa ut mobiltelefontrafik finns däremot inte.

Utskottet kan konstatera att förslag i den riktning som efterfrågas i motion Ju217 har lagts fram av BRU. Beredningen av förslagen i betänkandet bör inte föregripas. När det sedan gäller frågan om utstörning av mobiltelefontrafik kan utskottet dela motionärens uppfattning såtillvida att en möjlighet att störa ut bl.a. mobiltelefontrafik skulle kunna vara användbart i vissa mycket speciella situationer av pågående allvarlig brottslighet. Utskottet kan emellertid se stora tekniska svårigheter med ett sådant system samtidigt som en avvägning måste göras mot de stora olägenheter för samhället i övrigt som sådan utstörning skulle kunna medföra. Utskottet är inte berett att nu ta något initiativ i denna fråga. Motionerna Ju217 och Ju257 bör avslås av riksdagen.

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

I motion Ju365 (mp) anføres att polisen i samband med verkställighet av utvisningar inte bör få ingripa i skolor, på sjukvårdsinrättningar och i kyrkor. I motion Sf329 (m) anføres att sådana ingripanden inte bör få ske i skolor och på sjukvårdsinrättningar när barn är berörda.

Av 12 kap. 14 § utlänningslagen (2005:716) – som träder i kraft den 31 mars 2006 – följer att beslut om avvisning eller utvisning enligt huvudregeln skall verkställas av Migrationsverket. Migrationsverket får dock lämna över ett avvisnings- eller utvisningsärende för verkställighet till polis-

myndigheten, om den som skall avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan polismyndighetens medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att verkställa beslutet.

När en polismyndighet bistår Migrationsverket vid verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning kan polismyndigheten inte fatta beslut om att verkställighet tills vidare inte skall ske, s.k. inhibition. Ett sådant beslut kan i dessa fall endast fattas av Migrationsverket med stöd av bestämmelserna i 12 kap. utlänningslagen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att förfara varsamt i samband med verkställighet av utvisnings- och avvisningsbeslut, särskilt när barn är berörda. Utskottet utgår också från att de poliser som bistår Migrationsverket i samband med verkställighet använder sitt omdöme och agerar så varsamt som situationen i det enskilda fallet tillåter. Motionerna Ju365 och Sf329 bör avslås av riksdagen i nu behandlade delar.

Bortförande av barn

I motion Ju351 (s) påtalas behovet av att vid passkontroll i samband med utresa från Sverige alltid kontrollera att svenska barn med utländskt pass inte förs ut ur landet mot vårdnadshavarens vilja.

Utskottet delar motionärens uppfattning att det är angeläget att berörda myndigheter agerar så att inte barn egenmäktigt förs ut ur landet. Utskottet kan dock se stora praktiska problem och stora ingrepp i enskildas frihet förenade med en sådan ordning som motionären efterfrågar. För att kunna upprätthålla en sådan kontroll torde det krävas att polisen varje gång ett barn som inte har svenskt pass passerar ut från Sverige vidtar utredningsåtgärder för att säkerställa att barnet inte förs ut från Sverige utan tillstånd från vårdnadshavare. En annan sak är att polisen, när misstanke finns om att ett barn egenmäktigt håller på att föras ut ur landet, naturligtvis skall agera och inte låta misstänkta personer passera bara för att barnet har ett utländskt pass. Sådana möjligheter finns redan enligt allmänna regler om ingripande mot brott. Motion Ju351 bör avslås av riksdagen.

Eftersökning av försvunna personer

I motionerna 2004/05:Ju216 (m) och Ju449 (m) anförs att polisens förmåga att eftersöka försvunna personer bör förbättras. Bland annat begärs att blodhundar skall användas i denna verksamhet.

Utskottet har under en följd av år behandlat och avstyrkt motionsyrkanden rörande metoderna för eftersökning av försvunna personer. Senast behandlades frågan i februari 2004 (bet. 2003/04:JuU15 s. 38). Utskottets tidigare överväganden framgår av en redovisning i ett motionsbetänkande om polisfrågor från våren 2003 (bet. 2002/03:JuU9 s. 30 f., med vidare hänvisningar).

Utskottet har inte ändrat sin uppfattning i dessa frågor. Motionerna 2004/05:Ju216 och Ju449 bör avslås av riksdagen.

Åtgärder mot människohandel, m.m.

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet ett antal motionsyrkanden rörande åtgärder internationellt och i Sverige mot människohandel. Utskottet föreslår, bl.a. med hänvisning till pågående arbete och en kommande handlingsplan, att motionsyrkandena avslås. Jämför reservationerna 46 (m, fp, kd, c), 47 (fp, c), 48 (mp), 49 (fp, kd, c), 50 (v), 51 (fp), 52 (v, mp) och 53 (c) samt särskilt yttrande 3 (mp).

Åtgärder på internationell nivå mot människohandel

EU-insatser m.m.

I ett antal motioner framhålls att Sverige bör verka för ökade EU-insatser mot människohandel samt ett utökat internationellt brottsbekämpande samarbete inom EU, nämligen i motionerna 2004/05:Ju485 (fp), 2004/05:K431 (fp), Ju326 (m), Ju383 (fp), U338 (fp), U340 (mp) och U379 (kd). I några av motionerna lyfts mer specifikt vikten av utökade utbildningsinsatser för rättsväsendet samt ett utökat samarbete mellan myndigheter, brottsbekämpande organ och med det civila samhället. I motion 2004/05:Ju485 (fp) begärs dessutom att Sverige skall verka för att förlänga lagringstiderna för Europols analysfiler rörande människohandel, och i motion U340 (mp) föreslås att ett EU-direktiv som reglerar trafficking bör upprättas. I motion 2004/05:Ju294 (m) betonas att EU:s yttre gräns måste stärkas för att minska möjligheten att föra in traffickingoffer.

Internationella jämställdhetsinsatser lyfts fram i ett par motioner. I motion Ju383 (fp) föreslås riktade informationsinsatser på internationella mötesplatser, och i motion U340 (mp) betonas att en nyckelförklaring till trafficking är bristen på ekonomisk och social jämställdhet samt att regeringen i internationella sammanhang bör påpeka vikten av mäns delaktighet i arbetet mot trafficking. I motion 2004/05:Ju294 (m) anförs också att kvinnor i ursprungsländer måste informeras om riskerna för trafficking.

I två motioner begärs att transportörer och framför allt färjerederier skall få ett utökat ansvar för att motverka trafficking bl.a genom utbildning till personalen och information respektive förebyggande insatser och kommunikation med polisen, nämligen i motionerna Ju519 (s) och Ju525 (v).

Europeiska unionen har sedan mitten av 1990-talet utvecklat ett övergripande tvärfackligt angreppssätt, där ursprungs-, transit- och bestämmelseländer är engagerade för att förhindra människohandel. Tre principer har legat till grund för angreppssättet: att förebygga smugglingsverksamhet, att skydda och stödja offren samt att effektivt lagföra människohandlare. Samordningen av olika offentliga organs verksamhet och samarbetet mellan berörda offentliga organ och det civila samhället har dessutom stärkts. EU:s lagstiftning har successivt utvecklats för att bekämpa människohandel. Bland de rättsliga dokumenten på området kan rådets rambeslut av den 19 juli 2002 om bekämpning av människohandel nämnas. Rambeslutet föranledde regeringens proposition Ett utvidgat straffansvar för människohandel (prop. 2003/04:111) som behandlades av justitieutskottet våren 2004 (bet. 2003/04:Ju20). Sedan den 1 juli 2004 omfattar straffbestämmelserna för människohandel även människohandel som sker inom landets gränser samt människohandel som syftar till andra former av utnyttjande än för sexuella ändamål, t.ex. tvångsarbete och handel med organ. I samband med lagändringen godkändes FN:s tilläggsprotokoll om förebyggande, bekämpande och bestraffande av handel med människor, särskilt kvinnor och barn. Tilläggsprotokollet skrevs under av Europeiska gemenskapen i december 2000. Det huvudsakliga åtagandet staterna gör i FN-protokollet är att straffbelägga människohandel. Protokollet innehåller utöver det en rad bestämmelser om bl.a. skydd och stöd till brottsoffer, förebyggande åtgärder, samarbetet mellan staterna, gränskontrollåtgärder och transportörsansvar. Bestämmelserna är i stor utsträckning allmänt hållna, och åliggandena går ofta ut på att staterna skall överväga att vidta olika åtgärder. Utskottet välkomnade godkännandet av FN-protokollet och framhöll i betänkandet att FN-protokollet innebär att det skapas ett universellt instrument som beaktar alla aspekter av handel med människor, vilket bör kunna leda till bättre verktyg för polis och åklagare i det internationella arbetet samt till att bättre synliggöra fenomenet människohandel (bet. 2003/04:JuU20 s. 10). Utskottet behandlade i betänkandet motionsyrkanden av straffrättslig karaktär men också yrkanden om stöd till offer för människohandel, brottsbekämpande arbete, förebyggande arbete och ett antal övriga motioner om exempelvis polisens insatser.

Haagprogrammet, som slår fast ett samarbete inom området för frihet, säkerhet och rättvisa, godkändes av Europeiska rådet i november 2004. Rådet och kommissionen uppmanas där att under 2005 utarbeta en plan i syfte att utforma gemensamma standarder, bästa metoder och mekanismer för att förhindra och bekämpa människohandel och intensifiera kampen mot olaglig invandring. Kommissionen lade med anledning av detta fram ett meddelande den 18 oktober 2005 (KOM (2005) 514) vars syfte är att ytterligare stärka EU:s och medlemsstaternas åtaganden att förebygga och bekämpa människohandel och att skydda, stödja och rehabilitera dess offer. Meddelandet tar hänsyn både till rambeslutet från år 2002 och den rapport som en expertgrupp på uppdrag av kommissionen presenterade den

22 december 2004. Meddelandet grundas på insikten att en effektiv bekämpning av människohandel kräver en samordnad politisk insats på en rad områden. I meddelandet slås bl.a. fast att EU-institutionerna och medlemsstaterna aktivt skall bedriva en politik som stärker förbudet mot människohandel och skyddar faktiska och potentiella offer på såväl EU-nivå som internationell nivå. Dessutom bör gemenskapen stärka den politiska dialogen med partnerländerna. Kommissionens meddelande uppmanar också EU-institutionerna och medlemsstaterna att se könsspecifika förebyggande strategier som en mycket viktig del i arbetet för att bekämpa handeln med kvinnor och barn. Något som betonas i meddelandet ur flera aspekter är samordning och samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn samt med det civila samhället, på EU-nivå, mellan ursprungsländer, transitländer och destinationsländer samt på regional och global nivå. Kommissionen kommer att undersöka lämpliga samarbets- och samordningsmekanismer på EU-nivå för att säkerställa att det bl.a. utformas minimistandarder och riktmärken och att det anges områden för prioriterade åtgärder, särskilt i fråga om stöd och skydd för offer.

Den 2 februari 2006 överlämnade regeringen en remiss till Lagrådet om genomförande av EG-direktiven om offer för människohandel, överföring av passageraruppgifter och studier. I lagrådsremissen föreslås bl.a. ändringar i utlänningslagen till följd av rådets direktiv av den 29 april om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel och genomförandet i svensk rätt om skyldighet för transportörer att lämna uppgifter om passagerare.

Förutom det arbete som bedrivs inom Europeiska unionen mot trafficking pågår ett antal samarbeten och projekt där Sverige är delaktigt. Inom ramen för Europarådets arbete pågår ett samarbete för att bekämpa människohandel. Genom Europarådets styrkommitté för jämställdhetsfrågor, CDEG, prioriteras bl.a. arbetet mot människohandel. Sverige ingick i Styrkommitténs byrå under perioden 2004–2005. Sverige har åtagit sig värdskapet för Europarådets 6:e ministerkonferens på jämställdhetsområdet, som kommer att äga rum under juni 2006. Inom Europarådet har det under år 2004 utarbetats en konvention om åtgärder mot människohandel. Sverige undertecknade konventionen i maj 2005. Syftet med konventionen är att förhindra och bekämpa människohandel, att konstruera ett fullständigt regelverk när det gäller skydd och hjälp till offer för människohandel, att garantera effektiva brottsutredningar och åtal samt att främja internationellt samarbete. Konventionen innehåller ett stort antal bestämmelser om brottsoffer, bestämmelser om förebyggande åtgärder samt straffrättsliga bestämmelser. En särskild utredare har av regeringen fått i uppgift att analysera frågan om Sveriges tillträde till konventionen samt vilka eventuella lagändringar detta skulle föranleda (dir. 2005:152).

Mellan år 2004 och år 2006 pågår ett samarbetsprojekt mellan Sverige och USA mot prostitution och människohandel, The Office to Monitor and Combat Trafficking in Persons. Projektet genomförs i tolv länder i samar-

bete med frivilligorganisationer, och målet är att utveckla strategier och åtgärder för att bekämpa prostitution och människohandel i Europa. Projektet skall arbeta medvetandehöjande för att motverka efterfrågan. På svenskt initiativ har dessutom ett samarbetsprojekt mellan Sverige, Norge, Finland och nordvästra Ryssland inletts vars mål är att motverka handel med kvinnor och flickor för prostitutionsändamål. Informationsåtgärder för att motverka efterfrågan på kvinnor och flickor för prostitutionsändamål kommer att utarbetas och genomföras. Insatsen förväntas bidra till ökad kompetens, gemensamma förhållningssätt och samarbete mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra berörda i regionen.

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om internationellt samarbete mot människohandel (bet. 2003/04:JuU20). Utskottet hänvisade i denna del till pågående arbete och pekade på de möjligheter som finns. I ett tidigare betänkande har utskottet påpekat att det är viktigt att Sverige är drivande inom EU i arbetet mot människohandel och prostitution (bet. 2002/03:JuU5).

Utskottet vill till att börja med understyrka att människohandel utgör en oacceptabel och cynisk företeelse som måste bekämpas med effektiva och kraftfulla medel. Människohandel är till sin natur ofta gränsöverskridande och organiserad, och det är svårt för ett enskilt land att genom enbart nationella åtgärder komma till rätta med problemet. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att det bedrivs ett intensivt brottsbekämpande arbete mot människohandel på internationell nivå där Sverige är delaktigt. Som framgår ovan har samarbetet inom EU mot människohandel fortsatt att utvecklas och intensifieras. En medvetenhet om att en effektiv bekämpning av människohandel kräver en samordnad politisk insats på en rad områden har vuxit fram. Sverige har varit mycket aktivt i kampen för att förebygga och bekämpa människohandel. Exempelvis förhandlades EU:s rambeslut från år 2002 om bekämpande av människohandel fram under Sveriges ordförandeskapsår i EU. Även inom Europarådet är bekämpning av människohandel ett prioriterat arbete i vilket Sverige deltagit. Sverige ingår dessutom i andra internationella samarbeten och projekt mot människohandel som bl.a. arbetar med informationsinsatser.

Motionärerna har framhållit behovet av internationella insatser och ett internationellt brottsbekämpande samarbete mot människohandel. Utskottet delar uppfattningen att ett internationellt brottsbekämpande samarbete är nödvändigt för att motverka handeln med människor. Mot bakgrund av det intensiva arbete som bedrivs på internationell nivå, i vilket Sverige är aktivt, finner utskottet emellertid inte anledning att i nuläget föreslå ytterligare åtgärder. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionerna 2004/05: Ju294, 2004/05:Ju485, 2004/05:K431, Ju326, Ju383, Ju519, Ju525, U338, U340 och U379 i här behandlade delar.

Polisens internationella insatser mot människohandel

I motionerna 2004/05:Ju294 (m), Ju231 (m) och U382 (kd) anförts att polisen bör utöka sitt internationella samarbete.

I enlighet med Haagdeklarationen har Rikskriminalpolisen i uppdrag av regeringen att vara nationell rapportör om människohandel. Alla polismyndigheter i Sverige har kontaktpersoner som samarbetar med den nationella rapportören. Vissa polismyndigheter har enheter som arbetar specifikt mot prostitution och människohandel. Rikskriminalpolisen sammanställer och analyserar information från landets polismyndigheter om handel med människor i Sverige liksom mellan Sverige och andra länder samt ger rekommendationer om hur handel med människor kan förhindras och bekämpas. Rikskriminalpolisen rapporterar till regeringen genom årliga lägesrapporter.

I Rikskriminalpolisens sjunde lägesrapport om människohandel för sexuella ändamål (RKP KUT 2005:4) redogörs för polisens arbete mot denna form av människohandel och deltagande i internationellt samarbete som rör dessa frågor. Av rapporten framgår att ett expertmöte om människohandel har hållits under år 2004 i Östersjösamarbetet som ett led i Rikskriminalpolisens internationella arbete mot människohandel. Dessutom har samarbetet i den aktionsgrupp med representanter från de brottsbekämpande myndigheterna i Ryssland, Norge, Finland och Sverige som skapats inom ramen för Barents Euro-Arctic Council (BEAC) fortsatt att utvecklas.

Människohandel är ett prioriterat område för Europol, EU:s polisbyrå. Europol har inga operativa befogenheter men fungerar som kanal för informationsutbyte mellan medlemsländernas polismyndigheter, upprättar strategiska rapporter och analyser om brottsligheten i Europa samt bistår medlemsländerna med underrättelser, utredningar och operationer. Också Eurojust, ett mellanstatligt samarbete mellan åklagare i medlemsländerna, arbetar bl.a. mot människohandel. I kommissionens meddelande från år 2005 anförts att medlemsstaterna bör se till att de nationella brottsbekämpande organen regelbundet inbegriper Europol i informationsutbyte, gemensamma operationer och gemensamma utredningsteam och utnyttjar de möjligheter som Eurojust erbjuder.

I budgetpropositionen för år 2006 framhåller regeringen att det är viktigt att polis och åklagare fortsätter att utveckla sitt samarbete både nationellt och internationellt.

Utskottet har tidigare behandlat yrkanden om polisens insatser mot människohandel (bet. 2002/03:JuU5, bet. 2003/04:JuU20). Utskottet hänvisade i sin behandling av motionerna till det pågående arbete som polisen bedriver mot människohandel.

Utskottet har ovan understrukit betydelsen av ett internationellt brottsbekämpande samarbete mot människohandel. Polisens roll i detta är naturligtvis viktig. Som framgått ovan bedrivs ett omfattande operativt samarbete på området där Sverige aktivt deltar. Utskottet ser positivt på det samarbete som äger rum. Utskottet kan dessutom konstatera att förutsättningarna för att vidareutveckla det polisiära samarbetet inom EU är goda. Människo-

handel är ett prioriterat brott inom Europol, och regeringen har framhållit vikten av att polisen fortsätter att utveckla sitt internationella samarbete. Utskottet föreslår mot bakgrund av vad som anförts att motionerna 2004/05: Ju294, Ju231 och U382 avslås i här berörda delar.

Nationella insatser mot prostitution och människohandel

Ett flertal motioner berör olika nationella åtgärder mot prostitution och människohandel. I motion Ju326 (m) nämns bl.a. vikten av att arbeta med värdefrågor för att bekämpa prostitutionen samt behovet av utökade stödinsatser för sexköpare, prostituerade och unga i riskzonen. I motionerna Ju485 (kd) och So467 (v) anförts att ökade satsningar i form av en nationell kampanj respektive ett nytt politikområde är nödvändiga för att minska prostitutionen. I motion K341 (v) framhålls att regeringen bör låta kartlägga sambandet mellan bl.a. pornografi, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Myndigheters arbete mot prostitution berörs i ett par motioner. I motion Ju561 (s) yrkas på att kvinnohandeln bör ges högre prioritet inom t.ex. polisväsende, rättsväsende och socialtjänst och i motion So469 (fp) framhålls att samverkan mellan myndigheterna bör bli bättre.

I motion 2004/05:Ju294 (m) anförts att de som drabbas av trafficking måste erbjudas vård och stöd efter befrielsen från de kriminella nätverken. Den hotande situationen för personer som utnyttjas som sexslavar samt deras rätt till samma vittnesskydd som svenskar framhålls i motion 2004/05: Ju304 (s).

I motion A310 (c) betonas bl.a. behovet av en hårdare gränskontroll och utökade befogenheter till tullen som ett led i arbetet mot prostitution och människohandel.

År 2003 öronmärkte regeringen 30 miljoner kronor för polisens arbete mot människohandel under åren 2004–2006, fördelat på 10 miljoner kronor per år. Människohandel är ett prioriterat brott i enlighet med Rikspolisstyrelsens planeringsförutsättningar för åren 2004–2006.

Av Rikskriminalpolisens sjunde lägesrapport framgår att ett flertal nationella insatser har genomförts. Konferenser som fokuserat på bl.a. människohandel har hållits för de länskontaktpersoner som upprättats vid landets polismyndigheter. Dessutom har aktionsgrupper bildats vid Rikskriminalpolisen för att tillsammans med lokala polismyndigheter bl.a. bekämpa människohandel och annan grov organiserad brottslighet. Människohandelsgruppen vid Rikskriminalpolisen har sedan år 2003 arbetat med att ta fram en handbok som skall vara ett stöd och en kunskapskälla för poliser som kommer i kontakt med människohandel för sexuella ändamål.

Regeringen skall under åren 2004–2006 utarbeta ett nationellt handlingsprogram för arbetet med att bekämpa människohandel. Handlingsprogrammet utarbetas av en interdepartemental arbetsgrupp och kommer att bestå av två delar: en nationell handlingsplan för det fortsatta arbetet med att

bekämpa prostitution och handel med människor för sexuella ändamål och en nationell handlingsplan för arbetet mot människohandel för arbetskrafts-exploatering, handel med organ och andra former av utnyttjande. Arbetet innebär att förstärka, systematisera och konkretisera olika åtgärder mot prostitution och handel med människor för sexuella ändamål inom Sverige såväl som i Sveriges regionala och internationella samarbete. Handlingsplanen kommer att omfatta insatser på en rad områden. Det handlar om förebyggande av prostitution och handel med människor, insatser för skydd och stöd till offren samt en genomgång av straffrättsliga åtgärder och åtgärder inom rättsväsendet och polisen. Den interdepartementala arbetsgruppen lämnade i februari 2006 sitt förslag till handlingsplan, och för närvarande bereds handlingsplanen inom Regeringskansliet.

I motionerna 2004/05:Ju313 (v) och Ju402 (v) begärs att det skall införas en skyldighet för polisen att upplysa kvinnor som utsatts för människohandel om deras rätt att söka asyl.

För att underlätta lagföring av brott på detta område infördes den 1 oktober 2004 en bestämmelse om tidsbegränsat uppehållstillstånd för utländska vittnen och målsägande i utlänningslagen (1989:529), 2 kap. 4 a §. Bestämmelsen innebär bl.a. att offer och vittnen till människohandel kan få stanna i landet under tiden som brottsutredningen och domstolsprocessen pågår, i de fall där förundersökningsledaren bedömer att deras medverkan kan vara av betydelse för rättsprocessen. Information om möjligheten att få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för medverkan vid förundersökning eller huvudförhandling skall enligt ett förslag i departementspromemorian Tidsbegränsat uppehållstillstånd för offer för människohandel m.fl. (Ds 2005:24) ges så snart behöriga myndigheter anser att utlänningslagen kan omfattas av bestämmelserna. Enligt promemorian bör detta regleras genom en särskild bestämmelse i förundersökningskungörelsen (1947:948). I samband med att information lämnas om möjligheten till tidsbegränsat uppehåll bör enligt förslaget även information om möjligheten att själv söka uppehållstillstånd på annan grund lämnas. Regeringen har aviserat att en proposition i ämnet inom kort kommer att lämnas till riksdagen.

Människohandel är ett brott som kräver både internationella och nationella åtgärder. För att effektivt bekämpa handeln med människor behövs insatser som spänner över ett stort spektrum av områden. Såväl förebyggande insatser som insatser för skydd och stöd till offren samt konkreta åtgärder inom rättsväsendet och polisen är nödvändiga. Utskottet ser mycket positivt på regeringens arbete med att ta fram en handlingsplan som kommer att innefatta samtliga dessa aspekter. Den kommande handlingsplanen och övrig pågående beredning inom Regeringskansliet bör enligt utskottets mening inte föregripas. Riksdagen bör därför avslå motionerna 2004/05:Ju294, 2004/05:Ju304, 2004/05:Ju313, Ju326, Ju402, Ju485, Ju561, K341, So467, So469 och A310 i här berörda delar.

Övriga frågor

Utskottets förslag i korthet

I detta avsnitt behandlar utskottet motioner rörande bl.a. brott mot knivlagen, psykosocialt stöd till poliser, lagring av trafikdata och nationella identitetskort. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena. Jämför reservation 54 (m, fp, c) och särskilt yttrande 4 (m, v, c, mp).

Brott mot knivlagen

I motion Ju363 (m) begärs en straffskärpning för brott mot knivlagen.

Enligt lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, den s.k. knivförbudslagen, är det förbjudet att inneha knivar, andra stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa på allmän plats, inom skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs eller i fordon på allmän plats, såvida inte innehavet är befogat. Om någon uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot detta förbud skall han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst ett år. I ringa fall döms inte till ansvar.

Utskottet behandlade våren 2000 ett regeringsförslag om diverse skärpningar i vapenlagstiftningen (prop. 1999/2000:27, bet. JuU9, rskr. 150). I samband därmed infördes en särskild straffskala för grovt brott mot knivförbudslagen med möjlighet att döma till fängelse upp till ett år. Regeringen såg däremot inte något behov av att höja straffskalan för brott av normalgraden. För regeringens närmare överväganden i denna del hänvisas till propositionen (s. 90 f.). Utskottet hade inte något att erinra mot regeringens förslag (bet. 1999/2000:JuU9 s. 21).

Utskottet behandlade ett liknande motionsyrkande våren 2004. Utskottet fann då inte skäl att förorda en ändring av straffskalorna för brott mot knivförbudslagen. Utskottet ansåg att nuvarande straffskalor ger goda möjligheter för domstolarna att mäta ut ett straff för gärningen som är rimligt utifrån omständigheterna i det enskilda fallet (bet. 2003/04:JuU16 s. 21).

Utskottet har ingen annan uppfattning nu. Motion Ju363 bör avslås av riksdagen.

Psykosocialt stöd till poliser m.m.

I motion Ju358 (m) anförs att polisens arbetsmiljö bör förbättras och att bättre stöd bör ges till poliser som utsatts för våld eller hot. I motion Ju471 (kd) anförs att det bör finnas en polispräst i varje polisdistrikt.

Den totala sjukfrånvaron inom polisen minskar och var 4,4 % år 2005 jämfört med 4,7 % under år 2004, 5,5 % år 2003 och 6,0 % år 2002. Sjukfrånvaron för kvinnor var år 2005 fortfarande högre än för män

(6,2 % mot 3,5 %). Detta gäller såväl poliser som civilanställda. Den minskning av sjukfrånvaron som kan noteras år 2005 är dock särskilt tydlig för kvinnor (Polisens årsredovisning 2005 s. 83 f.). Rikspolisstyrelsen anför i årsredovisningen bl.a. följande beträffande arbetet med arbetsmiljöfrågor inom polisen. Genom delegering bedöms engagemanget i arbetsmiljö- och hälsofrågor ha blivit bättre inom polismyndigheterna. Andra bidragande orsaker till att sjukfrånvaron sjunkit de senaste tre åren är att flera långtids-sjuka har fått sjukersättning samt att arbetet med rehabilitering bedrivs mer systematiskt och att cheferna är bättre utbildade. Även ekonomiska besparingar till följd av en mer rationell rehabilitering har noterats. Rikspolisstyrelsen konstaterar emellertid att arbetsmiljö- och hälsoarbetet inte bedrivs på ett enhetligt sätt inom Polisen. Resurserna och kompetensen är ojämnt spridda i organisationen. Ett generellt önskemål från myndigheter med hög sjukfrånvaro är att de önskar styrande policydokument och metodstöd från Rikspolisstyrelsen i syfte att kunna frigöra resurser på personalenheterna för konkret ärendehantering. Aktiviteter har inletts på central nivå för att bättre utnyttja Polisens samlade kompetens inom området, skapa normering och i ökad utsträckning sprida erfarenheter och goda exempel. Den organisationsförändring som för närvarande pågår inom Rikspolisstyrelsen kommer att medföra förbättrade möjligheter att ge detta stöd. Rikspolisstyrelsen har inletts en kontinuerlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet vid en av de granskade myndigheterna (Polisens årsredovisning 2005 s. 85).

I detta sammanhang kan även nämnas att Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har genomfört en kartläggning av förekomsten av trakasserier, hot, våld och annan otillåten påverkan mot personal inom rättsväsendet och inom andra tillsyns- och kontrollmyndigheter. BRÅ avlämnade i december 2005 rapporten Otillåten påverkan riktad mot myndighetspersoner. Från trakasserier, hot och våld till amorös infiltration (BRÅ-rapport 2005:18). I rapporten redovisas en undersökning av förekomsten av allvarliga trakasserier och hot samt våldssituationer och otillbörliga erbjudanden riktade mot tjänstemän i kontroll- och rättskedjan. Med utgångspunkt i den genomförda kartläggningen avser BRÅ att ta fram en handbok till myndigheterna rörande otillåten påverkan. Handboken skall ta upp förebyggande åtgärder på flera nivåer, som vad individen kan göra, den lokala arbetsplatsens insatser, myndighetens strategier, andra aktörers roller och åtgärder från statsmakternas sida. BRÅ planerar att publicera handboken i början av år 2007.

Sedan i början av 1990-talet har utbildning för präster, pastorer och diakoner vid Svenska kyrkan, Svenska missionskyrkan och numera även Katolska kyrkan bedrivits i Polishögskolans regi. Utbildningen omfattar ett flertal ämnen, bl.a. polisens arbetsvillkor, organisation, psykosocialt omhändertagande m.m. Utbildningen pågår under två kursveckor med mellanliggande praktik vid en polismyndighet. Hitintills har ett 80-tal personer från olika trossamfund genomgått utbildningen. Ett stort antal polismyndigheter har kommit överens om samarbete med de präster, pastorer och diakoner

som genomgått Polishögskolans utbildning. Det är upp till de enskilda polismyndigheterna och de olika trossamfundet att närmare komma överens om hur man vill att engagemanget skall utformas. En ”polispräst”, ”pastor” eller ”-diakon” kan ha många uppdrag för polisen. Det kan handla om att vara stödperson åt polisanställda när ett dödsbud lämnas, bistå som samtalsstöd eller medverka i utbildningsinsatser, t.ex. etikutbildning.

Utskottet har behandlat liknande yrkanden angående polisens arbetsmiljö vid ett flertal tillfällen tidigare, senast våren 2005 (bet. 2004/05: JuU19 s. 22 f.). Utskottet framhöll då vikten av en god arbetsmiljö. Utskottet anförde vidare bl.a. att åtgärder som vidtagits på arbetsmiljöområdet inom polisen inklusive det psykosociala omhändertagandet hade resulterat i en nedgång i sjukfrånvaron inom polisen. Utskottet ansåg att det är mycket allvarligt när rättsväsendets företrädare utsätts för hot och våld. Hot och våld för den enskilde är inte minst ett allvarligt arbetsmiljöproblem och kan i sin förlängning utgöra ett hot mot rättsväsendets verksamhet. Utskottet välkomnade därför den kartläggning av trakasserier, hot, våld och annan otillåten påverkan mot anställda inom bl.a. rättsväsendet som hade initierats av Brottsförebyggande rådet. Mot bakgrund av de åtgärder som på senare år vidtagits på arbetsmiljöområdet och det kartläggningsarbete som pågick rörande hot och våld mot anställda inom rättsväsendet såg utskottet inte något behov av att riksdagen skulle föreslå några åtgärder med anledning av nu aktuella motionsyrkanden.

Utskottet tog våren 2005 ställning till ett yrkande rörande fler polispräster. Utskottet konstaterade då att utbildning för intresserade präster, pastorer och diakoner knutna till vissa religiösa samfund bedrivs regelbundet, och lokala överenskommelser finns om att ta de aktuella tjänsterna i anspråk hos ett stort antal polismyndigheter. Utskottet kunde inte finna annat än att den rådande ordningen rörande polispräster fungerade väl (bet. 2004/05:JuU19 s. 14 f).

Utskottet kan alltjämt konstatera att det bedrivs ett målinriktat arbete inom polisen i arbetsmiljöfrågor och att detta givit resultat i form av ytterligare sänkt sjukfrånvaro inom polisen. Det kan också konstateras att BRÅ bedriver ett viktigt arbete för att ge myndigheterna verktyg för att förhålla sig till hot, våld och trakasserier. Utskottet har inte ändrat sin inställning från föregående år rörande dessa frågor. Utskottet har inte heller i fråga om polispräster någon annan uppfattning i dag. Utskottet föreslår att riksdagen avslår motion Ju471 och motion Ju358 i nu behandlad del.

Lagring av trafikdata

I motion Ju419 (v) anfördes att Sverige bör verka mot antagande av EU-regler om lagring av trafikdata.

Vid EU:s ministerråd för rättsliga och inrikes frågor den 1–2 december 2005 träffades en politisk överenskommelse om innehållet i ett direktiv med gemensamma bestämmelser om lagring av vissa trafikuppgifter från fast telefoni, mobiltelefoni, Internetåtkomst, Internetbaserad e-post och Internettelefoni.

Syftet med direktivet är att harmonisera medlemsstaternas bestämmelser om skyldigheten för leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät att behandla och lagra uppgifter så att dessa finns tillgängliga för förebyggande, utredning, avslöjande och åtal av allvarliga brott såsom terrorism och organiserad brottslighet. Förslaget gäller trafik- och lokaliseringssuppgifter för såväl fysiska som juridiska personer och de uppgifter som behövs för att kunna identifiera abonnenten och den registrerade användaren. Medlemsstaterna skall säkerställa att vissa sådana uppgifter om fast telefoni, mobiltelefoni, Internetåtkomst, Internetbaserad e-posttrafik och s.k. IP-telefoni lagras. Lagringskravet omfattar däremot inte innehållet i kommunikationen. EU-medlemsstaterna skall säkerställa lagring av trafikuppgifter som genereras eller behandlas av ovan nämnda leverantörer inom dess territorium samt säkerställa att uppgifterna endast får göras tillgängliga för behöriga nationella myndigheter i särskilda fall och i enlighet med nationell lagstiftning, samt med ovan nämnt syfte. Medlemsstaterna skall säkerställa att de uppgifter som omfattas av direktivet lagras under en period av minst sex månader och högst två år från det datum kommunikationen ägde rum.

Europaparlamentet röstade den 14 december 2005 – efter en s.k. förstaläsningssuppgörelse – för innehållet i förslaget till direktiv. Direktivet togs sedan upp för slutligt antagande vid ministerrådet för rättsliga och inrikes frågor den 20–21 februari 2006. Ett arbete med att utforma erforderlig lagstiftning m.m. med anledning av direktivet kommer här efter att inledas i Regeringskansliet.

En faktapromemoria har utarbetats i ämnet inom Regeringskansliet (2005/06:FPM41).

Utskottet kan konstatera att ett direktiv med gemensamma bestämmelser rörande lagring av trafikdata har antagits av ministerrådet. Sverige är bundet av direktivet och har att implementera det i svensk lagstiftning. Motion Ju419 bör avslås av riksdagen i nu behandlad del.

Förenkling och förtydligande av polisens föreskrifter

I motion Ju358 (m) anförs att Rikspolisstyrelsens föreskrifter bör förenklas och förtydligas och inte i för stor utsträckning begränsa polisens handlingsutrymme.

I 12 § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen framgår att Rikspolisstyrelsen får meddela allmänna råd i den utsträckning som detta behövs för att uppnå planmässighet, samordning och rationalisering av Polisens arbete. I 13–14 §§ samma förordning framgår omfatt-

ningen av Rikspolisstyrelsens rätt att meddela föreskrifter för polisens verksamhet. Det handlar om så vitt skilda frågor som polisens beväpning och övrig personlig utrustning, polismyndigheternas samarbete med utländska brottsbekämpande myndigheter och internationella organ, datasäkerhet och polisens beredskapsplanläggning och försvarsutbildning. Föreskrifter får endast meddelas för att tillgodose behovet av enhetlighet inom polisen. Om enhetlighet kan uppnås genom allmänna råd eller på något annat mindre ingripande sätt skall den vägen väljas. De författningar som utfärdas av Rikspolisstyrelsen ges ett löpande författningsnummer med beteckningen RPSFS. Samtliga Rikspolisstyrelsens författningar har dessutom ett FAP-nummer (föreskrifter och allmänna råd för polisväsendet).

Utskottet kan instämma i vad motionärerna anför om att myndighetsföreskrifter inte bör vara omotiverat komplicerade eller på annat sätt i onödan begränsa handlingsutrymmet i polisens verksamhet. Att det för polisväsendet finns ett behov av att centralt utfärda myndighetsföreskrifter framstår dock som självklart. Många detaljfrågor lämpar sig inte att reglera i lag eller regeringsförfordning samtidigt som det är viktigt att ändå centralt kunna utfärda föreskrifter och allmänna råd för hur olika typer av verksamhet inom polisen skall bedrivas. Utskottet utgår från att Rikspolisstyrelsen i samband med utarbetande av nya föreskrifter och allmänna råd alltid strävar efter att göra dessa så lättfattliga och tillämpbara i verksamheten som möjligt. Utskottet utgår också från att Rikspolisstyrelsen, när det framkommer att en viss myndighetsföreskrift är olämpligt utformad, ser över utformningen och vid behov gör nödvändiga ändringar. Motion Ju358 bör avslås i nu behandlad del.

Nationella identitetskort

I motion Ju445 (fp) anføres att endast nationella identitetskort bör tillåtas som identifieringshandling i Sverige.

Sverige deltar sedan i mars 2001 fullt ut i Schengensamarbetet. Personkontrollerna mot övriga Schengenstater har upphävts, vilket innebär att resande inte behöver visa upp pass vid gränserna. Däremot kan man behöva visa upp en giltig legitimationshandling som visar medborgarskap för att kunna styrka detta – och därmed sin rätt att vistas i landet utan särskilt tillstånd – vid s.k. inre utlänningskontroll. Ett pass har tidigare varit den enda av en svensk myndighet utfärdad legitimationshandling som visar medborgarskap och som därmed uppfyllt kraven vid en inre utlänningskontroll i Schengenstaterna. För att förenkla resandet erbjuds fr.o.m. den 1 oktober 2005 ett nationellt identitetskort på vilket bl.a. framgår att innehavaren är svensk medborgare. Den som har ett nationellt identitetskort kan utan pass resa till och vistas i de länder som deltar fullt ut i Schengensamarbetet, nämligen Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Island, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Tyskland och Österrike. Ett nationellt identitetskort kan

endast utfärdas för svenska medborgare. I förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort regleras bl.a. ansökningsförfarandet, återkallelse och registerföring.

Utskottet kan konstatera att bestämmelser om en sådan nationell identitetshandling som kan användas för att visa upp vid inre Schengen gräns har införts i Sverige och att ett nationellt identitetskort har tagits fram. Utskottet kan dock inte se något behov av att förbjuda andra former av legitimationshandlingar för användning i andra sammanhang än vid gränspassage. Motion Ju445 bör avslås av riksdagen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

- 1. Metodutveckling för polisen, m.m., punkt 1 (m, fp, kd, c)**
av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förbättrad metodutveckling för polisen, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 6–8 och 2005/06:Ju507 yrkande 1 och avslår motion 2005/06:Ju514 yrkande 15.

Ställningstagande

Det behövs mer uttalade strategier för att öka polisens effektivitet. Vissa insatser för att bekämpa brott är mer framgångsrika än andra. Dessvärre saknas det ofta underlag för att bedöma vad som fungerar väl och inte när det gäller polisens arbete. Svensk polis måste alltså förbättra sin förmåga till metodutveckling. Större metodutvecklingsprojekt bör initieras från central nivå med representanter för de olika aktörerna i rättskedjan. Utvecklingsuppgifterna kan sedan läggas ut på regional nivå till särskilda utvecklingscenter som lämpligen drivs i samarbete med Åklagarmyndigheten.

Vidare anser vi att det är rimligt att kräva att personer som akut söker kontakt med polisen via larmnumret 112 skall få tala med en företrädare för polisen efter högst en minut efter att ett samtal kopplats fram.

Framtidens polis måste också vara mer öppen, trygg, professionell, tillgänglig och synlig. Polisen måste ha en öppen inställning för att kunna bevara och ytterligare vinna medborgarnas förtroende. Brist på förtroende för polisen kan leda till att medborgare väljer att inte anmäla brott, tar lagen i egna händer och försvårar polisens arbete. För att polisen skall kunna vara trygg i sin utövning av uppdraget krävs att den får tydliga riktlinjer och ledning samt tillräckligt med tid och resurser för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett bra sätt. Att polisen skall vara professionell innebär bl.a. att polisens personalresurser skall kunna användas effektivt och att rätt kompetens finns i hela verksamheten. Polisväsendet måste

bättre kunna ta till vara den mellan olika medarbetare varierande kompetensen. En angelägen målsättning i detta sammanhang är att öka uppklaringsprocenten på anmälda brott. Polisen måste också var tillgänglig för medborgarna. Tillgänglighet bör vara ett nyckelord i arbetet med polisväsendets uppbyggnad och struktur. En centralisering av stationer och personal leder till längre uttryckningstider och i vissa fall att stora områden av landet i praktiken lämnas obevakade. Polisen måste också vara synlig i samhället. Fler poliser bör vara ute på gator och torg på dagar och nätter. Härigenom torde färre brott begås och fler begångna brott kunna klaras upp samtidigt som allmänhetens känsla av trygghet ökar.

Det får ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som föranleds av vad vi nu anfört.

2. Underrättelsestyrd verksamhet m.m., punkt 2 (fp)

av Johan Pehrson (fp) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en mer underrättelsestyrd polisverksamhet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju514 yrkande 13 och avslår motionerna 2005/06:Ju451 yrkandena 1–6, 2005/06:Ju493 yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:Ju555.

Ställningstagande

Vi anser att polisen med fördel kan arbeta mer underrättelsestyrt. Härigenom kan arbetet bedrivas mer förebyggande, byggt på verklig kunskap. Genom att inhämta, förädla och analysera information om brottslighet kan man bekämpa den effektivare och ingripa i tid, i stället för att endast ingripa efter en händelse. Vi välkomnar att det inom polisen utvecklas ett mer underrättelsestyrt arbetssätt. För att detta arbete skall kunna bli framgångsrikt krävs dock att resurser frigörs för att bearbeta och analysera information. Vidare måste polisens prioriteringar och resursfördelning kunna ske med stöd av de resultat underrättelsearbetet ger. Det underrättelsearbete som bedrivs måste också samordnas mellan de olika polismyndigheterna och med andra brottsbekämpande aktörer i samhället.

Det får ankomma på regeringen att genom styrning av Rikspolisstyrelsen tillse att vad vi nu anfört beaktas i det fortsatta arbetet med metodutveckling inom polisväsendet.

3. Brottsofferperspektiv i polisarbetet, punkt 3 (v)

av Rolf Olsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ökat brottsofferperspektiv i polisarbetet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju386 yrkande 4.

Ställningstagande

Enligt min mening måste brottsofferperspektivet ges ökad prioritet i polisarbetet. Att polisen i sin kontakt med brottsoffret verkligen har insikt i brottsofferfrågor och anlägger ett individperspektiv på den initiala utredningen är av yttersta vikt för ärendets fortsatta hantering. Polisen måste få vidareutbildning i brottsofferfrågor, dokumentering och förhörsteknik. Självklart är ett gott bemötande av brottsoffer också en förutsättning för att utredningen skall bli så bra som möjligt.

Det får ankomma på regeringen att vidta erforderliga åtgärder för att tillgodose vad jag nu anfört.

4. Familjevåldsenheter, punkt 4 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om inrättande av familjevåldsenheter. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju358 yrkande 12 och bifaller delvis motion 2005/06:Ju402 yrkande 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening bör särskilda familjevåldsenheter inrättas inom samtliga polismyndigheter i hela landet med uppgift att utreda våld riktat mot kvinnor och barn. Inom dessa enheter skall polisen arbeta nära åklagare och även samarbeta med socialtjänst och andra aktörer i samhället. Det finns sådana familjevåldsenheter på några ställen i Sverige. Vi anser alltså att denna organisationsform bör spridas till alla polismyndigheter och åklagarkammare.

Det får ankomma på regeringen att genom styrning och i den fortsatta budgetberedningen tillse att sådana enheter inrättas runt om i Sverige.

5. Digitala bildregister, punkt 5 (m, fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om digitala bildregister. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju294 och bifaller delvis motion 2005/06:Ju487 yrkande 1.

Ställningstagande

Nuvarande lagstiftning tillåter inte polisen att arbeta med digitala fotobanker. Att kunna använda sig av denna nya teknik är viktigt för polisens spaningsarbete. En lagändring bör därför å det snaraste komma till stånd för att åtgärda denna brist.

Det får ankomma på regeringen att beakta det anförda vid det pågående beredningsarbetet avseende ny polisdatalag.

6. Renodling av polisens verksamhet, m.m., punkt 6 (fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om renodling av polisens verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju501 yrkande 21 och 2005/06:Ju514 yrkandena 25–27, bifaller delvis motion 2005/06:Ju384 yrkande 11 och avslår motion 2005/06:Ju338.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning måste polisens uppgifter renodlas så att polisen i större utsträckning kan ägna sig åt rent polisiära uppgifter, dvs. kärnverksamheten. I detta syfte bör vissa av polisens arbetsuppgifter av mer administrativ karaktär snarast flyttas över till andra. Exempel på uppgifter är hantering av vissa tillståndsfrågor och viss trafikövervakning, dvs. arbetsuppgifter som till stora delar inte direkt är kopplade till brottsutredningsverksamheten. Fungerande medborgarkontor i kommunerna skulle också kunna avlasta polisen en betydande del av mer rutinartade förfrågningar.

För att minska polisens uttryckningstid och öka effektiviteten i framför allt glesbygden, bör poliser ges möjlighet till en mer flexibel stationering. Enskilda poliser bör kunna ta med sig polisbilen och delar av utrustningen hem för att på så sätt finnas tillgängliga för snabb uttryckning vid jourtjänstgöring.

Det får ankomma på regeringen att bl.a. i beredningsarbetet med anledning av polisverksamhetsutredningens betänkanden beakta vad vi nu anfört och återkomma till riksdagen med lagförslag som tillgodoser vad vi nu anfört.

7. Renodling av polisens verksamhet, m.m., punkt 6 (mp)

av Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om renodling av polisens verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju384 yrkande 11 och avslår motionerna 2004/05:Ju501 yrkande 21, 2005/06:Ju338 och 2005/06:Ju514 yrkandena 25–27.

Ställningstagande

Jag anser att polisens roll kan renodlas ytterligare. Jag anser att poliser skall koncentrera sig på att utreda brott och arbeta med brottsförebyggande åtgärder. Andra uppgifter i den polisiära verksamheten kan antingen skötas av andra myndigheter eller av civilanställda inom polisen. Det kan handla om allt från att effektivisera passadministrationen till att minska regleringen av det offentliga rummet. En uppgift som dock inte bör tas bort från polisen är omhändertagande av berusade personer.

Jag anser också att närpolisverksamheten bör byggas ut och att det bör bli möjligt i större utsträckning för poliser att cykla eller gå i tjänsten. Normen måste vara en självständig och aktivt uppsökande polis, som finns nära medborgarna i deras vardag.

Det får ankomma på regeringen att bl.a. i beredningen av polisverksamhetsutredningens betänkanden beakta vad jag nu anfört.

8. Renodling av polisrollen, punkt 7 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om renodling av polismannarollen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju427 yrkande 1 och 2004/05:Ju474 yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att polisutbildad personal skall användas till att lösa de uppgifter som är polisiära. Alla andra arbetsuppgifter bör utföras av civilanställda. På så sätt frigörs resurser för den polisiära kärnverksamheten. Det kan handla om olika administrativa uppgifter, handläggning av ansökningar om olika slags tillstånd, hantering av hittegods och passärenden. Även inom ramen för den polisiära kärnverksamheten finns uppgifter som kan utföras av en kombination av poliser och civilanställd personal. Exempelvis kan en del av en uppgift kräva polismans kompetens och beslut medan resterande delar kan utföras av en civilanställd.

Det får ankomma på regeringen att genom styrning av Rikspolisstyrelsen tillse att vad vi nu anfört beaktas inom polisorganisationen.

9. Effektivisering av polisens dokumentation, punkt 8 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om effektivisering av polisens dokumentation. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju427 yrkande 2, 2004/05:Ju501 yrkande 24 och 2005/06:Ju514 yrkande 29.

Ställningstagande

En stor del av polisens tid och resurser går åt till administrativt arbete. Ett enkelt ingripande medför oftast en stor mängd administrativt efterarbete. Självklart måste polisens arbete dokumenteras noga. Detta är nödvändigt både från rättssäkerhetssynpunkt och för att en misstänkt person skall kunna fällas för brott i domstol. De administrativa åtgärderna som följer vid ett ingripande bör dock göras så okomplicerade som möjligt. Tekniken skall vara ett stöd i polisens arbete men får inte utvecklas på ett sätt som gör arbetet mindre effektivt och polisen mindre motiverad att ingripa mot brott. Det är oacceptabelt att vetskapen om den administration som följer på ett ingripande skulle kunna minska polisens benägenhet att ingripa mot brottslighet. En effektivisering av det administrativa arbetet får dock under inga förhållanden medföra att rättssäkerheten för den enskilde påverkas.

Det får ankomma på regeringen att tillse att Rikspolisstyrelsen i sin styrning över polismyndigheterna beaktar vad vi nu anfört.

10. Polisens kostnader för evenemangsbevakning, punkt 9 (fp)

av Johan Pehrson (fp) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens kostnader för evenemangsbevakning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju501 yrkande 22, 2004/05:Kr365 yrkande 14, 2004/05:N409 yrkande 4, 2005/06:Ju514 yrkande 28, 2005/06:Kr375 yrkande 16 och 2005/06:N443 yrkande 6, bifaller delvis motion 2004/05:Ju273 och avslår motionerna 2004/05:Ju341 yrkandena 1–3, 2005/06:Ju417 och 2005/06:Ju458.

Ställningstagande

Underhållningsidrotten och vissa rent kommersiella evenemang har antagit sådana proportioner att den ofta kräver stora insatser i fråga om ordningshållning. Det finns starka skäl som talar för att arrangörer i större utsträckning än i dag skall kunna åläggas att betala för polisens insatser för ordningshållning. Arrangörer som driver sin verksamhet på ideell basis skall dock inte omfattas av denna utökade ersättningskyldighet.

Det får ankomma på regeringen att låta utreda frågan i den av oss förordade riktningen och återkomma till riksdagen med ett lagförslag.

11. Polisens kostnader för evenemangsbevakning, punkt 9 (kd)

av Peter Althin (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att motorträffar bör jämföras med idrottsevenemang vad gäller evenemangskostnader m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Ju341 yrkandena 1–3 och avslår motionerna 2004/05:Ju273, 2004/05:Ju501 yrkande 22, 2004/05:Kr365 yrkande 14, 2004/05:N409 yrkande 4, 2005/06:Ju417, 2005/06:Ju458, 2005/06:Ju514 yrkande 28, 2005/06:Kr375 yrkande 16 och 2005/06:N443 yrkande 6.

Ställningstagande

Jag anser att s.k. motorträffar som arrangeras av ideella föreningar skall betraktas på samma sätt som idrottsevenemang såvitt avser polisens möjligheter att debitera kostnader för bevakning av evenemanget. Det är inte rimligt att behandla vissa former av ideella sammankomster annorlunda än andra. Jag anser vidare att arrangörerna av större evenemang bör kunna erhålla ett bindande förhandsbesked från polisen om hur mycket polisen avser att debitera för bevakningskostnader. Det är också angeläget att följa upp Rikspolisstyrelsens redovisning av bevakningskostnader för motorevenemang och förhindra misshushållning av polisens resurser genom att för stora polisresurser läggs på sådan bevakning.

Det får ankomma på regeringen att låta se över lagstiftningen på området och återkomma till riksdagen med förslag till lagändringar samt att tillse att Rikspolisstyrelsen bättre följer upp vilka polisresurser som läggs på evenemangsbevakning.

12. Tullens geografiska jurisdiktion, punkt 10 (fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att tullen bör ges jurisdiktion över hela Sverige. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju486 yrkande 2, 2004/05:Ju487 yrkande 2 och 2005/06:Sk372 yrkande 2.

Ställningstagande

Tullen har en viktig roll i det brottsbekämpande arbetet. För att effektivisera tullens arbete i denna del bör tullen vara operativ i hela Sverige och ha möjlighet att ingripa mot brott över hela territoriet.

Det får ankomma på regeringen att bl.a. i samband med beredningen av Gränskontrollutredningens betänkande beakta vad vi nu anfört och återkomma till riksdagen med förslag till erforderliga lagändringar som tillgodoser vad vi efterfrågar.

13. Tullens polisiära befogenheter, m.m., punkt 11 (fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Peter Althin (kd), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om tullens polisiära befogenheter. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju487 yrkandena 1, 3–5 och 9, 2004/05:Ju489 yrkande 10, 2005/06:Sk372 yrkandena 3 och 8, 2005/06:Sk529 yrkande 5, 2005/06:Ju379 yrkande 4 och 2005/06:Ju532 yrkande 7 och avslår motionerna 2005/06:Ju293, 2005/06:Ju527 och 2005/06:Kr305 yrkande 2.

Ställningstagande

Tullen har en viktig roll i det brottsbekämpande arbetet. För att effektivisera tullens arbete i denna del bör tullen ges ökade polisiära befogenheter. Tullen bör vidare ges befogenheter att ingripa mot bl.a. misstänkt människosmuggling och människohandel, penningtvätt samt misstänkt utförelse av stöldgods. Det är angeläget att tullen i sin brottsbekämpande verksamhet även i framtiden har tillgång till polisens register. Slutligen bör tullen ges rätt att begära att få se legitimation i samband med tullkontroll för att effektivt kunna använda sina register. Tullverket bör också få möjlighet att beväpna sin personal i självskyddande syfte, t.ex. måste de oklarheter som föreligger om tulltjänstemans rätt att bära batong snarast undanröjas.

Det får ankomma på regeringen att låta komplettera beredningsunderlaget i form av Gränskontrollutredningens betänkande och därefter återkomma till riksdagen med erforderlig lagstiftning som tillgodoser vad vi nu anför.

14. Tullens polisiära befogenheter, m.m., punkt 11 (mp)

av Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att tullen bör ges polisiära befogenheter att beslagta kulturföremål. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr305 yrkande 2 och avslår motionerna 2004/05:Ju487 yrkandena 1, 3–5 och 9, 2004/05:Ju489 yrkande 10, 2005/06:Sk372 yrkandena 3 och 8, 2005/06:Sk529 yrkande 5, 2005/06:Ju293, 2005/06:Ju379 yrkande 4, 2005/06:Ju527 och 2005/06:Ju532 yrkande 7.

Ställningstagande

Stulna kulturföremål passerar in och ut över Sveriges gränser. Tullen har dock inte i uppgift att spana efter sådant stöldgods, och tullen har – när sådant gods ändå påträffas – inte befogenhet att beslagta föremål enbart på grundval av att dessa misstänks, eller konstateras, vara stulna. För att beslag skall kunna ske måste även misstanke om varusmuggling föreligga.

Tullen bör enligt min mening få befogenhet att beslagta kulturföremål som misstänks vara stulna eller olagligt utförda från ursprungslandet.

Det får ankomma på regeringen att låta utreda denna fråga och återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning som tillgodoser vad jag nu anför.

15. Samordning av brottsbekämpande underrättelseverksamheter m.m., punkt 12 (fp)

av Johan Pehrson (fp) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om samordning av brottsbekämpande underrättelseverksamheter, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju379 yrkande 7, 2005/06:Ju480 yrkandena 10 och 11 samt 2005/06:Ju514 yrkandena 14 och 34.

Ställningstagande

Polisen bör arbeta mer underrättelsestyrt i stället för händelsestyrt. Genom att inhämta och analysera information om brottslighet kan polisen arbeta effektivare och ingripa i tid. För att bättre kunna utnyttja inhämtade underrättelser bör samordning också ske med andra brottsbekämpande myndigheter. Ett nationellt underrättelsecentrum eller en ny underrättelseenhet bör därför snarast skapas.

När det gäller operativ och taktisk ledning inom polisen visar erfarenheterna från händelserna vid EU-mötet i Göteborg år 2001 behovet av en samordnad operativ och taktisk ledning inom polisen. Detta gäller såväl mellan olika polismyndigheter som mellan Säkerhetspolisen och den öppna polisen. Det krävs tydliga riktlinjer från Rikspolisstyrelsen om hur dessa ledningsfrågor skall hanteras vid stora arrangemang, särskilt om det finns risk för ordningsstörningar.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder för att tillgodose vad vi här har anförts.

16. Samverkan mellan lokal polis och andra myndigheter, punkt 13 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ökad samordning mellan lokal polis och andra myndigheter. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju358 yrkande 31 och bifaller delvis motion 2005/06:Ju329 yrkande 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening måste de lokala polismyndigheternas former för samarbete med andra myndigheter ses över. Samverkan med andra samhällsaktörer är en nödvändig del i polisens arbete för att nå framgång mot brottsligheten. Härvid måste utrymme ges till samverkan inte bara vad gäller de traditionella myndigheterna utan även nya vägar bör prövas. Det handlar om samverkan såväl för att förebygga brott som för att aktivera samhällets stöd till brottsoffer och gärningsmän. När det gäller ungdomsbrottslighet är samarbetet med socialtjänsten och skolan särskilt viktig. Det bör övervägas om inte samarbetet måste formaliseras för att framtinga att rätt information når rätt aktörer. För att kunna upprätthålla god kontakt mellan polis och andra samhällsaktörer krävs att det finns poliser som är bekanta med närmiljön och människorna som vistas i området. Det fordras att det fortfarande finns polisstationer som är bemannande.

Det får ankomma på regeringen att låta utreda formerna för en reglering av polisens samverkan med andra myndigheter och vid behov återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning.

17. Sekretess mellan brottsbekämpande myndigheter, punkt 14 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sekretess mellan brottsbekämpande myndigheter. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju379 yrkande 6.

Ställningstagande

De brottsbekämpande myndigheterna måste ges redskap att samverka i kampen mot brottsligheten. Sekretessregler får inte sätta käppar i hjulet för ett sådant samarbete. Det bör enligt vår mening införas en sekretessbrytande regel mellan myndigheter i det brottsbekämpande arbetet. Vidare bör sekretessskyddet hos de brottsbekämpande myndigheterna harmoniseras.

Det får ankomma på regeringen att i samband med beredningen av BRU:s slutbetänkande beakta vad vi nu anfört och snarast återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning som tillgodoser detsamma.

18. Samverkan mellan tull och polis, m.m., punkt 15 (m)

av Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m) och Hillevi Engström (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens samverkan med räddningstjänsterna m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju410 yrkande 16 och avslår motionerna 2004/05:Ju486 yrkande 4, 2004/05:Ju487 yrkandena 6 och 7, 2005/06:Sk372 yrkandena 6 och 7 samt 2005/06:Sk529 yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att en nationell strategi mot gränsöverskridande brottslighet bör utformas. Det gäller att skapa en sammanhållen policy för hur hotet från denna brottslighet skall bemötas. I stora polisiära insatser på detta område bör polis, militär och räddningstjänst kunna samarbeta i större utsträckning. För att sådana insatser skall kunna fungera bra krävs tydliga gemensamma metodregler för genomförandet.

Det får ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som föranleds av vad vi nu anfört.

19. Samverkan mellan tull och polis, m.m., punkt 15 (fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Peter Althin (kd), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om samverkan mellan tull och polis, m.m. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2004/05:Ju486 yrkande 4, 2004/05:Ju487 yrkandena 6 och 7, 2005/06:Sk372 yrkandena 6 och 7, 2005/06:Sk529 yrkande 2 och 2005/06:Ju410 yrkande 16.

Ställningstagande

Tullen bör enligt vår mening få ökade möjligheter att samverka både med andra länders tullmyndigheter och med svensk polis i syfte att samordna insatserna mot misstänkt narkotikasmuggling och annan illegal verksamhet. Tullen, polisen och Kustbevakningen bör på alla nivåer samverka kring bekämpandet av den grova brottsligheten. Detta gäller framför allt de olika myndigheternas analys- och underrättelseverksamhet, men även det rent operativa samarbetet bör utvidgas. Ett exempel på samarbete som bör kunna utvidgas är tillgången till polisiära register. Tullens och polisens kommunikationsnät bör så långt som möjligt samordnas, och tullens och polisens anställda har ett behov av utbildning i frågor som rör samverkan.

Det får ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som föranleds av vad vi nu anfört.

20. Polisens samverkan med HBT-organisationer, punkt 16 (v, mp)

av Rolf Olsson (v) och Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om samarbete mellan polis och HBT-organisationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:L375 yrkande 19.

Ställningstagande

Våldsbrottslighet i enkönade parrelationer är en mer dold brottslighet än våldsbrottslighet mellan män och kvinnor, eftersom det finns fördomar som försvårar upptäckten av denna våldsbrottslighet. Resultatet är att många bi- och homosexuella kvinnor och män lever otrygga i sina egna hem.

Polisen är en viktig yrkeskategori när det gäller att motverka brott mot HBT-personer. För att polisen skall bli bättre på att utreda dessa brott och att bemöta dessa brottsoffer behövs kompetenshöjande insatser. Polisen bör därför ha ett tätare samarbete med HBT-organisationer. Ett sådant samarbete skulle såväl öka polisens kunskaper i HBT-frågorna som öka förtroendet för polisen inom denna brottsutsatta grupp.

Det får ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som föranleds av vad vi nu anfört.

21. Polisiärt samarbete inom EU, punkt 17 (m, fp, kd)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisiärt samarbete inom EU. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju480 yrkande 1, 2005/06:Ju463 yrkande 18 och 2005/06:U290 yrkande 23 och bifaller delvis motion 2005/06:Ju358 yrkande 32.

Ställningstagande

Den grova och organiserade brottsligheten ställer nya krav på polisens verksamhet. De enskilda medlemsländerna får allt svårare att var för sig bekämpa den grova, organiserade internationella brottsligheten. Det finns sedan länge ett samarbete över gränserna mellan olika nationers polisorganisationer för att förebygga och bekämpa brott.

Ett förenklat utbyte av information mellan medlemsländernas polismyndigheter bör främjas, förutsatt att det löses med stöd i lag och med beaktande av integritetsaspekten. Schengens informationssystem måste också vara effektivt.

Det är viktigt att EU verkligen förmår bygga upp ett effektivt samarbete mellan nationella polismyndigheter i Europol och mellan nationella åklagarämbeten i Eurojust. Härvid bör de lokala polismyndigheterna i medlemsstaterna i ännu större utsträckning ges möjlighet att utveckla ett europeiskt samarbete.

Det får ankomma på regeringen att bl.a. i det internationella arbetet verka i den riktning vi här förordat.

22. Utveckling av Europol och Eurojust till operativa organisationer, punkt 18 (m, fp)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att utveckla Europol och Eurojust till operativa organisationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Ju501 yrkande 30.

Ställningstagande

För att kunna hejda den internationella brottsligheten är det nödvändigt med ett väl fungerande polisiärt och straffrättsligt samarbete inom EU. Enligt vår uppfattning måste Europol därför byggas ut och utvecklas till en effektiv enhet för gemensam europeisk bekämpning av grov internationell kriminalitet. Europols befogenheter måste naturligtvis vara väldefinierade och tydligt avgränsade. Europol bör också ges ökade resurser att operera i samarbete med olika medlemsländers myndigheter rörande gränsöverskridande brottslighet såsom människohandel och grov narkotikabrottslighet. Det är också viktigt att underrättelsearbetet samt det straffrättsliga samarbetet inom EU rörande sådan grov brottslighet förbättras och förstärks. Det är vidare angeläget att den svenska polisen ges de redskap den behöver för att fullt ut kunna delta i det internationella arbetet. Även Eurojust bör utvecklas i samma riktning.

Det får ankomma på regeringen att i det internationella arbetet verka i den riktning vi här förordar.

23. Breddad rekrytering till polisutbildningen, punkt 19 (m, fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en breddad rekrytering till polisutbildningen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju319 yrkande 2, 2005/06:Ju358 yrkande 15, 2005/06:Ju463 yrkande 11, 2005/06:Ju507 yrkande 9 och 2005/06:Ju514 yrkandena 21 och 23 samt bifaller delvis motionerna 2005/06:Ju514 yrkande 22, 2005/06:Sf336 yrkande 51 och 2005/06:Sf389 yrkande 21.

Ställningstagande

Den etniska och kulturella sammansättningen hos den svenska polisen bör spegla befolkningens sammansättning i stort. Mångfald inom polisen är viktig bl.a. för att öka förtroendet för polisen och för att tillföra nödvändig kunskap till polisväsendet. Andelen antagna till polisutbildningen med

annan etnisk eller kulturell bakgrund än svensk – särskilt personer av utomeuropeisk härkomst – måste därför öka. Polisen bör därför skyndsamt skaffa sig en sammanhållen strategi för att rekrytera poliser av annan härkomst än svensk. Rekryteringsprocessen måste därtill ändras i syfte att säkerställa att de bäst lämpade poliserna antas till polisutbildningen.

Även om framsteg gjorts vad gäller rekryteringen av kvinnor till polisyrket anser vi att betydligt mer kan göras för att få fler kompetenta kvinnor att söka till polisutbildningen och att anta dessa till utbildningen.

Det får ankomma på regeringen att bl.a. genom tilläggsdirektiv till den nyligen tillsatta utredningen tillse att vad vi nu anfört tillgodoses.

24. Rekrytering av specialister, m.m., punkt 20 (m, fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rekrytering av specialister till polisväsendet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju514 yrkande 20 och avslår motionerna 2005/06:Ju313 och 2005/06:Ju320 yrkande 1.

Ställningstagande

Det är enligt vår mening viktigt att en bra avvägning görs mellan poliser och civila specialister. Behoven inom polisverksamheten måste här få styra. Utrednings- och underrättelseverksamheten inom polisen skulle kunna tjäna betydligt på en satsning på fler personer med annan kompetens än ren polisutbildning. Omfattande analytiskt tunga utredningar kan med fördel genomföras av personer med annan bakgrund.

Det får ankomma på regeringen att bl.a. i budgetdialogen med Rikspolisstyrelsen och i budgetberedningen tillse att medel frigörs för att – utöver anställning av nytexaminerade poliser – inom polismyndigheterna kunna anställa personer med för verksamheten nödvändig specialistkompetens.

25. Omvandling av polisutbildning till högskoleutbildning, m.m., punkt 21 (fp, kd, v, c)

av Johan Pehrson (fp), Rolf Olsson (v), Peter Althin (kd), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om omvandling av polisutbildningen till en högskoleutbildning m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju368 yrkande 5, 2005/06:Ju463 yrkande 10, 2005/06:Ju507 yrkande 6 och 2005/06:Ju514 yrkandena 17 och 19 samt bifaller delvis motion 2005/06:Ju523 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi välkomnar att regeringen nu tillsatt en utredning med översyn av polisutbildningen. Det är bra att regeringen givit utredaren i uppdrag att lämna förslag till hur polisutbildningen helt eller delvis kan omvandlas till en högskoleutbildning. Vi anser dock att utredningsdirektiven borde ha utformats tydligare och innehållit ett uppdrag att lämna förslag till reglering av en fullständig omvandling av polisutbildningen till högskoleutbildning.

Det får ankomma på regeringen att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om polisutbildningen som tillgodoser vad vi nu anfört.

26. Likabehandling på polisutbildningen, punkt 22 (v, c)

av Rolf Olsson (v) och Johan Linander (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om likabehandling på polisutbildningen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:L341 yrkande 5 och 2005/06:L375 yrkande 30.

Ställningstagande

Vare sig polisutbildningen skulle omvandlas till en högskoleutbildning eller ej är det enligt vår mening angeläget att de regler som gäller inom högskola och universitet rörande likabehandling av studenter också görs tillämpliga på polisutbildningens studenter.

Det får ankomma på regeringen att utfärda tilläggsdirektiv till den pågående utredningen om polisutbildningen och därefter återkomma till riksdagen med ett förslag till ändringar i lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan som tillgodoser vad vi nu anför.

27. Innehållet i polisutbildningen, m.m., punkt 23 (m, c)

av Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c) och Hillevi Engström (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om innehållet i polisutbildningen, m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju358 yrkandena 16, 17, 19, 23 och 24 samt avslår motionerna 2005/06:Ju472 yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:A365 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Enligt vår mening måste polisutbildningen ses över grundligt. De personer som arbetar inom polisen måste ha en kvalificerad och relevant utbildning som svarar mot de krav som yrket ställer. Praktik bör vävas in tidigare i grundutbildningen. Vidare bör samarbetet med universitet och högskolor öka.

Uppföljning och utvärdering samt polisforskning måste ske professionellt och med vetenskapliga metoder. För att forskningen skall bli effektiv är det dessutom nödvändigt att den är oberoende varför det finns anledning att överväga om denna bör byggas upp i samverkan med högskolor och universitet i stället för på polishögskolan.

Det får ankomma på regeringen att utfärda tilläggsdirektiv till den nyligen tillsatta utredningen om polisutbildningen och därigenom tillse att utredningen beaktar vad vi nu anför.

28. Vidareutbildning m.m., punkt 24 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vidareutbildning av poliser m.m. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2005/06:Ju358 yrkande 18, 2005/06:Ju507 yrkande 4 och 2005/06:Ju514 yrkande 12.

Ställningstagande

Vidareutbildningsinsatserna för poliser behöver utvecklas. Regelbundet återkommande fortbildningar, liksom specialistutbildning för bl.a. bekämpning av narkotikabrott och organiserad brottslighet, måste därför införas. Genomgången vidareutbildning bör för övrigt vara en förutsättning för befordran. En samordning med andra brottsbekämpande myndigheter på detta område skulle också vara värdefullt. I dag bedriver de brottsbekämpande myndigheterna i huvudsak sin utbildning inom den egna organisationen.

Det är också viktigt att det finns reella möjligheter att avancera inom polisen. Den s.k. karriärstegen inom polisen måste därför vidareutvecklas. Regeringens åtgärder på detta område är inte tillräckliga.

Det får ankomma på regeringen att vidta erforderliga åtgärder för att tillgodose vad vi här anfört.

29. Operativ ledning inom polisen, punkt 25 (fp)

av Johan Pehrson (fp) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om operativ ledning inom polisen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju514 yrkande 8 och avslår motion 2005/06:Ju358 yrkandena 4 och 5.

Ställningstagande

Erfarenheterna från händelserna vid EU-mötet i Göteborg 2001 pekar på behovet av en samordnad operativ och taktisk ledning inom polisen. Detta gäller såväl inom som mellan olika polismyndigheter samt mellan säkerhetspolisen och den öppna polisen. Här krävs tydliga riktlinjer från Rikspolisstyrelsen om hur dessa frågor ska hanteras vid stora arrangemang, särskilt om det finns risk för allvarliga ordningsstörningar.

Det får ankomma på regeringen att genom styrning av Rikspolisstyrelsen tillse att vad vi nu anfört tillgodoses.

30. Ledarskapsutbildning inom polisen, punkt 26 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ledarskapsutbildning inom polisen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju358 yrkandena 20–22, 2005/06:Ju507 yrkande 7 och 2005/06:Ju514 yrkande 11.

Ställningstagande

Brister i ledarskap leder inte bara till att effektiviteten blir sämre i verksamheten utan även till att den enskilda polisens arbetsmiljö riskerar att försämrats. Många polischefer gör ett bra arbete, men ledarskapsutbildning är nödvändigt för att kunna få en väl fungerande organisation. Det behövs därför en ordentlig ledarskapsutbildning för polisen. Denna kan lämpligen utvecklas i samarbete med Försvarshögskolan. Genomgången ledarskapsutbildning bör göras till ett krav vid chefstillsättningar. Vi anser det vidare önskvärt att det inom grundutbildningen för poliser ges i varje fall grundläggande ledarskapsutbildning, bl.a. för att ge alla medarbetare förståelse och insikt i chefskapets komplexitet.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser vad vi här anfört.

31. Rekrytering av polischefer, punkt 28 (fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rekrytering av polischefer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju514 yrkandena 9 och 10.

Ställningstagande

Regeringen utser rikspolischef och länspolismästare. Det är fråga om viktiga chefer som med sitt ledarskap kan påverka en hel organisation. Vid utnämning av dessa chefer måste det ges mer insyn i rekryteringsprocessen. Regeringen bör tydligt redovisa vad den har för kriterier när den utser dessa chefer. Vi anser också att de regionala polisstyrelserna skall ges inflytande över tillsättandet av regionala och lokala chefer.

Det får ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som föranleds av vad vi nu anfört och om erforderligt återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning.

32. Uppsägning av dömda poliser, m.m., punkt 29 (kd)

av Peter Althin (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om uppsägning av brottsdömda poliser. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju306 yrkande 9 och avslår motionerna 2005/06:Ju255 och 2005/06:Ju330.

Ställningstagande

Enligt min mening skall personer inom rättsväsendet som dömts för brott inte få ha kvar sina tjänster. Om dessa personer får behålla sin anställning undergräver det förtroendet för rättsväsendet eftersom det sänder signalen att inte ens de instanser som ska upprätthålla rättssäkerheten och rättstryggheten kan förväntas vara befriade från kriminella. En rimlig avgränsning för när uppsägning skall ske är när den anställde har begått ett brott som har fängelse i straffskalan. Det är dock rimligt att den som skiljts från tjänsten efter ett antal år med laglydigt leverne skall ha möjlighet att på nytt erhålla en tjänst inom rättsväsendet.

Regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att utforma en sådan reglering som jag här beskriver.

33. Utredningsenhet avseende brottsmisstänkta poliser, punkt 30 (fp)

av Johan Pehrson (fp) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en fristående utredningsenhet beträffande brottsmisstänkta poliser. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju514 yrkande 33.

Ställningstagande

Det är inte lämpligt att polisen själv utreder misstankar om att enskilda poliser begått brott. Det får aldrig råda någon tvekan om att sådana brott utreds lika noggrant och opartiskt som andra brott. En från polisen fristående utredningsenhet bör därför inrättas för att utreda brott där poliser är misstänkta gärningsmän. Regeringen har redan påbörjat ett utredningsarbete i syfte att skapa en helt ny fristående utredningsenhet. Enligt vår mening bör i stället lämpligen Justitiekanslern ges ansvar för dessa prövningar.

Regeringen bör ge tilläggsdirektiv till den arbetande utredningen att fortsättningsvis låta utreda frågan i den föreslagna riktningen.

34. Tillsyn över polis- och åklagarväsendet, m.m., punkt 31 (fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Peter Althin (kd), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om inrättande av ett oberoende tillsynsorgan avseende åklagar- och polisväsendet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju376 yrkande 15, 2005/06:Ju436 yrkande 4 och 2005/06:Ju463 yrkande 12 och avslår motionerna 2005/06:Ju331 och 2005/06:Ju416.

Ställningstagande

Vi anser att det är principiellt fel att en myndighet utövar tillsyn över sig själv, så som i dag sker inom Åklagarmyndigheten. Tillsynen över polismyndigheterna utövas främst av Rikspolisstyrelsen, men även där finns brister i utövandet av denna tillsyn. Med den ordning som gäller för tillsyn över polis- och åklagarväsendet uppstår trovärdighetsproblem. Vi anser därför att ett oberoende tillsynsorgan bör inrättas för såväl åklagarväsendet som polisväsendet.

Det får ankomma på regeringen att låta utreda formerna för ett sådant tillsynsorgan och återkomma till riksdagen med förslag till eventuell erforderlig lagstiftning.

35. Legitimering av poliser, punkt 32 (kd)

av Peter Althin (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om legitimering av poliser. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju463 yrkande 13.

Ställningstagande

Jag anser att ett system med legitimering av poliser, liknande det som gäller för olika vårdprofessioner, bör införas i Sverige. Sådana uppgifter som bedöms polisiära skall inte få utföras av andra än poliser. Det handlar om att brottsutredningar endast i begränsad utsträckning bör kunna utföras av personer som inte har polisiär utbildning och att ordningsvakter och väktare inte i för stor utsträckning bör få utföra arbetsuppgifter som gränsar till eller faktiskt är polisiära. Genom en legitimering av poliser kan också en tydlig gräns dras mot särskilda beredskapspoliser, som för övrigt bär likadana uniformer som poliser och dessutom är beväpnade.

Det får ankomma på regeringen att låta utreda ett system för legitimering av poliser och polisiära uppgifter och därefter återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning.

36. Hantering av klagomål mot polisen, punkt 33 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en strukturerad verksamhet för hantering av klagomål mot polisen. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju358 yrkande 11.

Ställningstagande

Vi anser att medborgare som upplever sig ha blivit felaktigt behandlade eller bemötta av polisen bör ha en möjlighet att – när de inte anser det påkallat att göra en polisanmälan om t.ex. tjänstefel – lämna in sina klagomål och synpunkter och få dem behandlade. Det kan t.ex. handla om att polisen visat prov på bristande moral, småaktighet eller otrevligt språkbruk. Polismyndigheterna bör ha ett strukturerat system för hantering av klagomålen och synpunkterna i syfte att förbättra och utveckla verksamhe-

ten. Den som fört fram synpunkter bör kunna få ett besked eller en förklaring till det inträffade och i förekommande fall en ursäkt. De anställda som berörs av synpunkterna bör få feedback, även när det inte leder till en disciplinär åtgärd.

Det får ankomma på regeringen att tillse att ett sådant system som vi tecknar ovan införs inom polisväsendet.

37. Polisens befogenheter vid demonstrationer, m.m., punkt 34 (v)

av Rolf Olsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens befogenheter vid demonstrationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju367 yrkande 2 och avslår motionerna 2004/05:Ju246, 2004/05:Ju255, 2004/05:Ju256 yrkande 2, 2005/06:Ju384 yrkandena 12 och 13 samt 2005/06:Ju457.

Ställningstagande

Efter händelserna vid Hvitfeldtska gymnasiet i Göteborg i samband med Europeiska rådets möte i juni 2001 har frågan om frihetsberövande i förebyggande syfte i samband med demonstrationer aktualiserats. Jag anser att det finns ett behov av att se över lagstiftningen på detta område och vidta ändringar så att det tydligt framgår att sådana frihetsberövanden inte får förekomma.

Det får ankomma på regeringen att efter vederbörlig utredning och beredning återkomma till riksdagen med förslag till lagändringar som tillgodoser vad jag nu anför.

38. Polisens befogenheter vid demonstrationer, m.m., punkt 34 (mp)

av Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens befogenheter vid demonstrationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju384 yrkandena 12 och 13 samt avslår motionerna 2004/05:Ju246, 2004/05:Ju255, 2004/05:Ju256 yrkande 2, 2005/06:Ju367 yrkande 2 och 2005/06:Ju457.

Ställningstagande

Jag anser att en översyn bör göras av reglerna om polisens rätt att ingripa vid demonstrationer. Reglerna rörande i vilken omfattning polis i samband med demonstrationer får använda våld och maktmedel för att förflytta och omhändertaga personer måste preciseras. Som reglerna är utformade och tillämpas inskränks många gånger yttrande- och demonstrationsfriheten på ett oacceptabelt sätt. Vidare bör reglerna i 13 b och 13 c §§ polislagen upphävas. De båda bestämmelserna ger enligt min mening polisen alltför stora befogenheter och förutsätter inte ens en misstanke om brott eller en individuell bedömning av den enskildes beteende.

Regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att ta fram förslag till lagstiftning som tillgodoser vad jag nu anfört.

39. Omhändertagande av berusade personer, punkt 35 (m, fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rätt till alkoholtest vid omhändertagande enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju239, 2005/06:Ju292 och 2005/06:Ju434 samt avslår motion 2005/06:Ju209.

Ställningstagande

Personer som har omhändertagits enligt lagen om omhändertagande av berusade personer m.m. har i dag ingen rätt att kräva att ett alkoholtest görs. För den enskilde kan det därför bli svårt att bevisa att ett oriktigt omhändertagande gjorts. Utöver att det har ett värde från rättsäkerhetssynpunkt kan ett alkoholtest ha betydelse vid bedömning av den omhändertagandes tillstånd från medicinsk synpunkt. Avsaknad av objektiv information såsom promillehalt kan leda till att en person oriktigt framstår som berusad när hans eller hennes uppträdande i själva verket beror på sjukdom. Det kan också leda till att en hög promillehalt som innebär en risk för alkoholförgiftning inte uppmärksammas i tid. Den nuvarande ordningen är därför oacceptabel.

Regeringen bör beakta det som nu anförts inom ramen för beredningen av departementspromemorian Omhändertagande av berusade personer enligt LOB och skyndsamt återkomma till riksdagen med ett lagförslag som tillgodoser vad vi nu anfört.

40. Polisens våldsanvändning, m.m., punkt 37 (v)

av Rolf Olsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om begränsning av polisens våldsanvändning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju368 yrkandena 9–11 och 2005/06:Ju465 yrkandena 1 och 2, bifaller delvis motion 2005/06:Ju349 yrkande 4 och avslår motionerna 2005/06:Ju329 yrkande 1 och 2005/06:Ju349 yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Jag anser att man vid ställningstagande till vilken beväpning polisen skall ha tillgång till och vilket mått av våld polisen får använda måste ta hänsyn till vilken effekt beväpning och våldsanvändning har på samhället i övrigt. Våldsanvändningen bör hållas på en så låg nivå som möjligt, och målet bör vara att polisen skall lösa alla uppkomna situationer utan våld.

En förutsättning för att polisen i så stor utsträckning som möjligt skall kunna begränsa våldsanvändningen är att alla poliser ges samma möjlighet till kontinuerlig och kostnadsfri träning i vapenhantering. Vidare är tydliga regler kring polisens vapen- och våldsanvändning en förutsättning för rätts-säkra ingripanden och en viktig arbetsmiljöfråga för de enskilda poliserna. Enligt vår mening är det angeläget att förtydliga regelverket kring polisens vålds- och vapen användning. Jag anser också att möjligheterna för polisen att i yttre tjänst i större utsträckning agera obehäpnade alternativt utrustade med mindre kraftfull beväpning bör övervägas.

Regeringen bör tillsätta en utredning för att utarbeta förslag till nytt regelverk för polisens beväpning samt vålds- och vapen användning.

41. Polisens våldsanvändning, m.m., punkt 37 (mp)

av Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens våldsanvändning, m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju465 yrkandena 1 och 2, bifaller delvis motionerna

2005/06:Ju349 yrkande 4 och 2005/06:Ju368 yrkandena 9–11 och avslår motionerna 2005/06:Ju329 yrkande 1 och 2005/06:Ju349 yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Jag anser att man vid ställningstagande till vilken beväpning polisen bör ha tillgång till och vilket mått av våld polisen får använda måste ta hänsyn till vilken effekt beväpning och våldsanvändning har på samhället i övrigt. Våldsanvändningen bör hållas på en så låg nivå som möjligt, och målet bör vara att polisen skall lösa alla uppkomna situationer utan våld.

Jag anser att poliser i yttre tjänst i större utsträckning bör agera obehäpnade alternativt utrustade med mindre kraftfull beväpning. Beväpning i yttre tjänst bör bara vara aktuellt bara när polisbefäl beordrat det särskilt och det med hänsyn till situationen i det enskilda fallet bedöms erforderligt. Vidare anser jag att polisen inte bör få använda s.k. expanderbar ammunition utan bör återgå till att använda Norma säkerhetspatron.

Regeringen bör tillsätta en utredning för att utarbeta förslag till nytt regelverk för polisens beväpning samt vålds- och vapen användning.

42. Polisens utrustning, punkt 38 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens tekniska utrustning. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju514 yrkandena 30 och 31 samt avslår motionerna 2005/06:Ju203 och 2005/06:Ju276.

Ställningstagande

Enlig vår mening måste polisen för att vara effektiv ha tillgång till modern teknik och utrustning. Det handlar såväl om sådant som polisens centrala systemmiljö som tillgång till skyddade fordon för att kunna upplösa våldssamma folkmassor med så liten risk för skador som möjligt för både poliser och allmänhet. Det är också mycket angeläget att polisen i hela Sverige nu ges tillgång till det nya radiokommunikationssystemet Rakel. Polisen måste ges chansen att tillsammans med andra s.k. blåljusmyndigheter förfoga över ett modernt och kraftfullt kommunikationssystem som fungerar lika bra över hela Sverige.

Det får ankomma på regeringen att i budgetdialogen med Rikspolisstyrelsen och i övrig budgetberedning inför år 2007 beakta vad vi nu anfört.

43. Operativa polismetoder, punkt 39 (m, fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 39 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om möjliggörande av utstörning av mobiltelefontrafik under pågående brott. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju257 och avslår motion 2005/06:Ju217.

Ställningstagande

Enligt vår mening bör polisen ges rätt att använda utrustning för att lokalt störa ut mobiltelefontrafik i situationer av pågående särskilt allvarlig brottslighet. Det kan t.ex. handla om akuta situationer där bombhot riktats mot någon speciell plats och det kan antas att en eventuell bomb kan fjärrutlösas med hjälp av mobiltelefonsignaler.

Det får ankomma på regeringen att efter erforderlig utredning och beredning återkomma till riksdagen med förslag till lagändringar som tillgodoser det vi anfört ovan.

44. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 40 (mp)

av Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju365 yrkandena 1–3 och bifaller delvis motion 2005/06:Sf329 yrkande 2.

Ställningstagande

Många asylsökande som fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd tvingas i dag leva gömda i Sverige. Det innebär ett liv i misär utan tillgång till skola och sjukvård eller möjlighet att gå till polis om man utsätts för brott. Dessa människor blir närmast laglösa och kan varhelst de befinner sig gripas för att föras ut ur landet.

Gömda flyktingbarn måste enligt min mening ges möjlighet att gå i skolan, och alla flyktingar som vistas i Sverige måste kunna få tillgång till sjukvård. Det är dock i praktiken bara möjligt om polisen fräntas befogen-

heten att i skolor eller inom sjukvården verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut. Polisen bör även vara förhindrad att verkställa dessa beslut i kyrkor.

Det får ankomma på regeringen att tillse att det arbetas fram regler och riktlinjer för polisen så att vad jag nu anfört tillgodoses.

45. Eftersökning av försvunna personer, punkt 42 (m)

av Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m) och Hillevi Engström (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om bättre statistikuppföljning beträffande försvunna personer. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju216 yrkande 1 och 2005/06:Ju449 yrkande 1 och avslår motionerna 2004/05:Ju216 yrkandena 2 och 3 samt 2005/06:Ju449 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Vi anser att polisen bör förbättra statistikföring och uppföljning när det gäller försvunna personer. I dag finns ingen samlad bild på detta område och metoderna följs inte upp tillräckligt.

Det får ankomma på regeringen att tillse att polisens rutiner på detta område förbättras.

46. Ökade internationella insatser mot människohandel, punkt 43 (m, fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ökade internationella insatser mot människohandel. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Ju383 yrkandena 3 och 11, 2005/06:U338 yrkande 16, 2005/06:U340 yrkandena 3 och 4 samt 2005/06:U379 yrkande 12, bifaller delvis motionerna 2004/05:K431 yrkande 15, 2004/05:Ju485 yrkandena 7, 9 och 11 samt 2005/06:Ju326 yrkande 2 och avslår motion 2004/05:Ju294 yrkandena 2 och 4.

Ställningstagande

En allvarlig typ av kriminalitet och ett brott mot grundläggande mänskliga rättigheter är handeln med kvinnor och barn. Denna företeelse är ett växande problem i Europa, och den organiserade brottsligheten känner inga gränser. Vi menar att arbetet mot människohandel och prostitution endast kan bli framgångsrikt om det bedrivs över landsgränserna, genom ökat samarbete inom EU liksom med länder utanför EU.

Sverige bör verka för att stärka samarbetet ytterligare inom och utom EU mot människohandel. Vidare bör Sverige inom EU verka för att öka samarbetet samt utbildningen om människohandel. Det är nödvändigt att EU:s brottsbekämpande organ och nationella myndigheter i medlemsländerna utökar sitt samarbete över gränserna. Även samarbetet med det civila samhället och frivilligorganisationer bör stärkas.

Det får ankomma på regeringen att tillse att vad vi nu anfört tillgodoses.

47. Jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel, punkt 44 (fp, c)

av Johan Pehrson (fp), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju383 yrkande 8 och avslår motion 2005/06:U340 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Även om handeln med människor är en konsekvens av fattigdom och maktlöshet har den sin drivkraft i det faktum att det finns personer som anser sig ha rätt att köpa andra människors kroppar. För att bekämpa inställningen att män har rätt att köpa kvinnor, måste ett intensivt opinionsarbete bedrivas. I grunden handlar det om respekten för mänskliga rättigheter och om synen på kvinnans rätt till sitt eget liv, sin egen fria vilja och sin egen kropp.

Vi anser att det bör göras riktade jämställdhetsinsatser som beskriver vad människohandel är samt under vilka omständigheter kvinnor, flickor och pojkar tvingas leva. Insatserna bör göras på exempelvis flygplatser och färjeterminaler.

Det får ankomma på regeringen att tillse att vad vi nu anfört tillgodoses.

48. Jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel, punkt 44 (mp)

av Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om jämställdhetsinsatser för att motverka människohandel. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:U340 yrkandena 1 och 2 samt avslår motion 2005/06:Ju383 yrkande 8.

Ställningstagande

Orsakerna till människohandel måste sökas i gamla patriarkala attityder där särskilt kvinnor alltid har betraktats som männens ägodelar och därmed tänkbara handelsvaror. Människohandeln reflekterar också ett nyliberalt tänkande där varje hörn av mänskligt liv och mänsklig verksamhet kan exponeras för marknadens logik.

Enligt min mening är bristen på ekonomisk och social jämställdhet mellan könen en nyckelförklaring till människohandelsfenomenet. Det är därför viktigt att förbättra utbildningsmöjligheterna, särskilt för kvinnor, och skapa bättre levnadsutsikter och utkomstmöjligheter för dem.

Om det inte fanns någon efterfrågan på prostituerade skulle problemet inte heller finnas, men så länge framför allt män köper sex har vi ett stort problem. Män måste börja ta sitt ansvar och vara delaktiga i arbetet mot människohandel. Män måste våga ta ställning mot köp av sexuella tjänster.

Regeringen bör i olika internationella sammanhang påtala vikten av att män är med i arbetet mot prostitution och människohandel.

49. Polisens internationella samarbete mot människohandel, punkt 46 (fp, kd, c)

av Johan Pehrson (fp), Peter Althin (kd), Johan Linander (c) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 46 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om polisens internationella samarbete mot människohandel. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:U382 yrkande 11 och bifaller delvis motionerna 2004/05:Ju294 yrkande 3 och 2005/06:Ju231.

Ställningstagande

Den internationella handeln med främst flickor och kvinnor är en av de svåraste formerna av våld mot kvinnor. Den internationella brottsligheten känner inga gränser. Alla länder är berörda av problemet med människohandel som ursprungs-, transit- eller destinationsländer. Därför måste polisen arbeta över nationella gränser och utbyta information med sina kolleger från andra medlemsländer. Vi anser att kampen mot människohandel måste prioriteras ytterligare.

Det får ankomma på regeringen att tillse att åtgärder vidtas i enlighet med vad som nu anförs.

50. Människohandel som eget politikområde, m.m., punkt 48 (v)

av Rolf Olsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 48 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om människohandel som eget politikområde, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:K341 yrkande 2 och 2005/06:So467 yrkande 3.

Ställningstagande

Begreppet sexualiserat våld tar avstamp i maktojämlikheten mellan könen. Arbetet för att stoppa det sexualiserade våldet måste ske utifrån insikten att det handlar om makt, kontroll och en rådande struktur där män är överordnade och kvinnor underordnade. För att inse omfattningen av detta våld krävs en helhetssyn och förståelse för den rådande könsmaktsordningen.

Jag välkomnar den handlingsplan som regeringen nu tar fram. Härutöver anser jag att det bör genomföras en ordentlig, områdesöverskridande satsning i form av ett nytt politikområde. Dessutom bör regeringen kartlägga och analysera sambandet mellan pornografi, mäns våld mot kvinnor, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Det får ankomma på regeringen att genomföra åtgärder i enlighet med vad jag nu har anfört.

51. Ökad myndighetssamverkan mot människohandel, punkt 49 (fp)

av Johan Pehrson (fp) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 49 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ökad myndighetssamverkan mot människohandel. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:So469 yrkande 9.

Ställningstagande

Vi anser att prostitution är en form av exploatering som inte har sin grund i ett fritt förstahandsval, utan skall motverkas på många sätt. Oavsett vad orsakerna till prostitution är i det enskilda fallet vill vi att polis, åklagare och sociala myndigheter förstärker sitt arbete och samarbete mot prostitution.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder så att vad vi nu anfört tillgodoses.

52. Information om rätten att söka asyl, punkt 50 (v, mp)

av Rolf Olsson (v) och Leif Björnlod (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 50 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om information om rätten att söka asyl. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju313 och 2005/06:Ju402 yrkande 3.

Ställningstagande

Kvinnor som blivit offer för människohandel för sexuella ändamål har ofta i sitt hemland blivit hotade och trakasserade. De är också ofta offer för brottssyndikat som fortfarande bedriver sin verksamhet när kvinnan återvänds till hemlandet. Risken för sådana hot och trakasserier är antagligen ännu större om kvinnan i Sverige har vittnat om hur hon utsatts för brott. Det finns således ofta anledning att pröva kvinnors rätt till skydd enligt utlänningslagen.

Polisen har en omfattande informationsskyldighet gentemot brottsoffer. Däremot finns ingen förfätningsreglerad skyldighet att upplysa utländska kvinnor om deras rätt att söka asyl.

Det får ankomma på regeringen att återkomma med ett lagförslag i enlighet med vad vi har anfört.

53. Gränskontroll och tullens befogenheter, m.m., punkt 51 (c)
av Johan Linander (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om gränskontroll och tullens befogenheter, m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:A310 yrkande 11.

Ställningstagande

I Europa har flera länder nyligen legaliserat prostitution. Människohandel och prostitution är båda delar av samma problem. Handeln med kvinnor och barn är i högsta grad verklighet i Sverige i dag. Att detta sker är för att det finns en efterfrågan, någon är beredd att betala. Vi vill bekämpa prostitution och människohandel genom en rad åtgärder bl.a. behövs en hårdare gränskontroll och punktmarkering på de kriminella organisationer som smugglar samt ökade tullbefogenheter bl.a. genom att få rätt att begära legitimation vid tullkontroll för att kunna effektivisera arbetet och förhindra människohandel.

Det får ankomma på regeringen att tillse att nödvändiga åtgärder vidtas.

54. Psykosocialt stöd till poliser, m.m., punkt 53 (m, fp, c)
av Johan Pehrson (fp), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 53 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om psykosocialt stöd till poliser, m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Ju358 yrkandena 13 och 14 samt avslår motion 2005/06:Ju471.

Ställningstagande

Polisers arbetssituation måste ges bättre uppmärksamhet. Många poliser upplever oro på grund av hot och andra påtryckningar som de utsätts för i tjänsten. Härvid är det viktigt att polismyndigheten, som arbetsgivare, tar ett tydligt ansvar för sina anställda och ställer upp med nödvändigt stöd och skydd för att tillförsäkra den enskilda polisen trygghet i sin roll som polis. Det finns enligt vår mening anledning att se över lagstiftningen avseende brotten olaga hot och hot mot tjänsteman. Dagens lagstiftning fångar inte upp de mer subtila hot som ofta framförs mot polismän i tjänst.

Det får ankomma på regeringen att tillsätta en utredning med syfte att ta fram förslag till ny lagstiftning som bättre skyddar poliser och andra aktörer inom rättsväsendet mot hot och påtryckningar.

Särskilda yttranden

1. Familjevåldsenheter, punkt 4 (v)

Rolf Olsson (v) anför:

Utvecklingen mot inrättande av fler särskilda familjevåldsenheter är enligt min mening mycket bra. Denna organisationsform bör spridas till alla polismyndigheter och åklagarkammare i landet.

Jag utgår från att Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten fortsätter att stimulera och möjliggöra inrättande av sådana enheter i hela landet. Jag utgår också från att regeringen i den fortsatta budgetberedningen beaktar huruvida det behövs ytterligare anslag för att möjliggöra inrättande av fler sådana enheter.

2. Omvandling av polisutbildning till högskoleutbildning, m.m., punkt 21 (mp)

Leif Björnlod (mp) anför:

Jag anser att polisutbildningen bör omvandlas till en ren högskoleutbildning. Jag välkomnar att regeringen beslutat om direktiv till en utredning om polisutbildningen, och kan konstatera att utredningsdirektiven även omfattar frågan om polisutbildningen bör inordnas i universitets- och högskoleväsendet. Jag ser fram emot resultatet av utredningsarbetet.

3. Ökade internationella insatser mot människohandel, punkt 43 (mp)

Leif Björnlod (mp) anför:

Människohandel är en modern form av slavhandel där sårbara grupper utnyttjas på ett cyniskt vis. Angreppssättet för att upptäcka, motverka och rehabilitera människor i människohandel måste vara flerdimensionellt och multisektoriellt. Vi måste kraftfullt öka samarbetet och solidariteten mellan länder för att hitta effektiva vägar och rutiner för att upptäcka, motverka och rehabilitera människor i människohandeln. Särskilt stor blir utmaningen inom EU där den uttalade ambitionen är att öppna gränser och underlätta rörlighet även för människor. Handelns gränsöverskridande karaktär och organisation medför att åtgärder måste vidtas på alleuropeisk nivå.

Det är även viktigt att de utsatta kvinnorna får ett bättre skydd. Jag efterlyser ett fördjupat internationellt samarbete mellan EU-ländernas myndigheter för att jobba utifrån gemensamma riktlinjer vad gäller kunskap om offrens situation och om fördelning av ländernas ansvar. Kunskapen om och igenkännandet av trafficking bör förbättras bland de myndigheter som berörs inom EU.

Jag utgår från att regeringen inom EU kommer att arbeta för ett utökat samarbete och ett bättre skydd för de utsatta kvinnorna.

4. Lagring av trafikdata, punkt 54 (m, v, c, mp)

Rolf Olsson (v), Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Johan Linander (c), Leif Björnlod (mp) och Hillevi Engström (m) anför:

EU-förslaget om en skyldighet för distributörer av tele- och datatrafik att lagra denna trafik under viss tid har kritiserats hårt av många, bl.a. annat av den s.k. artikel 29-gruppen, som består av alla dataskyddsmyndigheter i EU. Förslaget har enligt dessa ansetts strida mot Europakonventionen. Förslaget innebär att alla som använder sig av elektroniska kommunikationsformer får acceptera att bli registrerade och övervakade. Det är en allvarlig kränkning av den personliga integriteten och de mänskliga rättigheterna.

EU-parlamentet har ansett att ytterligare utredning krävs före ett antagande av direktivet. Ändå antogs direktivet, då man menade att frågan kunde utredas ytterligare efter antagandet. Detta är en märklig beslutsgång.

Vi har framfört kritik mot förslagen genom hela processen. Ett direktiv är juridiskt bindande för Sverige, men vår principiella kritik kvarstår.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:K431 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att förbättra och effektivisera kampen mot internationell brottslighet, inte minst slavhandel med kvinnor och barn.

2004/05:Ju216 av Göran Lindblad och Ulf Sjösten (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bättre statistikuppföljning hos polisen när det gäller försvunna personer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om användning av blodhundar vid eftersökning av försvunna personer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om metodutveckling.

2004/05:Ju246 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka polisens befogenheter vid kravaller.

2004/05:Ju255 av Jan Andersson och Claes Västerteg (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om demonstrationstillstånd.

2004/05:Ju256 av Sofia Larsen (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avslag av demonstrationstillstånd i de fall där människor blir systematiskt störda i sina hem.

2004/05:Ju273 av Helene Petersson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kostnadsansvaret för att upprätthålla ordningen vid större arrangemang.

2004/05:Ju294 av Sten Tolgfors (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kvinnor i de länder där ligorna rekryterar måste informeras om riskerna för trafficking.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att polisen måste samarbeta internationellt för att komma till rätta med smugglingen av kvinnor och barn, bl.a. genom informationsutbyte och operativa insatser.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gränskontrollen vid EU:s yttergräns måste stärkas för att minska möjligheten att föra traffickingoffer in i EU.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de som drabbas av trafficking måste erbjudas vård och stöd efter befrielsen från de kriminella nätverken.

2004/05:Ju304 av Anders Bengtsson (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sexslavars situation i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att människor som kommit till Sverige som sexslavar och som riskerar sitt liv får samma rätt till vittnesskydd som svenskar.

2004/05:Ju313 av Rolf Olsson m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det skall införas en skyldighet att upplysa kvinnor som utsatts för människohandel för sexuella ändamål om deras rätt att söka asyl.

2004/05:Ju341 av Johnny Gylling (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att motorevenemang som arrangeras av ideella föreningar skall betraktas på samma sätt som idrottsevenemang, dvs. allmännyttiga, och polisens kostnader skall sättas därefter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förutsättningarna för större evenemang skall fastställas i förväg.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall följa upp Rikspolisstyrelsens redovisning av bevakningskostnader för motorevenemang och förhindra misshushållning av polisens resurser.

2004/05:Ju427 av Peter Danielsson (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att renodla polismannens roll för att maximera
antalet poliser på fältet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att minska dokumentationen inom polisen för att
maximera antalet poliser på fältet.

2004/05:Ju474 av Tobias Krantz m.fl. (fp, m, kd, c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om polisens möjligheter att koncentrera sig på renodlat
polisär verksamhet.

2004/05:Ju480 av Peter Althin m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att ge de enskilda polismyndigheterna i medlemssta-
terna möjlighet att utveckla ett europeiskt samarbete.

2004/05:Ju485 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att Sverige inom EU skall utöka det internationella
samarbetet och utbildningen i EU:s medlemsländer.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att Sverige inom EU skall förlänga lagringstiderna
för Europols analysfiler.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att Sverige inom EU skall verka för att utöka EU:s
insatser mot människohandel.

2004/05:Ju486 av Johan Pehrson m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att tullen bör ha befogenhet att ingripa mot narkoti-
kasmuggling över hela Sveriges territorium.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att öka tullens möjligheter till samverkan både med
andra länders tullmyndigheter och med svensk polis.

2004/05:Ju487 av Torkild Strandberg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om synen på tullen som en brottsbekämpande del i
rättsväsendet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tullens befogenheter att arbeta över hela Sveriges
territorium.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tullens befogenheter att ingripa mot människosmugg-
ling, illegal invandring och människohandel för sexuella ändamål.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tullens befogenheter att ingripa vid utförsel av
stöldgods.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tullens möjlighet till identitetskontroll vid tullkontroll.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om samverkan mellan tullen och andra brottsbekäm-
pande myndigheter.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tullens möjligheter att använda polisens register.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om tullens möjligheter till självskydd.

2004/05:Ju489 av Johan Linander m.fl. (c):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om behovet av ökade befogenheter för tullen.

2004/05:Ju501 av Johan Pehrson m.fl. (fp):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att renodla polisens arbetsuppgifter så att polisen
kan fokusera på kärnverksamheten.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om kommersiella arrangemang och statsbesök som krä-
ver stora polisinsatser.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att effektivisera och minska det administrativa
arbete som följer efter ett ingripande, utan att kraven på rättssäker-
het sänks.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om Europol och Eurojust.

2004/05:Kr365 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att undantaget för ideella föreningar skall mjukas
upp vad gäller betalning av polisens insatser för bevarande av ord-
ning inom idrottsanläggningar.

2004/05:N409 av Martin Andreasson m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om bevakning av idrottsevenemang m.m.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K341 av Camilla Sköld Jansson m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör låta kartlägga och analysera sambandet mellan pornografi, pornofiering, sexualiserat våld mot kvinnor, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

2005/06:Sk372 av Torkild Strandberg m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullens befogenheter att arbeta över hela Sveriges territorium.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullens befogenheter att ingripa mot människosmuggling, illegal invandring och människohandel.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samverkan mellan tullen och andra brottsbekämpande myndigheter.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullens möjligheter att använda polisens register.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullens möjligheter att ingripa mot misstänkt terrorism, stöldverksamhet, illegal spelverksamhet och penningtvätt.

2005/06:Sk529 av Per Landgren m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samverkan när det gäller gränskontrollen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda tulltjänstemännens befogenheter.

2005/06:Ju203 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mobiltelefoner till polisen.

2005/06:Ju209 av Maud Ekendahl (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen om sin mening vad i motionen anförs om att förmansprövning av omhändertaganden inte skall ske per telefon.

2005/06:Ju217 av Maud Ekendahl (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om byte av registreringsskyltar på spaningsfordon.

2005/06:Ju231 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka den svenska polisens internationella samarbete för att motverka trafficking.

2005/06:Ju239 av Lennart Kollmats (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det införs en rättighet för omhändertagna personer att på begäran få genomföra ett alkotest.

2005/06:Ju255 av Magdalena Andersson och Ewa Thalén Finné (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjlighet till avstängning av polis.

2005/06:Ju257 av Sten Tolgfors (m):

Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag till lagändringar som möjliggör för polisen att störa ut mobiltelefontrafik i samband med akuta brottsituationer, som bombhot, i enlighet med vad som i motionen anförs.

2005/06:Ju276 av Ragnwi Marcelind (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bättre samordning mellan myndigheter och bättre utnyttjande av befintlig teknik för bl.a. positionering.

2005/06:Ju292 av Torkild Strandberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätt till alkoholtest i samband med omhändertagande av berusad.

2005/06:Ju293 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om polisens samarbete med räddningstjänsten.

2005/06:Ju294 av Anna Lilliehöök och Anita Sidén (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om polisens möjlighet att använda digitala bildregister.

2005/06:Ju306 av Maria Larsson m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om av samhället arvoderade aktörer inom rättsväsendet som begått brott.

2005/06:Ju313 av Cecilia Wikström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den lokala polismyndigheten i respektive län skall få ett ökat inflytande vid antagningen av polisaspiranter till landets polishögskolor.

2005/06:Ju319 av Tobias Billström (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en bredare etnisk representation i den svenska poliskåren.

2005/06:Ju320 av Ragnwi Marcelind (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att upprätta en strategi för hur rekryteringen av poliser till landsbygds- och glesbygdsområdena skall intensifieras.

2005/06:Ju326 av Magdalena Andersson m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att bekämpa prostitution.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att bekämpa människohandel för sexuella ändamål.

2005/06:Ju329 av Bengt-Anders Johansson m.fl. (m, fp, kd, c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Jönköpings län blir ett försökslän för att ta fram nya arbetsmetoder för att minska behovet av bevapning och tuffa metoder för enskilda poliser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra Jönköpings län till ett försökslän för att ta fram nya handlingsplaner för ett fördjupat samarbete med kommuner och andra myndigheter i länen.

2005/06:Ju330 av Gustav Fridolin (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av regler som innebär att för brott dömda personer inom rättsväsendet förbjuds att arbeta med och handlägga ärenden av den brottstyp domen avser.

2005/06:Ju331 av Heli Berg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att underlätta för riksdagsledamöter att följa polisens arbete.

2005/06:Ju338 av Cecilia Widegren och Ulf Sjösten (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Polismyndigheten skall genomföra en formell upphandling av framställandet av passbilder för att frigöra resurser till polisens primära uppgifter.

2005/06:Ju349 av Jörgen Johansson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av forskning kring begreppet trygghet kopplade till företeelser i samhället.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en analys av svensk polis i relation till polisen i andra länder i fråga om våldstendenser.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en översyn av regelverket för polisens våldsanvändning.

2005/06:Ju351 av Fredrik Olovsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av åtgärder mot olovligt bortförande av barn.

2005/06:Ju358 av Beatrice Ask m.fl. (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att återkopplingen till ingripande polisman avseende vidtagna åtgärder måste förbättras.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att varje enskild polis skall ha en personlig utvecklingsplan.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att svensk polis i högre utsträckning måste ta del av internationella erfarenheter avseende metoder att bekämpa brott.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att metodutveckling skall ske från utvecklingscentrum i samarbete med åklagarväsendet.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att polis skall svara högst en minut efter att allmänhet ringt 112.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en strukturerad verksamhet för hantering av klagomål bör införas.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att familjevåldsenheter skall finnas i hela landet.

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lagstiftning som påverkar polisens arbetsmiljö måste ses över.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stödet till poliser som är utsatta för våld och hot måste förbättras.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att antagningskriterierna till polisutbildningen måste ses över.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att praktik skall vävas in tidigare i grundutbildningen jämfört med i dag.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att samarbetet med universitet och högskolor måste öka.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att genomgången vidareutbildning skall vara en förutsättning för befordran.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att dagens utbildningsmodell skall utvärderas.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en grundläggande ledarskapsutbildning i grundutbildningen bör införas.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ledarskaputbildning görs till ett krav vid chefstillsättningar.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att polisens ledarskapsutbildningar bör utvecklas i samverkan med Försvarshögskolan.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppföljnings- och utvärderingsarbetet inom polisen skall utökas.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den polisiära forskningen måste byggas i samverkan med högskolor och universitet.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att polisens föreskrifter måste förenklas och förtydligas.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att formerna för den lokala polisens samarbete med andra myndigheter måste ses över.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det internationella perspektivet inom polisväsendet skall öka.

2005/06:Ju363 av Anita Sidén och Magdalena Andersson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av översyn och omarbetning av den s.k. knivlagen.

2005/06:Ju365 av Ulf Holm (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att begränsa polisens möjligheter att ingripa i skolor mot flyktingar som lever gömda.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att begränsa polisens möjligheter att ingripa inom sjukvården mot flyktingar som lever gömda.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att begränsa polisens möjligheter att ingripa i kyrkor mot flyktingar som lever gömda.

2005/06:Ju367 av Rolf Olsson m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att rättsläget, när det gäller polisens befogenheter att frihetsberöva personer i preventivt syfte, skall klargöras.

2005/06:Ju368 av Rolf Olsson m.fl. (v):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att polisutbildningen skall omvandlas till en högskoleutbildning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att handledning skall vara en obligatorisk del av polisarbetet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gemensamma krav för polisens vapenträning och vapenhantering skall införas.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall tillsätta en utredning angående ett tydliggörande av regelverket kring polisens vålds- och vapen användning med utgångspunkt i rapporten ”Polisens våldsanvändning” från Rikspolisstyrelsens etiska råd.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillsätta en utredning angående polisens beväpning.

2005/06:Ju376 av Johan Pehrson m.fl. (fp):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om oberoende tillsyn gällande åklagar- och polisväsendet.

2005/06:Ju379 av Anna Grönlund Krantz och Torkild Strandberg (båda fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge tullen utökade befogenheter.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att överväga en sekretessbrytande regel mellan myndigheter i det brottsbekämpande arbetet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att samordna olika myndigheters underrättelsearbete.

2005/06:Ju383 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör verka för att stärka samarbetet inom och utom EU mot människohandel.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om riktade jämställdhetsinsatser för att stoppa sexhandeln.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige inom EU skall verka för att utöka det internationella samarbetet och utbildning om människohandel i EU:s medlemsländer.

2005/06:Ju384 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, –):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av reformer inom polisväsendet.
12. Riksdagen begär att regeringen låter göra den översyn av 13 § polislagen som anges i motionen.
13. Riksdagen beslutar att 13 b och c §§ polislagen skall avskaffas.

2005/06:Ju386 av Rolf Olsson m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att brottsofferperspektivet skall ges ökad prioritet i polisarbetet.

2005/06:Ju402 av Rolf Olsson m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda förutsättningarna för att bilda särskilda familjevåldsenheter i hela landet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det skall införas en skyldighet att upplysa kvinnor som utsatts för människohandel för sexuella ändamål om deras rätt att söka asyl.

2005/06:Ju410 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en nationell strategi mot gränsöverskridande brottslighet och nationella regler för samarbete mellan polis, militär och räddningstjänst.

2005/06:Ju416 av Maria Larsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tydliggöra riktlinjer för annonsering på polisbilar.

2005/06:Ju417 av Maria Larsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa nationella riktlinjer för polisens debitering av medverkan i utåtriktade evenemang och tillställningar.

2005/06:Ju419 av Lars Ohly m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige skall agera för ett avvecklande av planerna på regler om lagring av trafikdata.

2005/06:Ju434 av Olle Sandahl m.fl. (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätten till alkoholtest vid omhändertaganden enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer (LOB).

2005/06:Ju436 av Olle Sandahl m.fl. (kd):

4. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om en helt fristående tillsynsorganisation för åklagarna.

2005/06:Ju445 av Torkild Strandberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett enhetligt system för identitetskort.

2005/06:Ju449 av Göran Lindblad och Ulf Sjösten (båda m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bättre statistikuppföljning hos polisen när det gäller försvunna personer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om användandet av blodhundar vid eftersök av försvunna personer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om metodutveckling.

2005/06:Ju451 av Göran Lindblad (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa effektivare polisiära metoder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Compstat.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Impact.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Accountability.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att specifika resurser behövs för specifika resultat.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att även medborgare utan fribrev skall kunna känna sig trygga.

2005/06:Ju456 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skyndsamt ändra nuvarande ordningslag (1993:1617) för att möjliggöra för kommuner att införa ett förbud i sina lokala ordningsföreskrifter för s.k. kamphundar att vistas på offentlig plats.

2005/06:Ju457 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka polisens befogenheter vid kravaller.

2005/06:Ju458 av Carl-Axel Roslund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändringar i ordningslagen.

2005/06:Ju463 av Olle Sandahl m.fl. (kd):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att göra polisutbildningen till en del av högskoleväsendet.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om värdet av etnisk och kulturell mångfald inom polisen.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en fristående myndighet som utreder brott som poliser begått i tjänsten.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa legitimationssystem för poliser liknande det som gäller för vårdprofessionerna.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge de enskilda polismyndigheterna i medlemsstaterna möjlighet att utveckla ett europeiskt samarbete.

2005/06:Ju465 av Leif Björnlod och Gustav Fridolin (båda mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att poliser inte skall använda vapen mer än på sätt som framgår av motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om polisens tillgång till särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning.

2005/06:Ju471 av Annelie Enochson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det i varje polisdistrikt skall finnas en polispräst, pastor eller diakon.

2005/06:Ju472 av Annelie Enochson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att etik och värderingar tillsammans med religionskunskap skall vara obligatoriska ämnen i polisutbildningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att upprätta ett etiskt policydokument för polisen.

2005/06:Ju480 av Johan Pehrson m.fl. (fp):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta en nationell polisavdelning med bred kompetens för bekämpande av organiserad brottslighet.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om riktade arbetsinsatser genom specialgrupper.

2005/06:Ju485 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att genomföra en nationell kampanj mot den ökande människohandeln.

2005/06:Ju487 av Luciano Astudillo (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en ändring av polisdatalagen.

2005/06:Ju493 av Mikael Oscarsson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att brottsbekämpande samhällssamverkan bör prövas i en större svensk stad, förslagsvis Uppsala, under ett års tid.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en fortsatt användning och utveckling av arbetsmetoden nolltolerans i Sverige.

2005/06:Ju507 av Johan Linander m.fl. (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att framtidens polis skall vara öppen, trygg, professionell, tillgänglig och synlig.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av en fungerande karriärstege inom polisen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att studier vid Polishögskolan skall ge högskolepoäng.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av fungerande ledarskapsutbildning inom polisen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av en mångkulturell rekrytering till polishögskolorna.

2005/06:Ju514 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en samordnad operativ och taktisk ledning inom polisen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör redovisa kriterierna för utnämmandet av de högsta cheferna.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de regionala polisstyrelserna skall garanteras inflytande över tillsättandet av regionala och lokala chefer.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en grundläggande polischefsutbildning.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samordning av utbildningen av anställda inom de brottsbekämpande myndigheterna.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om underrättelsestyrd verksamhet.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inrättandet av ett nationellt underrättelsecentrum.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utvärdera polisens arbetstidsavtal.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att reformera polisutbildningen och öka akademiseringen av densamma.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kvalitetssäkra polisutbildningen och utöka samarbetet mellan polisutbildningarna och polismyndigheterna.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fler specialister inom polisen.

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka mångfalden inom poliskåren.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att intensifiera arbetet för att få fler kvinnor inom polisen.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en sammanhållen strategi för att rekrytera poliser av annan härkomst än svensk.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en mer flexibel stationering för polisen.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att renodla polisens arbetsuppgifter så att polisen kan fokusera på kärnverksamheten.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om upprättandet av fungerande medborgarkontor i kommunerna.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommersiella arrangemang som kräver stora polisinsatser och bevakningen vid statsbesök.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att effektivisera och minska det administrativa arbetet som följer efter ett ingripande, utan att kraven på rättssäkerhet sänks.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av modern teknik som hjälpmedel i polisens arbete.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra polisens utrustning.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta en fristående utredningsenhet för att utreda brott där poliser är misstänkta gärningsmän.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att samordna samtliga svenska underrättelsetjänster.

2005/06:Ju519 av Monica Green och Carina Ohlsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att uppmana Passagerarrederiernas Förening till att utbilda sin personal och informera om trafficking.

2005/06:Ju523 av Yvonne Andersson och Sven Brus (båda kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta en polisexamen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förlänga polisutbildningen till tre år.

2005/06:Ju525 av Tasso Stafilidis (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om transportörers och i synnerhet färjerederiers ansvar för att motverka trafficking.

2005/06:Ju527 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade befogenheter för tullare.

2005/06:Ju532 av Johan Linander m.fl. (c):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tullen bör ges utökade befogenheter.

2005/06:Ju555 av Chatrine Pålsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad motionen anförs om att nolltolerans skall tillämpas av den svenska polisen och att det skall gälla all form av brottslighet.

2005/06:Ju561 av Lars U Granberg och Karin Åström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att stoppa kvinnohandeln.

2005/06:L341 av Kenneth Johansson m.fl. (c):

5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av lagen om likabehandling av studenter i högskolan så att den gäller även vid polis- och militärhögskolorna.

2005/06:L375 av Lars Ohly m.fl. (v):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa ett samarbete mellan HBT-organisationer och polisen.
30. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om att studenter vid Polishögskolan skall omfattas av lagen (2001:1268) om likabehandling av studenter i högskolan.

2005/06:U290 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ett effektivt samarbete mellan nationella polismyndigheter i Europol och mellan nationella åklagarämbeten i Eurojust för att kunna bekämpa den organiserade brottsligheten.

2005/06:U338 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att förbättra och effektivisera kampen mot internationell brottslighet, inte minst slavhandel med kvinnor och barn.

2005/06:U340 av Lotta Hedström m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att trafficking är ett jämställdhetsproblem.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av att män är med i arbetet mot prostitution och trafficking.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ett EU-direktiv upprättas i frågan så snart som möjligt.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att bland de myndigheter som berörs inom EU förbättra kunskapen om och igenkännandet av trafficking.

2005/06:U379 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen inom EU skall verka för att kampen mot människohandel intensifieras.

2005/06:U382 av Rosita Runegrund m.fl. (kd):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bekämpningen av människohandel bör prioriteras.

2005/06:Sf329 av Per Bill och Henrik von Sydow (båda m):

2. Riksdagen beslutar att polisen förbjuds ingripa mot gömda flyktningbarn i skolan eller i hälso- och sjukvården i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Sf336 av Lars Ohly m.fl. (v):

51. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Rikspolisstyrelsen aktivt fortsätter sitt arbete för att öka rekryteringen av personer med utländsk bakgrund och då särskilt kvinnor till utbildning och anställningar inom polisväsendet.

2005/06:Sf389 av Sven Brus m.fl. (kd):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att rättsväsendet aktivt bör arbeta för att rekrytera personer med invandrar- och minoritetsbakgrund till utbildning och anställning inom polisen, domstolsväsendet och kriminalvården.

2005/06:So467 av Camilla Sköld Jansson m.fl. (v):

3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ett nytt politikområde enligt vad i motionen anförs.

2005/06:So469 av Erik Ullenhag m.fl. (fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bättre samverkan för att motverka prostitution.

2005/06:Kr305 av Ingegerd Saarinen (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tullen får befogenhet att beslagta föremål som misstänks vara stulna eller olagligt utförda från ursprungslandet.

2005/06:Kr375 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att undantaget för ideella föreningar skall mjukas upp vad gäller betalning av polisens insatser för bevarande av ordning inom idrottsanläggningar.

2005/06:N443 av Martin Andreasson m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bevakning av idrottsevenemang m.m.

2005/06:A310 av Margareta Andersson m.fl. (c):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att arbeta för att prostitution och människohandel upphör.

2005/06:A365 av Maria Hassan (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn bör göras för att se om arbetsmiljöfrågor går att införa i polisutbildningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn bör göras för att se om ett enhetligt arbetssätt i riket går att införa när det gäller arbetsmiljöbrott.